

OBIECTE DE PORT ȘI PODOABĂ DIN AȘEZAREA GETO-DACICĂ DE LA POIANA, JUD. GALAȚI (I). FIBULE

DE

SILVIA TEODOR, STELA ȚAU

Așezările dacice din zona est-carpatică, în special grupul de obiective situate pe terasa din stânga Siretului, au cunoscut în ultimele secole dinaintea cuceririi de către romani a Daciei, o viață economică înfloritoare, fenomen ilustrat prin bogăția materialelor arheologice descoperite prin cercetări intense efectuate ani la rând.

Dintre aceste obiective un loc aparte îl are așezarea de la Poiana, comuna Nicorești, unde s-au efectuat astfel de săpături și de unde provine o cantitate însemnată de obiecte din bronz, fier și argint, în cadrul cărora remarcăm fibule, de mai multe tipuri, cătărămi, nasturi, oglinzi, cercei, inele, brățări, pandantive, mărgelice etc. Obiectele vestimentare din diferitele faze ale așezării geto-dacice (nivelurile IV și V) au fost parțial amintite în rapoarte de săpături sau selectiv în mai multe studii fără a se face o prezentare în totalitate a întregului lot descoperit¹. Fibulele, ca accesoriu pentru îmbrăcăminte, dar ca și obiecte de podoabă, s-au descoperit în număr relativ mare, cele mai multe fiind confecționate din bronz și fier și mai puține din argint, fiind de o mare varietate atât cele autohtone cât și cele de import.

Lotul analizat este relativ incomplet, el având în vedere, în special fibulele existente în colecția muzeului de istorie din Tecuci și numai câteva din Muzeul de istorie a Moldovei, pe când altele, deși sunt menționate în carnetele de șantier, nu s-au păstrat². Cele mai multe din piesele prezentate provin din stratul de cultură, numai puține descoperindu-se în complexe închise, motiv pentru care încadrarea cronologică a multora se bazează pe analogii cu piese descoperite în obiective contemporane, printre care un loc aparte îl ocupă *davae*-le situate pe aceeași terasă din stânga Siretului, de la Răcătău și Brad, jud. Bacău, în care s-au descoperit materiale arheologice asemănătoare, precum și din alte așezări și necropole din Dacia³. Astfel, nu toate fibulele cuprinse în *Catalog* au menționat locul de descoperire (secțiune, locuințe, adâncime etc.), dar prin caracteristicile lor pot fi repartizate cronologic diferitelor faze ale așezării respective. Sperăm ca studiul nostru să întregască imaginea de ansamblu asupra acestei grupe de descoperiri, caracteristice pentru civilizația geto-dacică de la est de Carpați, într-o perioadă de timp relativ lungă, de la începutul secolului IV î. de H. și până la începutul secolului II d.H.

¹ R. Vulpe, E. Vulpe, *Fouilles de Poiana*, în *Dacia*, III-IV, (1927-1932) 1933, p. 325-327, fig. 106, 107, 108/4, 14-16; R. Vulpe, *L'âge du fer dans les régions trace de la Péninsule Balcanique*, Paris, 1930, p. 60, fig. 24; idem, *Piroboridava. Considerații arheologice și istorice asupra cetății de la Poiana în Moldova de Jos*, București, 1931, p. 7-8, fig. 3/g-i, m-n, r, s; R. Vulpe și colab., *Activitatea șantierului arheologic Poiana-Tecuci 1950*, în *SCII'*, I, 1951, p. 189, fig. 24; idem, *Șantierul Poiana*, în *SCII'*, III, 1952, p. 202, fig. 24-26, 28; R. Vulpe, *La civilisation Dace et ses problèmes à la lumière des dernières fouilles de Poiana, en Basse Moldavie*, în *Dacia*, N.S., I, 1957, p. 150, fig. 5; S. Teodor, *L'espace est-carpatique aux IV-I siècles*

av.n.e., în *Actes du XIIIe Congrès International des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques*, 3, Bratislava, 1993, p. 275-281, fig. 1.

² Câteva fibule de argint se păstrează în Muzeul Național de Istorie a României din București (cf. L. Mărghitan, *Tézaur de argint dacice*, București, 1976, p. 37-40, fig. XIII/1-7), altele, din fier și bronz, provenite de la fostul Muzeu Național de Antichități din București sunt inedite.

³ V. Căpitanu, *Fibule de tip Latène descoperite în așezarea de tip „dava” de la Răcătău, com. Horgești, jud. Bacău*, în *Carpica*, XVI, 1984, p. 61-83, fig. 1-10; V. Ursachi, *Zargidava. Cetatea dacică de la Brad*, București, 1995, p. 226-233, fig. 203-205.

ABREVIERI BIBLIOGRAFICE

- Alexandrescu, 1976 Alexandrescu, A., *À propos des fibules "thraces" de Zimnicea*, în *Thraco-Dacica*, p. 131-141.
- Alexandrescu, 1980 Alexandrescu, A., *La nécropole Gête de Zimnicea, Dacia*, N.S., XXIV, p. 50-51.
- Almgren, 1923 Almgren, O., *Studien über nordeuropäischen Fibel formen*, Mannus Bibliothek, 32, Leipzig.
- Ambroz, 1966 Ambroz, A.K., *Fibuly iuga evropejskoj časti SSSR*, *Arheologija SSSR*, D 1-10.
- Andrieșescu, 1924 Andrieșescu, I., *Piscul Crăsani*, în *ARMSI*, IIIe, Serie, 3, p. 33 și urm.
- Babeș, 1975 Babeș M., *Problèmes de la chronologie de la culture Gêto-Dace à la lumière des fouilles de Cîrlomănești*, în *Dacia*, N.S., XIX, p. 125-139.
- Babeș, 1982 Babeș, M., *Buridava dacică*, în *SCIVA*, 33, 1982, 2, p. 250-257 (recenzie).
- Bantelmann, 1972 Bantelmann, N., *Fibeln vom Mittellatèneschema im Rhein-Main Moselgebiet*, în *Germania*, 50, p. 98-110.
- Baran, 1958 Baran, V. D., *Rezultaty živčenia materialev z razkopik na poseleni peršoi polovini I tiseačialitja n.e. Cerepin, Lvovskoi oblasti, Disertati zbirnik*, Kiev.
- Bazarciuc, 1980 Bazarciuc, V.V., *Cetatea geto-dacică de la Bunești-Dealul Bobului, jud. Vaslui*, în *Materiale-Tulcea*, p. 164-175.
- Bazarciuc, 1981 Bazarciuc, V.V., *Tezaurul geto-dacic de la Bunești, jud. Vaslui*, în *SCIVA*, 32, 4, p. 563-570.
- Bazarciuc, 1983 Bazarciuc, V.V., *Cetatea geto-dacică de la Bunești, jud. Vaslui*, în *SCIVA*, 34, 3, p. 249-273.
- Bechert, 1979 Bechert, T., *Ausgrabungen in Asciburgium, Vorbericht über die Grabungen 1975-1877*, în *BonnerJahrb.*, 179, p. 475-498.
- Behrens, 1954 Behrens, G., *Zur Typologie und Technik der Provinzialrömischen Fibeln*, în *JahrbRGZM*, 2, p. 220-234.
- Berciu, 1943 Berciu, D., *Ein Problem aus derFrühgeschichte-Südosteuropas. Die thrakischen Fibeln*, în *Balkanica*, 6, p. 283-294.
- Berciu, 1944 Berciu, D., *Trei fibule tracice la nord de Dunăre*, în *RevIst*, 30, 1-2, p. 19-31.
- Berciu, 1981 Berciu, D., *Buridava dacică*, București.
- Berciu, I., Popa, Al., 1965 Berciu, I., Popa, Al., Daicoviciu, H., *La forteresse dace de Piatra Craivii*, în *Celticum*, XII, p. 115-166.
- Bichir, 1961 Bichir, Gh., *Săpături de salvare la Cuculata*, în *Materiale*, VII, p. 352-354.
- Bobî, 1981 Bobî, V., *Două fibule dacice din colecțiile muzeului vrincean*, în *Vrancea. Studii și comunicări*, IV, p. 507-509.
- Bobî, 1987 Bobî, V., *Mormîntul 71 descoperit în necropola de la Cîndești-Vrancea*, în *Vrancea. Studii și comunicări*, V-VII, p. 333-341.
- Böhme, 1972 Böhme, A., *Die Fibeln der Kastelle Saalburg und Zugmantel*, în *Saalburg Jahrb.*, XXIX, p. 5-112.
- Bren, 1964 Bren, J., *Význam spon prodatováni Keltskych Oppid v Čechách*, în *Sbornik Narodniho Muz. v Praze*, Seria A, 18, p. 195-289.
- Căpitanu, 1984 Căpitanu, V., *Fibule de tip Latène descoperite în așezarea de tip „dava” de la Răcătău, com. Horgești, jud. Bacău*, în *Carpica*, XVI, p. 61-83.
- Cociș, 1986 Cociș, S., *Fibule romane din Muzeul de istorie a Transilvaniei*, în *ActaMN*, XXII-XXIII, p. 527-535.
- Cociș, 1993 Cociș, S., *Fibule romane din Muzeul de istorie a Transilvaniei*, în *ActaMN*, 26-30, I/1, p. 269-289.
- Daicoviciu, 1954 Daicoviciu, C., *Cetatea dacică de la Piatra Roșie*, București.
- Dańmbrowska, 1973 Dańmbrowska, T., *Cmentarzysko kultury Przeworskie w Karczewcu, pow. Węgrów*, în *Materiały Starożytné*, II, p. 383-530.
- Daševskaia, 1991 Daševskaia, O.D., *Pozdnye skify v Krymu*, în *Arheologia SSSR*, D 1-7, p. 35-37.
- Dechelette, 1914 Dechelette, J., *Manuel d'archéologie préhistorique celtique et gallo-romaine*, II, 3, *Second Age du Fer ou époque de La Tène*, p. 326 și urm.
- Eggers, 1951 Eggers, H.J., *Der römische Import im freien Germanien*, *Atlas der Urgeschichte*, 1, Hamburg.
- Eggers, 1973 Eggers, H.J., *Augenfibeln*, în J. Hopps, *Reallexikon der Germanischen Altertumskunde*, Berlin/New York, I, p. 480-484.
- Ettlinger, 1973 Ettlinger, E., *Die römischen Fibeln in der Schweiz*, Bern.
- Feugère, 1977 Feugère, M., *Les fibules Gallo-Romaines du Musée Denon à Chalon-Sur-Saône*, în *Société d'Histoire et d'Archéologie de Chalon – sur – Saône*, 47, p. 77-158.
- Filip, 1956 Filip, J., *Keltové ee stědnl Evrope*, Praga.
- Filow, 1910 Filow, B., în *Izvestija. Bulletin de la société archéologique Bulgare*, Sofia, I, p. 156.
- Floca, 1956 Floca, O., *Contribuții la cunoașterea tezaurilor de argint dacice*, București.
- Franzius, 1992 Franzius, G., *Die Fundgegenstände aus Prospektion und Grabungen in der Kalkrieser-Niewedder Senke bei Osnabrück*, în *Germania*, 70, 2, p. 349-357.
- Furmanska, 1953 Furmanska, A.I., *Fibuly z razkopok Ol'vii*, în *Arheologija*, Kiev, VIII, p. 76-79.
- Gechter, 1980 Gechter, M., *Die Anfänge des Nieder-germanischen Limes*, în *BonnerJahrbuch*, 179, p.77-86.
- Glodariu, Moga, 1989 Glodariu, I., Moga, V., *Cetatea dacică de la Căpîlna*, București.

- Gudea, 1989 Gudea, N., *Porolissum. Un complex arheologic daco-roman la marginea de nord a Imperiului roman*, I, in *ActaMP*, XIII.
- Haalebos, 1986 Haalebos, J.K., *Fibulae uit Maurik*, Leiden.
- Hachmann, 1960 Hachmann, R., *Die Chronologie der jüngeren vorrömischen Eisenzeit*, in 41. *BerRGK*, p. 237-238.
- Horedt, 1973 Horedt, K., *Die dakischen Sichelberfunde*, in *Dacia*, N.S., XVII, p.127-168.
- Jamka, 1964 Jamka, R., *Fibule typu oczkowatego w Europie środkowejze szczególnym uwzględnieniem ziem polskich*, in *Materialy Starożytne*, X.
- Kasparova, 1977 Kasparova, K.V., *O fibulah zarubineckogo tipa*, in *Arh.Sbornik Erm.*, 18, p. 68-78.
- Kolnik, 1971 Kolnik, T., *Prehľad a stavbádania o dobe rimskej a stahovani národov*, in *SlovArch*, 19, p. 499-558.
- Kolnik, 1991 Kolnik, T., *Zu dem ersten Römern und Germanen an der mittleren Donau, Zusammenhang mit den geplanten römischen Angriffen gegen Marbod*, in vol. *Die römische okkupation nördlich der Alpen zur Zeit des Augustus*, Kolloquium Bergkamen 1989, Aschendorff Münster, p. 71-84.
- Kostrzewski, 1919 Kostrzewski, J., *Die ostgermanische Kultur der Spätlatènezeit*, *Mannus Bibliothek*, 18, p. 37-40.
- Kossak, 1962 Kossak, G., *Frühe römische Fibeln aus dem Alpen-vorland und ihre Bedeutung für die germanischen Kulturverhältnisse*, in J. Werner (ed), *Aus Bayerens Frühzeit*, München, p. 125-137.
- Kotigoroško, 1989 Kotigoroško, V., *Gorodišča rubeža ery v Verchnem Pois'e*, in *SlovArch*, XXXVII, 1, p. 21-67.
- Kotigoroško, 1994 Kotigoroško, V., *Problèmes de la chronologie de la culture dace de la région de la Haute Tisza*, in *Relations Thraco-illyro-helléniques*, București, p. 304-314.
- Kovrig, 1937 Kovrig, S., *Die Haupttypen der kaiserzeitlichen Fibeln in Pannonien*, *DissPann*, II, 4, p. 37-40.
- Krämer, 1971 Krämer, V., *Sichelberne Fibelpaare aus dem letzten vorchristlichen Jahrhundert*, in *Germania*, 49, p. 111-132.
- Kuharenko, 1961 Kuharenko, I.V., *Pamjatniki železnovo veka na territorij Poles'ja*, *SAI*, D 1-29, Moskva.
- Kuharenko, 1964 Kuharenko, I.V., *Zarubineckaja kul'tura*, *SAI*, D 1-19, Moskva.
- Lamiová-Schmidlova, 1961 Lamiová-Schmidlova, M., *Spony z doby rimskej na Slovenskie*, in *Studijné zvesti*, *AUSA*, 5, Nitra.
- Lerat, 1975 Lerat, L., *Les fibules d'Alesia*, Dijon.
- Lupu, 1989 Lupu, N., *Tilișca. Așezările arheologice de pe Cățanaș*, București.
- Mačinski, 1963 Mačinski, D.A., *O chronologii nekatorjch tipov veščej zarubineckoi i odnoremennich ei kul'tur*, in *KSIA*, 94, p. 20-28.
- Maes van Impe, 1986 Maes, K.L., van Impe, *Begraafplaats uit de IJzertijd en Romeinse Vondsten op „de Rietem” te Wijshagen (gem. Meeuwen-Grutrode)*, in *Arheologia Belgica*, II, 1, p. 47-56.
- Märghitan, 1976 Märghitan, L., *Tezaure de argint dacice*, București.
- Menke, 1974 Menke, M., *Studien zur vor- und früh-geschichtlichen Archäologie*, in *Festschrift für Joachim Werner zum 65. Geburtstag*, München, p. 147-157.
- Motyková-Šneidrová, 1965 Motyková-Šneidrová, K., *Zur Chronologie der ältesten römischen Kaiserzeit in Böhmen*, *BYV*, 5, p. 103-174.
- Niculiță, 1977 Niculiță, I.T., *Gety IV-III vv do n.e. v Dnestrovkogo-Karpatskich zemleach*, Chișinău.
- Niculiță, 1987 Niculiță, I.T., *Severnye frakciy v VI-I vv do n.e.*, Chișinău.
- v.Patek, 1942 Patek, E.v., *Verbreitung und Herkunft der römischen Fibeltypen von Pannonien*, *DissPann*, II, 19.
- Pârvan, 1927 Pârvan, V., *Getica. O protoistorie a Daciei*, București.
- Peškar, 1972 Peškar, J., *Fibeln aus der römischen Kaiserzeit in Mähren*.
- Petru, 1972 Petru, S., *Emonske necropole*, Ljubliana.
- Piç, 1905 Piç, J.L., *Starožitnosti zeme České*, II, 2, p. 32-37.
- Popescu, 1938 Popescu, D., *Fibules en bronze des collections du Musée National des Antiquités*, in *Dacia*, V-VI, 1935-1936, p. 239-246.
- Popescu, 1941 Popescu, D., *Objets de parures gèto-daces en argent*, in *Dacia*, VII-VIII, 1937-1940, p. 183-202.
- Popescu, 1945 Popescu, D., *Fibeln aus dem National museum für Altertümer in București*, in *Dacia*, IX-X, 1941-1944, p. 485-490.
- Popescu, 1947 Popescu, D., *Nouveaux trésors gèto-daces en argent*, in *Dacia*, XI-XII, 1945-1947, p. 35-69.
- Popescu, 1971 Popescu, D., *Tezaure de argint dacice*, in *BMI*, 4/1971, p. 19-32.
- Preda, 1986 Preda, C., *Geto-dacii din bazinul Oltului inferior. Dava de la Sprincenata*, București.
- Prcidel, 1930 Prcidel, H., *Die germanischen Kulturen in Böhmen und ihre Träger*, Kassel, p. 68-69.
- Popov, 1924 Popov, R., in *Izvestija-Bulletin de la Société archéologique Bulgare*, II, 1923-1924, p. 128.
- Rieckhoff, 1975 Rieckhoff, S., *Münzen und Fibeln aus dem Vicus des Kastells Müfingen (Schwarzwald-Baar-Kreis)*, in *Saalburg Jahrbuch*, XXXII, p. 37-49.
- Riha, 1979 Riha, E., *Die römischen Fibeln aus Augst und Kaiseraugst*, in *Forschungen in Augst*, 3, Augst.
- Rustoiu, 1989 Rustoiu, A., *Fibule dacice cu ornamente zoomorfe*, in *Symposia thracologica*, 7, p. 306-307.
- Rustoiu, 1995 Rustoiu, A., *Le premier horizon de fibules romaines en Dacie préromaine*, in *Thraco-Dacia*, XVI, 1-2, p. 211-219.
- Sanic, 1981 Sanic, S., *Civilizația romană la est de Carpați și romanitatea pe teritoriul Moldovei (sec. II î.e.n. - III e.n.)*, Iași.

- Šćukin, M.B. 1991 Šćukin, M.B., *Nekatorje problemij chronologij rannerimskogo vremena*, în *Arh.Sbornik Erm.*, 31, p. 90-106.
- Simion, 1976 Simion, G., *Les Gètes de la Dobroudja septentrionale (VIe-ler s.)*, în *Thraco-Dacica*, p. 143-163.
- Smiszko, 1932 Smiszko, M., *Kultury wczesnego okresu epoki cesarstwa Rzymskiego w Malopolsce Wschodniej*, Lwow, p: 19-20.
- Svoboda, 1948 Svoboda, B., *Čechy a římské Imperium*, Praga.
- Teodor, 1988 Teodor, S., *Elemente celtice pe teritoriul est-carpatic al României*, în *ArhMold*, XII, p. 33-51.
- Teodor, 1993 Teodor, S., *L'espace est-carpatique aux IVe-ler siècles av.n.e.*, în *Actes du XIIe Congrès International des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques*, 3, Bratislava, p. 275-281.
- Turcu, 1979 Turcu, M., *Geto-dacii din Cimpia Munteniei*, București.
- Ulbert, 1959 Ulbert, G., *Die römischen Donaukastelle Aislingen und Burghöfe-Limesforschungen*, în *Studien zur Organisation der römischen Reichsgrenze an Rhein und Donau*, 1, Berlin, p. 69-70.
- Ursachi, 1995 Ursachi, V., *Zargidava. Cetatea dacică de la Brad*, în *Biblioteca thracologica*, X, București.
- Viazmitina, 1962 Viazmitina M.I., *Zolota Balka*, Kiev.
- Viazmitina, 1972 Viazmitina, M.I., *Zolotobalkovskej mogilnik*, Kiev.
- Vulpe, R., Vulpe, E., 1924 Vulpe, R., Vulpe, E., *Les fouilles de Tinosul*, în *Dacia*, I, p. 166-223.
- Vulpe, R., 1930 Vulpe, R., *L'âge du fer dans les région thrace de la Péninsule Balcanique*, Paris.
- Vulpe, R., 1931 Vulpe, R., *Piroboridava. Considerații arheologice și istorice asupra cetății de la Poiana în Moldova de Jos*, București.
- Vulpe, R., Vulpe, E., 1933 Vulpe, R., Vulpe, E., *Fouilles de Poiana*, în *Dacia*, III-IV, 1927-1932 (1933), p. 253 și urm.
- Vulpe, R. și colab., 1951 Vulpe, R. și colab., *Activitatea șantierului arheologic Poiana-Tecuci 1950*, în *SCIV*, I, 1, p. 177-216.
- Vulpe, R. și colab., 1952 Vulpe, R. și colab., *Șantierul Poiana*, în *SCIV*, III, p. 191-230.
- Vulpe, R., 1957 Vulpe, R., *La civilisation Dace et ses problèmes à la lumière des dernières fouilles de Poiana, en Basse Moldavie*, în *Dacia*, N.S., I, p. 143-164.
- Vulpe, R. și colab., 1959 Vulpe, R. și colab., *Șantierul arheologic Popești*, în *Materiale*, 5.
- Vulpe-Dunăreanu, Ec., 1938 Vulpe-Dunăreanu, Ec., *La nécropole de l'âge du bronze de Poiana*, în *Dacia*, V-VI, p. 151-167.
- Wamser, 1991 Wamser, L., *Marktbreit, ein augusteischen Truppenlager am Maindreieck*, în *Die römische okkupation nördlich der Alpen zur Zeit des Augustus Kolloquium Bergkamen*, 1989, Aschendorff Munster, p.109-127.
- Werner, 1955 Werner, J., *Die Nauheim Fibeln*, în *JahrbRGZM*, II, p. 170-195.
- Zirra, 1971 Zirra, V., *Beiträge zur Kenntnis des keltischen Latène in Rumänien*, în *Dacia*, N.S., XV, p.171-238.
- Zirra, 1976 Zirra, V., *Le problème de Celtes dans l'espace du Bas-Danube*, în *Thraco-Dacica*, p. 175-182.
- Zirra, V.V, 1989 Zirra, V.V., *Observații asupra fibulelor traco-getice*, în *Symposia Thracologica*, 7, p. 302-306.
- Zirra, V.V., 1991 Zirra, V.V., *Les plus anciennes fibules latèniennes en Roumanie*, în *Dacia*, N.S., XXXV, p. 177-184.

*

I. *Fibule de tip tracic* (fig. 1-2). În nivelul al IV-lea din așezarea geto-dacică de la Poiana s-au descoperit izolat sau în complexe închise mai multe fibule denumite de tip tracic, lucrate atât din bronz, cât și din argint. Ele sunt realizate dintr-un singur fir având corpul puternic arcuit, semicircular, mai mult sau mai puțin îngroșat și uneori fațetat sau decorat, resortul dintr-o singură spirală, portagrafă mică și picior vertical, uneori arcuit în formă de S și capătul conic. Cele mai multe exemplare s-au descoperit în stratul cultural și în unele morminte getice din secolele IV-III î.H., precum și în mici tezaure. Astfel, un lot de cinci fibule descoperite prin săpăturile din anul 1951 se aflau depozitate, împreună cu alte obiecte din bronz și fier, într-un vas ceramic. Alte trei fibule s-au descoperit în anul 1986 în cadrul unui depozit, care mai conținea și alte obiecte de podoabă, unelte și arme, deșus într-o mică alveolare, pe un strat de pietriș la 1,90 m adâncime.

În funcție de grosimea și forma arcului și a piciorului, aceste fibule pot fi departajate tipologic și cronologic pe parcursul perioadei cuprinsă între a doua jumătate a secolului IV și sfârșitul secolului III î.de H., stabilindu-se cinci variante și subvariante (V. Mikov, 1930-1931; D.Berciu, 1943). Cele mai vechi exemplare sunt variantele I b cu arcul simplu și picior vertical, precum și I a cu corpul gros pe toată lungimea sa și piciorul răsucit în formă de S, aflate în primul depozit și în stratul de cultură, având analogii în mai multe obiective din sudul Dunării, în necropola getică de la Zimnicea și în mai multe alte așezări și necropole din secolele IV-III î. de H. din Dacia. Din ultima variantă s-au descoperit și fibule lucrate din argint (fig. 2/11, 14), cu arcul în secțiune rotundă sau poligonală, mai mult sau mai puțin marcat, piciorul terminat cu buton conic sau plat, adesea decorat. Un exemplar descoperit în anul 1986 (fig. 1/5) aparține variantei II b, cu piciorul vertical și relativ scurt, îngroșat spre extremitatea sa unde este înfășurat cu un fir metalic. În necropola de la Zimnicea fibule asemănătoare se aflau în aceleași complexe cu varianta V b și cu vase ceramice caracteristice pentru

secolele IV-III î. de H. Mai multe exemplare de acest tip s-au descoperit în așezarea getică fortificată de la Bunești-Averești, aflate în tezaure care cuprindeau și alte obiecte de podoabă din argint și bronz, precum și, sporadic, în așezările fortificate de la Brad și Răcătău (jud. Bacău), și la răsărit de Prut, la Butuceni și Mășcăuți (r. Orhei), în complexe din secolele IV-III î. de H.

Două piese descoperite în stratul de cultură (fig. 2/4,8), cu piciorul răsucit și butonul terminal fațetat, au corpul în formă de bandă relativ lată și decorat cu linii sau puncte dispuse longitudinal, un exemplar (fig. 2/4) având resortul bilateral. Astfel de piese sunt mai rar atestate pe teritoriul Daciei considerate ca fiind de influență celtică.

Fibulele de tip tracic fiind foarte frecvente în zona nord-dunăreană l-au determinat pe prof. Radu Vulpe să le denumească *fibule getice*, mai ales că în anul 1928 a fost descoperit la Poiana un exemplar în curs de prelucrare, probabil dintr-un atelier din această așezare. Mai târziu, în așezarea de la Zimnicea s-a descoperit un fragment de vas getic pe care se afla amprenta unei fibule de acest tip.

Bibliografie. Filow, 1910, p. 156, fig. 1; Popov, 1923-1924, p. 128-136, fig. 60; Vulpe, R., 1930, p. 62; Vulpe, R., idem, 1931, p. 8, fig. 3 g; Vulpe, R., Vulpe, E., 1933, p. 325, fig. 108/4; Berciu, 1943, p. 283 și urm.; 1944, p. 19-31; Vulpe, R. și colab. 1951, fig. 24/2, p. 187; 1952, p. 202, fig. 24/d-g; Alexandrescu, 1976, p. 131-141, fig. 1-2; Simion, 1976, p. 151, fig. 7; Niculiță, 1977, p. 102, fig. IX/3; Alexandrescu, 1980, p. 50-51, fig. 45-48; Bazarciuc, 1980, p. 164-175, fig. 10/3-4, 11/2-3; Bazarciuc, 1981, p. 563-570, fig. 1/1-20; 2/1-4; Bazarciuc, 1983, p. 267, fig. 19/1-8; 22/2-3; Căpitanu, 1984, p. 61-83, fig. 1/1; Preda, 1986, p. 106, pl. LXVI/1; LXVII/1; Niculiță, 1987, p. 105, fig. 27/1; Zirra, V. V., 1989, p. 303-306; Teodor, 1993, fig. 1; Ursachi, 1995, p. 226, pl. 204/2.

II. *Fibule Latène II și III* (fig. 3; 5/13). Din nivelul al IV-lea, faza a doua, provin mai multe fibule, întregi și fragmentare importate sau imitate, care au caracteristici pe baza cărora pot fi încadrate în secolele III-II î. de H. Ele sunt lucrate din bronz având corpul bombat și piciorul liber sau lipit pe arc, cu resortul format din patru spire și coardă interioară sau exterioară. Unele piese prezintă decor sau nodozități pe arc și pe picior (fig. 3/1-6). Un singur exemplar are arcul plat, de formă rombică și piciorul decorat cu incizii, mult alungit deasupra sa, resortul fiind mai lung decât la alte piese (fig. 3/9). O fibulă asemănătoare s-a descoperit în Oltenia și a fost considerată ca produs local realizat sub influență apuseană (Zirra, 1976, p. 182).

O altă categorie de fibule din aceeași perioadă au de asemeni, corpul mai mult sau mai puțin aplatizat, de formă ovală sau rombică, dar cu port-agrafa relativ dreptunghiulară, resort scurt și coardă interioară. Ele au fost lucrate, în general, din bronz, un singur exemplar fiind din argint (fig. 5/13). În funcție de aceste caracteristici s-a constatat că unele piese au o durată mai lungă putând fi datate, prin analogie cu alte descoperiri din așezări contemporane, în ultimele decenii ale secolului I î. de H. și primele decenii d.H.

Bibliografie. Pârvan, 1927, p. 550-555; Popescu, 1940, fig. 5; Vulpe, R. și colab., 1951, fig. 24/3; Filip, 1956, pl. LVIII/16; Bantelmann, 1972, p. 106, fig. 2; Horedt, 1973, fig. 2; Zirra, 1971, p. 171-238; Zirra, 1976, p. 182, fig. 5/5; Teodor, 1988, fig. 4/3, 11-15; 5/7-8, 12; Zirra, V.V., 1991, p. 177-184.

III. *Fibule Latène III și IV* (fig. 4/2,6; fig. 5-9; 14/3; 15/2). În ultimele două nivele din așezarea geto-dacică de la Poiana se aflau numeroase fibule din fier și bronz ce pot fi grupate în două categorii: a. Fibule realizate dintr-o singură sârmă din fier având portagrafa în formă de cadru, rectangulară, cu arcul curb, resort scurt din patru spire și coardă exterioară; b. Fibule din bronz confecționate aproximativ la fel, dar care pot avea portagrafa lamelară și arcul cu curbura spre extremitate, resort scurt și coardă interioară (arbaletă). Un singur exemplar din bronz, cu corpul puternic arcuit poate fi plasat la tipul *Armbrustfibeln*, datat de asemeni, în Latènul târziu (Motyková-Schneidrová, 1965, p. 109). Ambele tipuri pot avea variante mai timpurii – cele cu arcul mai puțin curbat – și mai târzii – cele cu arcul puternic arcuit, uneori fiind prevăzute cu o sferă sau un disc și coardă interioară. Aceste fibule au fost descoperite în așezări Latène târzii din Dacia, dar și în medii scitice târzii, celtice sau germane. Fibulele dintr-un fir cu portagrafa lamelară și coardă interioară apar frecvent în mediul roman în Occident la sfârșitul secolului I d. H., fiind denumite și „fibule militare”, dar și în Europa de est în mediul Zarubineț, datate mai timpuriu (sfârșitul secolului I î. de H. – secolul I d.H.).

Bibliografie. Kostrzewski, 1919, p. 37-40; Almgren, 1923, pl. I/15; Andrieșescu, 1924, p. 83, fig. 274; Vulpe, R., Vulpe, Ec., 1924, p. 214, fig. 44/3; Daicovicu, C., 1954, pl. XV/9; Vulpe, R., 1959, p. 342, fig. 11/4; Hachmann, 1960, p. 232-234; pl. I; Viazmitina, 1962, p. 198-199, fig. 82/12,16; Mačinski, 1963, p. 21, fig. 5; Kuharenko, 1964, pl. 14/3; Motyková-Schneidrová, 1965, p. 109, fig. 27/16; Berciu, I., Popa, Daicovicu, H., 1965, p. 138, fig. 33 C/25,29,30; Ambroz, 1966, p. 22-23, pl. 3; 4/18; Kasparová, 1977, p. 68-78, fig. 19/10-3,18; Ščukin, 1972, p. 15-46, 50-51, fig. 3; Viazmitina, 1972, p. 131, fig. 65/1,9,11; Horedt, 1973, p. 135-136, fig. 2; Babeș, 1975, p. 133-134, fig. 2/2-4; Glodariu, Moga, 1989, p. 110, fig. 95/1; Ursachi, 1995, p. 227, pl. 203/3,5; 328/3-5,9; Rustoiu, 1995, p. 211-219, fig. 4/8-9.

IV. *Fibule cu decor zoomorf* (fig. 4/1,3,5). În afară de ornamentul ornitologic de pe fibulele de tip „linguriță”, o grupă de fibule de bronz, cu corpul puternic profilat sunt ornamentate pe arc cu elemente zoomorfe constând dintr-un cap de animal, șarpe sau lup, cu gura deschisă din care pornește piciorul fibulei, terminat de regulă cu un buton. Restul fibulei este de schemă obișnuită, ca la fibulele-mască cunoscute în Dacia, la Craiova, Ocnița, Căndești și în lumea romană, în perioada Tiberius-Claudius. În necropola din epoca bronzului aflată în apropierea Cetățuiei s-a descoperit, în anul 1928 o fibulă cu decor zoomorf, în unul din mormintele dacice aflate în această zonă.

Datorită stilizării este dificil de recunoscut natura acestui decor, dar sub forma aceasta el este frecvent și pe alte obiecte de podoabă ale geto-dacilor, în special la brățări și cercei, multe lucrate din argint, figura (mască) respectivă având aceleași caracteristici ca animalul reprezentat pe stindardul dacic.

Analogiile din lumea romană ne indică o cronologie relativă, în general, în secolul I d.H., perioadă în care au existat multiple legături, cu lumea exterioară imperiului, de natură diferită. În castrele romane din Elveția și sudul Germaniei, ca și la Kempton fibulele cu mască sau cu două capete (*Doppelknopffibeln*), fibulele cu reprezentări figurative sunt datate la mijlocul secolului I d.H.

Bibliografie. Vulpe-Dunăreanu, 1938, p. 164, fig. 15/3; Popescu, 1947, p. 60; Petre, 1972, pl. CX/4; Menke, 1974, p. 147 și urm., fig. 5/3; Mărghitan, 1976, p. 37, pl. XII/11-12; Kolnik, 1977, p. 149 și urm., fig. 5/3; Berciu, 1981; pl. 5/7, 12/3; Bobi, 1981, fig. 2; Rustoiu, 1989, p. 306-307.

V. *Fibule tip Nauheim* (fig. 10/1-10; fig. 11/9,13; 14-15). Acest tip de fibulă caracteristic pentru perioada târzie a Latène-ului este turnată dintr-o singură bucată constând dintr-un arc plat sau ușor arcuit, în formă de frunză alungită și ascuțită, cu portagrafa trapezoidală ajurată sau nu, și resort cu patru spire, cu coarda pe dedesubt. Arcul poate fi neted sau decorat cu incizii sau nervuri. Unii cercetători, pe baza descoperirilor din necropole, consideră că fibulele Nauheim aparțin portului feminin, ele fiind găsite în morminte împreună cu brățări, piepteni, fusaiole și mărgelile de sticlă. Aria de răspândire a acestui tip de fibulă este destul de mare, cuprinzând Normandia, Franța, Ungaria, Germania, Cehia, acesta pătrunzând frecvent și în Dacia, unde este cunoscut în așezări și necropole. J. Werner consideră că fibula Nauheim este un produs al *oppidum*-ului celtic din Galia, asemănător cu cel din Italia. Ea precede fibula de tip „Aucissa” și *Geschweiftfibeln* și durează până la cucerirea Germaniei de către August. În *oppidum*-ul Stradonitz și în altele s-au produs în serii și apar în asociere cu fibule simple de tradiție Latène. Datarea stabilită pe baza descoperirilor din necropola eponimă, adică în a doua jumătate a secolului I î. de H. și până în ultimii ani de domnie a lui August, se confirmă prin piesele găsite în așezările geto-dacice, unde au apărut în nivelurile de locuire în care se aflau și alte tipuri de fibule Latène târziu, printre care și cele dacice în formă de „linguriță”.

Bibliografie. Pić, 1905, 4, p. 37, pl. IV/1-9; Dechelette, 1914, II, 3, p. 1256, fig. 53/1; Almgren, 1923, nr. 65; Vulpe, R., Vulpe, Ec., 1924, p. 211-212, fig. 43; 48/11; Pârvan, 1927, p. 554; Smieszko, 1932, p. 19-20, pl. V/19; Behrens, 1939, fig. 42/1-3; Werner, 1955, p. 170-195; Popescu, 1971, p. 26; Böhme, 1972, p. 10, pl. 1/1-2; Dąmbrowska, 1973, pl. I/7; XX/4-7; Ettlinger, 1973, p. 16-17, pl. A/1 (75-20); Feugère, 1977, p. 203, tip. 5; Gechter, 1980, p. 84, fig. 35/3-4; Ursachi, 1995, p. 227-228, pl. 203/10-15.

VI. *Fibule „linguriță”* (fig. 12-13). Una din cele mai răspândite fibule în așezările dacice și care apare frecvent în ultimele straturi de la Poiana este fibula de tip „linguriță”, lucrată din două părți separate, putând fi atât din argint și bronz, cât și din fier. Ea are corpul format dintr-un arc plat, de formă aproximativ triunghiulară, îngustat deasupra portagrafei, cu capul bombat, în formă de linguriță care acoperă resortul. La majoritatea

pieselor întreaga suprafață este decorată cu incizii liniare de-a lungul marginilor până la cap unde se întorc în formă de V. Portagrafa este simplă sau ajurată, ușor alungită. În afară de ornamentul obișnuit remarcat pe multe exemplare descoperite pe teritoriul Daciei, ca cele de la Remetea, Șeica Mică, Senereuș, Vedea, Popești, Sprâncenata, Buridava, Căpâlna și multe altele, la Poiana s-au descoperit câteva piese care au pe arc un decor plastic zoomorf constând din reprezentarea a una sau două păsări față în față, care au între ele un simulacru de vas făcut dintr-o spirală de sârmă, în care se afla o bobită de sticlă (fig. 12/3-4, 14).

Fibule de tip „linguriță” din bronz cu decor zoomorf (cap de animal cu urechile ascuțite) s-au mai descoperit la Buridava, în nivelul III din cetatea I și în sectorul „palisadă”, iar în alt loc o fibulă cu decor incizat și o piatră prețioasă.

Fibula „linguriță” a fost deseori considerată a fi de origine străină derivată din tipul Nauheim, frecvent descoperit în mai multe zone din centrul Europei, în faza sa finală denumită *Schussselfibeln* sau *Loffelfibeln* în Germania sau à *coquille* în Franța meridională, unde sunt lucrate mai mult din bronz și din fier.

Din punct de vedere cronologic cele mai multe din fibulele de acest tip, din argint, descoperite în tezaure, ca și cele din straturile dacice din mai multe așezări, sunt datate, pe baza primelor monede Augustane și a altor obiecte, printre care și fibule „Aucissa” în a doua jumătate a secolului I î. de H., mai precis în ultimele trei decenii.

Piese de la Remetea, Șeica Mică, Răcătau și Mănăstioara-Fitiotești au datare stabilită prin monedele din tezaurele respective, ultimele fiind din anul 16 și, respectiv, 28 î. de H.

Bibliografie. Vulpe, R., Vulpe, Ec., 1924, p. 214, fig. 43; Pârvan, 1926, p. 554; Vulpe, R., Vulpe, Ec., 1927-1932, p. 326-327, fig. 106/15-17; 107; Popescu, 1944, p. 4; Vulpe, R., 1951, p. 205, fig. 24/5; 1952, p. 209, fig. 28; Behrens, 1954, p. 221. Vulpe, R., 1957, p. 150, fig. 5/2; idem, 1959, p. 314 (Popești); Bren, 1964, A 18; Popescu, 1971, p. 26; Floca, 1956, p. 31-32, fig. 21; Krämer, 1971, p. 115. Horedt, 1973, fig. 2/4 a-d; Ettlinger, 1973, p. 13-14, fig. 2; Rieckhoff, 1975, p. 26-27, fig. 8; Mărghitan, 1976, p. 47, 58, pl. XXIII/4; XLV/3-4; Feugère, 1977, p. 176, tip.7; Turcu, 1979, fig. 25/2-4; Berciu, 1981, p. 52, 87, 89, fig. 20/1-3; 36/5,7; 48/6-8; Bobi, 1981, p. 507, fig. 1; Căpitanu, 1984, p. 64-65, fig. 41/3-6; 42/7,10-12; Haalebos, 1986, p. 16-17, fig. 4-6; 29/1-3; 37/1; 39/6-7; Preda, 1986, p. 63-64, fig. LI/1-4; LII/1-2, 4-5; Glodariu, Moga, 1989, p. 110-111, fig. 96/1-41; Lupu, 1989, p. 76, pl. 26/16; Rustoiu, 1989, p. 306-307; Ursachi, 1995, p. 227, pl. 203/6-9.

VII. *Fibula de tip „Langton Down”* (fig. 14/6; 20/6). Piesă din bronz cu arcul plat, striat longitudinal cu resortul protejat într-o teacă cilindrică. Portagrafa ușor alungită este perforată cu două orificii rectangulare. Acest tip de fibulă, denumită și *fibule à arc non-interrompu et ressort protégé* sau *Spiralhülsenfibel mit längsgerippten Bügel*, este răspândită în provinciile răsăritene ale Imperiului Roman și în Gallia în vremea împăraților Augustus și Tiberiu și se datează în ultimele două decenii înainte de Hristos și în prima jumătate a secolului I d.H. Pe teritoriul Daciei se mai cunoaște un exemplar în așezarea dacică de la Ocnița. Piesa ilustrată a fost descoperită în timpul săpăturilor din 1927. Un alt exemplar incomplet a fost descoperit în 1950, în secțiunea H.

Bibliografie. Vulpe, R. și E., 1933, fig. 108/14; Vulpe, R. și colab., 1951, fig. 24/6; Vulpe, 1957, fig. 5/3; Ettlinger, 1973, p. 21-23, tip.23; Feugère, 1977, p. 262, tip.14; Lerat, 1979, p. 36-38; Gechter, 1980, p. 85, fig. 35/2; Berciu, 1981, pl. 4/7; Babeș, 1982, p. 252.

VIII. *Fibule „Aucissa”* (fig. 14/4). Acest tip de fibulă face parte din grupa acelor formate din două părți prinse cu balama sau șarnieră (Almgren tipul 242), fiind lucrate în special din bronz. Corpul este foarte boltit și constă dintr-o bandă sau bară lată ce se îngustează spre picior, care este relativ scurt, cu portagrafa triunghiulară terminată cu un buton. Corpul ușor lățit conține o plăcuță transversală pe care scrie, câteodată, numele producătorului („Aucissa”), care a determinat și denumirea acestei fibule. Zona de lansare a ei se consideră a fi Italia de nord, de unde s-a răspândit în provincii și pe un teritoriu foarte întins, în Europa centrală și de nord, în special în Pannonia, Slovacia, Boemia, Galiția etc., și în mai multe zone răsăritene. Ele sunt menționate și în așezările dacice din Muntenia și Transilvania, precum și în cetățile din stânga Siretului. Exemplarul de la Poiana are arcul puternic boltit, cu secțiunea relativ triunghiulară, lățit la bază și terminat cu o placă rectangulară. Atât arcul, cât și această placă sunt decorate cu caneluri longitudinale și incizii oblice dispuse în șir, de-a lungul întregii piese. Acul și butonul terminal lipsesc.

Din punct de vedere cronologic, fibulele „Aucissa” încep să fie folosite încă de la sfârșitul secolului I î. de H. în provincii ca Pannonia și Galiția, iar în unele zone, după unii autori, perioada de maximă răspândire ar dura, pe baza descoperirilor de la Devin și Puchov din Slovacia, până la începutul secolului II d.H. (Lamiová-Schmiedlová), iar pe baza descoperirilor din „limes Kastellen”, E. Patek trage concluzia, că fibulele „Aucissa” s-au păstrat și pe parcursul secolului al II-lea d.H. În așezările geto-dacice s-au descoperit variantele timpurii, date împreună cu alte descoperiri la sfârșitul secolului I î. de H. și prima jumătate a secolului I d.H. În unele complexe de la Răcătău, Sprâncenata, Târgșor și altele, fibulele Aucissa” au apărut în contexte din prima jumătate a secolului I d. H., iar la grupul dacilor liberi de la Chilia-Militari și în primele decenii ale secolului II d.H. Exemplarul descoperit în așezarea geto-dacică de la Poiana se afla în nivelul al V-lea, unde s-au mai găsit fibulele cu „ochi” puternic profilate, monede imperiale timpurii, vase de sticlă *milefiori*, ceramică *terra sigillata* și alte importuri, care pot fi date în prima jumătate a secolului I d.H.

Bibliografie. Almgren, 1923, p. 109, pl. X/242; v. Patek, 1942, p. 106-109; Popescu, 1945, fig. 2, nr. 6-7; Vulpe, R. și colab., 1951, fig. 24/8; Behrens, 1954, fig. 7/1-3; Svoboda, 1948, 49, nr. 42; Motyková-Schneidrová, 1965, 121, pl. 40/16; Ambroz, 1966, p. 26, pl. 4/9-16; Lamiova-Schmiedlová, 1968, 11-12; Böhme, 1972, p. 11, fig. 1/17-21; Peškar, 1972, p. 66-67, fig. 1/4; Petre, S., 1972, pl. XCII/22; Ettliger, 1973, p. 21-22, pl. 13/28-29; Rieckhoff, 1975, fig. 28/1; 31; 32/1-4; 35/1-7; 36/7-9; Căpitanu, 1984, p. 70, fig. 4/6; Preda, 1986, p. 65, fig. LII/6; Feugère, 1988, tip.22 a-e; Bichir, 1961, p. 45, pl. XLV/1; Kolnik, 1991, p. 75, fig. 3/4; Franzius, 1992, fig. 3/1-4; 4/1-4. (1)

IX. *Fibule „militare”* (fig. 10/11, 16-20; 11/1-8, 10-12, 14-16; 15/1, 3-7, 11-12). Sub această denumire se grupează fibulele din fir rotund cu portagrafa lamelară și coardă interioară. Pot fi atât din bronz, cât și din fier. Corpul poate fi mai mult sau mai puțin curbat, cum sunt cele mai multe din fibulele descoperite în așezări și necropole din nordul Mării Negre, scitice târzii, Przeworsk și în necropolele culturii Zarubineț, împreună cu fibule ale acestei culturi, și se datează la sfârșitul secolului I î. de H. și în secolul I d.H. Cele din centrul Europei au fost analizate de Almgren și alții. Fibule „militare” sunt atestate în mai multe așezări din Dacia, ca cele de la Cârlomanești (60-50 î. de H.), Răcătău ș.a. Tot în această categorie sunt grupate frecvent și fibulele din fir rotund, care au portagrafa rectangulară în formă de ramă cu arcul curbat, resortul scurt și coarda exterioară, care în așezările dacice sunt date la mijlocul secolului I î. de H.

Bibliografie. Almgren, 1923, tipul 15; Smiszko, 1932, p. 19-20, pl. V/19; v. Patek, 1942, pl. XXV/1-6; Furmanska, 1953, pl. 14/3; Kuharenko, 1961, pl. 10/6; 17/19; 18/20,25; Viazmitina, 1962, p. 199, fig. 82/12,16; Mačinski, 1963, p. 27, fig. 5; Kuharenko, 1964, pl. 14/3; Ambroz, 1966, p. 23-25; pl. 3/12-15; 4/1-8; 18/4; Böhme, 1972, pl. 3-4; Viazmitina, 1972, p. 131, fig. 65; Babeș, 1975, p. 134, fig. 2/2-3; Kotigoroško, 1989, pl. VIII/31; Rustoiu, 1995, p. 211-219.

X. *Fibula „cu ochi”* (fig. 14/5). Formă cu decor tipic, această fibulă cunoaște de la apariția sa mai multe trepte tipologice în funcție de redarea „ochilor” și unele transformări ale profilului, caracteristici după care Almgren le încadrează în grupa a III-a ce conține nouă tipuri. În funcție de forma capului și al piciorului și nu după modul de execuție a „ochilor”, R. Jamko, studiind comparativ fibulele „cu ochi” din Boemia și Germania le clasifică în două serii principale, A și B cu numeroase variante, date pe parcursul primei jumătăți a secolului I d.H. Alți cercetători, pe baza analizei materialelor descoperite în diferite zone ale Europei, au găsit numai patru tipuri principale ale acestei fibule, care au permis și o cronologie absolută, împărțită pe decenii, pe parcursul primei jumătăți a secolului I d.H. Fibula „cu ochi” de la Poiana aparține variantei mai recente, în care desenul se rezumă la ornamentul liniar de pe arc fără cercurile concentrice sau perforațiile care redau „ochii”. Ea s-a descoperit în același nivel cu fibulele „militare” și cele puternic profilate precum și cu alte materiale caracteristice primei jumătăți a secolului I d.H. O altă fibulă publicată anterior are desenate pe capătul piciorului și două cercuri reprezentând „ochii” (Vulpe, 1957, p. 150, fig. 5/4).

Referitor la originea fibulei „cu ochi” păreri specialiștilor diferă. Se consideră că forma boltită a corpului își are originea în forme Latene târzii sau în fibule „Aucissa”, care au suferit transformări în modul de realizare a terminației corpului. În ceea ce privește semnificația „ochilor” și a desenului de pe arc în general, unii cercetători le consideră ca având nu numai rol decorativ, ci și o semnificație magică (G. Ulbert, p. 65), corespunzătoare concepțiilor religioase ale antichității. Pe teritoriul Daciei fibule „cu ochi” s-au descoperit la Răcătău, Ocnița și în alte așezări în care se aflau și alte tipuri de fibule provinciale romane, care pe baza monedelor, a vaselor de import și a altor materiale se încadrează în prima jumătate a secolului I d.H.

Bibliografie. Almgren, 1923, p. 21-33, pl. II, tip. 45-49; Vulpe, R., 1957, p. 150; fig. 5/4, Baran, 1958, pl. IV, fig. 88-89; Ulbert 1959, p. 65; Jamko, 1964, p. 7-104, fig. 36-37; Motyková-Šneidrová, 1965, p. 112, pl. 30/2, 11-12, 15; Ambroz, 1966, p. 35-36, pl. 6/15, 20, 21; Böhme, 1972, p. 10, fig. 1/8-14; Peškar, 1972, p. 70-74, fig. 3/4-9; Ettliger, 1973, p. 20-21, tip. 17; Eggers, 1973, p. 480-484; Rieckhoff, 1975, p. 44, pl. 13/7; Riha, 1979, 68, tip 2.3.3; Berciu, 1981, p. 52, pl. 36/2; 38/11; Căpitanu, 1984, p. 71, fig. 9/7; Maes, Van Impé, 1986, p. 52, fig. 6/18; Haalebos, 1986, p. 35-37; fig. 12-14; 38/3; 40/17-18, Franzius, 1992, fig. 2/4; Kotigoroško, 1994, p. 309, fig. 1/14.

XI. *Fibule cu „șarnieră”* (fig. 14/1-2). În afară de fibulele „Aucissa”, la Poiana s-au descoperit încă două fibule cu șarnieră, lucrate din bronz. Două piese asemănătoare, una descoperită în 1927 și alta în secțiunea L, 1950, au corpul plat, în formă de lunulă, cu acul drept (rupt din vechime) și portagrafa rectangulară, redusă. Ambele capete sunt mărginite de câte două semiove, iar în partea opusă, de o mică proeminență de asemeni, semicirculară. Pe mijlocul corpului se află un nit în mijlocul a două cercuri concentrice, unul de perle și altul simplu (formă *pelta ajourée*). Pe teritoriul Daciei acest tip de podoabă este mai puțin cunoscut până în prezent, cu excepția a două exemplare „pelta”, cu o prelungire mediană și capetele curbate spre interior, care s-au descoperit în complexul arheologic daco-roman de la Porolissum, unde sunt datate relativ târziu în raport cu descoperirile de la Poiana. Un alt exemplar descoperit în sect. K., 1950, are corpul de formă relativ discoidală plată, decupat în centru, prevăzut pe o latură, ieșită ușor în afară, cu un caboșon în care a fost montată o piatră prețioasă (?) înconjurată de un inel în relief. Capul și piciorul fibulei sunt delimitate de restul corpului prin câte două linii în relief, portagrafa fiind scurtă, în formă dreptunghiulară. Acul este rupt din apropierea șarnierei. Câteva urme indică faptul că această fibulă a fost argintată. Fibule denumite și „broșe”, cu forme asemănătoare, lucrate în aceeași tehnică, s-au descoperit în așezări din nordul Mării Negre, unde au fost datate la începutul secolului I d.H., precum și în Franța, Elveția, Italia, Austria, unde, de asemenea, se aflau în contexte din prima jumătate și mijlocul secolului I d.H.

Bibliografie. Vulpe R., Vulpe E., 1933, fig. 108/14; v.Patek, 1942, nr. 37,38,42; Ambroz, 1966, p. 33, pl. 15/5; Bechert, 1979, p. 90; Ettliger, 1973, p. 113; Feugère, 1974, tip 24 dl, p. 340, pl. 147/1844, 1946, 1853; Rieckhoff, 1975, p. 64, fig. 11/3; Lerat, 1979, p. 72; Riha, 1979, tip.7/5, nr. 1546; Gudea, 1989, p. 605, fig. CLXXXIX/1,2; Daševskaja, 1991, p. 37, pl. 65/22.

XII. *Fibule puternic profilate* (fig. 15/8-10, 13-14; fig. 16-23). Dintre fibulele imperiale timpurii care s-au descoperit în nivelul V al așezării geto-dacice de la Poiana, grupa cea mai numeroasă o formează cele care au intrat în literatura de specialitate cu numele de „profilate” și „puternic profilate”. Ele se caracterizează printr-un corp îndoit cu unul sau două noduri pe arc și unul la picior, portagrafa ajurată sau plină. Unele piese au sub cap o placă de susținere, care acoperă spirala ca și coarda superioară, care este sprijinită cu un cârlig. Almgren a constituit cu aceste fibule grupa a IV-a și a constatat, că la începutul dezvoltării sale portagrafa este perforată mai mult sub forma unui grilaj sau trepte, iar treptat perforațiile se reduc la două sau o singură gaură rotundă pentru ca apoi să dispară complet la fibulele mai târzii. Pe aceste considerente le-a împărțit numai în două tipuri, anume cu portagrafa perforată și, respectiv, plină.

Pe baza a numeroase descoperiri s-a constatat că tipurile cele mai vechi cu astfel de caracteristici au fost produse în special în Italia de nord, după care s-au răspândit în provinciile dunărene Noricum și Pannonia de unde s-au extins în spațiul barbar, în Germania fiind denumite de către Preidel „fibule est-germane cu placă de susținere”. Sunt de asemeni concentrate în Boemia, unde s-au descoperit în morminte împreună cu alte obiecte din perioada imperială timpurie, în funcție de care K. Motyková-Schneidrova le încadrează în faza I-III a stratului B1, cu o datare în prima treime a secolului I d.H. Forme analoage s-au găsit într-un spațiu european întins în direcție sudică și sud-estică, pătrunzând în Ungaria, Jugoslavia, Ucraina, în zona culturii Przeworsk din Silezia și restul Poloniei precum și în orașele din Crimeia. Pe teritoriul României fibulele profilate și puternic profilate s-au descoperit în așezări dacice sud-carpătice, ca Tinosu, Ocnîța, Sprâncenata, Cărlomănești ș.a., la Moigrad în Transilvania și în davele de pe Siret la Brad, Răcătău, Căndești și Barboși. În general, ele au apărut împreună cu obiecte de import, precum ceramica de lux sau vasele de sticlă de proveniență italică și, în special, cu monede imperiale din prima jumătate a secolului I d.H. Forme mai târzii, cu portagrafa plină, s-au descoperit în așezări ale dacilor liberi ca Mătăsaru, stratul III/2 ș.a.

Bibliografie. Almgren, 1923, p. 34-48, pl. IV/67-69; Preidel, 1930, I, p. 29; Kovrig, 1937; V. Patek, 1942, p. 94-95, pl. IV; Popescu, 1945, p. 490, fig. 4/35-38; Svoboda, 1948, p. 173; Eggers, 1951, varianta

15 b; Krämer, 1957, p. 76; Kostrzewski, 1956, fig. 15/9, 16/1, 20/3; Vulpe, R., 1957, fig. 5/5; Bichir, 1961, pl. XXXVIII/1; Lamiová-Schmiedlová, 1961, p. 16-17, 36; Kossac, 1962, p. 131-135, Bd.62; Patek, 1942, p. 173, pl. IV/1-6; Ursache, 1964, p. 112, fig. 10/1-2; Motyková-Šneidrová, 1965, p. 116-117, pl. 28/8,9; 31/3-5; Ambroz, 1966, p. 34-40, pl. 7/1-4,17; Ursachi, 1968, p. 178, fig. 53/13-15; Kolnik, 1971, p. 513-518; Böhme, 1972, p. 13, pl. 2/42-46; Peškar, 1972, p. 76-81; pl. 9-12; Petre, 1972, pl. XCII/25-34; Ettliger, 1973, p. 20, nr. 12-13; Rieckhoff, 1975, p. 42; pl. 2/13-27; Feugère, 1977, tip.8/a-b; Riha, 1979, 92-93 Augst tip.4.1; Berciu, 1981, pl. 20/5, 71/5; Sanie, 1981, p. 62, fig. 9/2; Babeș, 1982, p. 253; Căpitanu, 1984, p. 68, fig. 4; Preda, 1986, p. 64, fig. LI/8, LII/3; Haalebos, 1986, p. 41-42, fig. 41/19-20; Cociș, 1986, p. 527-535; Bobi, 1987, p. 334, fig. 4/1-3; Kotigoroško, 1989, pl. VIII/24-29; Daševskaia, 1991, p. 36, fig. 64/9; Kolnik, 1991, p. 75, pl. 3/3,7; Wamser, 1991, fig. 2; Cociș, 1993, p. 269-275, pl. I; Ursachi, 1995, p. 228-233, pl. 204-205.

XIII. *Fibule în formă de „trompetă”* (fig. 15/8,10,13; 17/10; 21/17; 23/1-21). În grupul de fibule puternic profilate se încadrează și acele piese cu terminația corpului sub formă de „trompetă”. Ele sunt de mărimi diferite, confecționate din bronz, și au restul elementelor componente asemănătoare cu celelalte fibule din acest mare grup, dar cu resortul format din mai multe spire și coarda exterioară agățată de un cârlig. Fibule de acest tip s-au descoperit în mai multe așezări dacice, în nivele de locuire datate în prima jumătate a secolului I d.H., dar și la începutul secolului II d.H., ca de exemplu la Barboși și Răcătău, precum și în unele centre din nordul Mării Negre. Tot în grupa fibulelor puternic profilate se remarcă un număr destul de mare de piese, care au corpul terminat într-un buton bitronconic sau cu capul de formă trapezoidală, cu baza mică lângă butonul de pe curbura arcului (fig. 22). Fibula de la fig. 22/10 prezintă doi butoni pe arc și este de altfel singurul exemplar de acest tip, având analogii în așezări contemporane din Dacia, precum și în Pannonia, Noricum, Raetia etc., cu o datare timpurie, la începutul secolului I d.H.

Bibliografie. Kovrig, 1937, p. 107-108, pl. I/5-9; Patek, 1942, p. 112-114; Ulbert, 1959, p. 65-66, pl. 15/1-3; Ambroz, 1966, pl. 7/2-5,7-9,17; Kossak, 1962, p. 128-129; Motyková-Šneidrová, 1965, p. 117-118, fig. 31/1-7; Sanie, 1981, fig. 9/3; Căpitanu, 1984, fig. 6/4-7,11; 8/1-3,7,9.

XIV. *Fibule neterminale* (fig. 4/4,7-9, 24/1-4,6,8-9,13; 27/2). Obținerea în atelierele dacice a unor tipuri de fibule, unele inspirate din cele de import, este documentată la Poiana prin descoperirea unor piese neterminale, realizate prin turnare în tipare speciale. Forma brută, care urma să fie definitivată manual este din bronz și aparține unor tipuri diferite. Câteva au corpul lățit spre cap cu un nodul pe arc în zona centrală și piciorul terminat cu un buton conic. O altă categorie, destul de numeroasă, o formează acele de fibule, separate sau împreună cu resortul și coarda, care urmau să fie prinse de cârligul respectiv sau, în cazul fibulelor formate din două bucăți („linguriță”), partea care trebuia să fie prinsă de placa superioară cu forma caracteristică. După cum s-a remarcat, fibulele în formă de linguriță ilustrate au, la cele mai multe exemplare, numai partea plată, adesea decorată, a corpului și portagrafa, care se turnau separat; acul și resortul fiind desprinse, lipitura nefiind probabil, destul de bine realizată. Din acest motiv și unele ornamente, de la acest tip de fibule, sunt incomplete, ca în cazul păsărilor afrontate (fig. 12/4,14; 13/2) sau a unor mici pietricele semiprețioase, montate în locașuri speciale (fig. 12/11). Componente a unor fibule neterminale, ilustrând existența unor ateliere de astfel de obiecte, s-au mai descoperit și în alte așezări dacice contemporane. Descoperirea la Poiana, în anul 1927, a unei fibule tracice neterminale (Vulpe, R., Vulpe, Ec.) probează existența acestor ateliere încă din faza de început a civilizației dacice în această așezare.

Bibliografie. Vulpe R., Vulpe Ec., 1933, p. 325, fig. 106/24; Behrens, 1954, p. 234, fig. 10. Cociș, 1993, p. 287, pl. X/87-94.

XV. *Fibule fragmentare din bronz și fier, diferite* (fig. 24/5,7,10-12; 25-27). Din numeroasele secțiuni efectuate în decursul anilor pe cetățuia de la Poiana, ca și în zona de vest a ei, unde s-a prăbușit cea mai mare parte a așezării, s-a adunat un număr important de fragmente de fibule din bronz sau din fier, în special provenite din partea superioară a corpului, dar și fragmente de resort sau agrafe. Din punct de vedere cronologic ele au aparținut ultimului nivel, începând de la jumătatea secolului I î. de H. și începutul secolului II d.H. Se poate observa, că cele mai multe din fragmentele din fier provin de la fibule cu corpul în secțiune rotundă și portagrafa rectangulară sau lamelară, unele fiind deformată prin ardere sau oxidare. Fragmentele de la piesele din bronz sunt în special porțiuni de resort sau ace, care pot proveni de la fibule de tip Nauheim sau „linguriță” și mai frecvent de la fibule militare de diferite tipuri și mărimi.

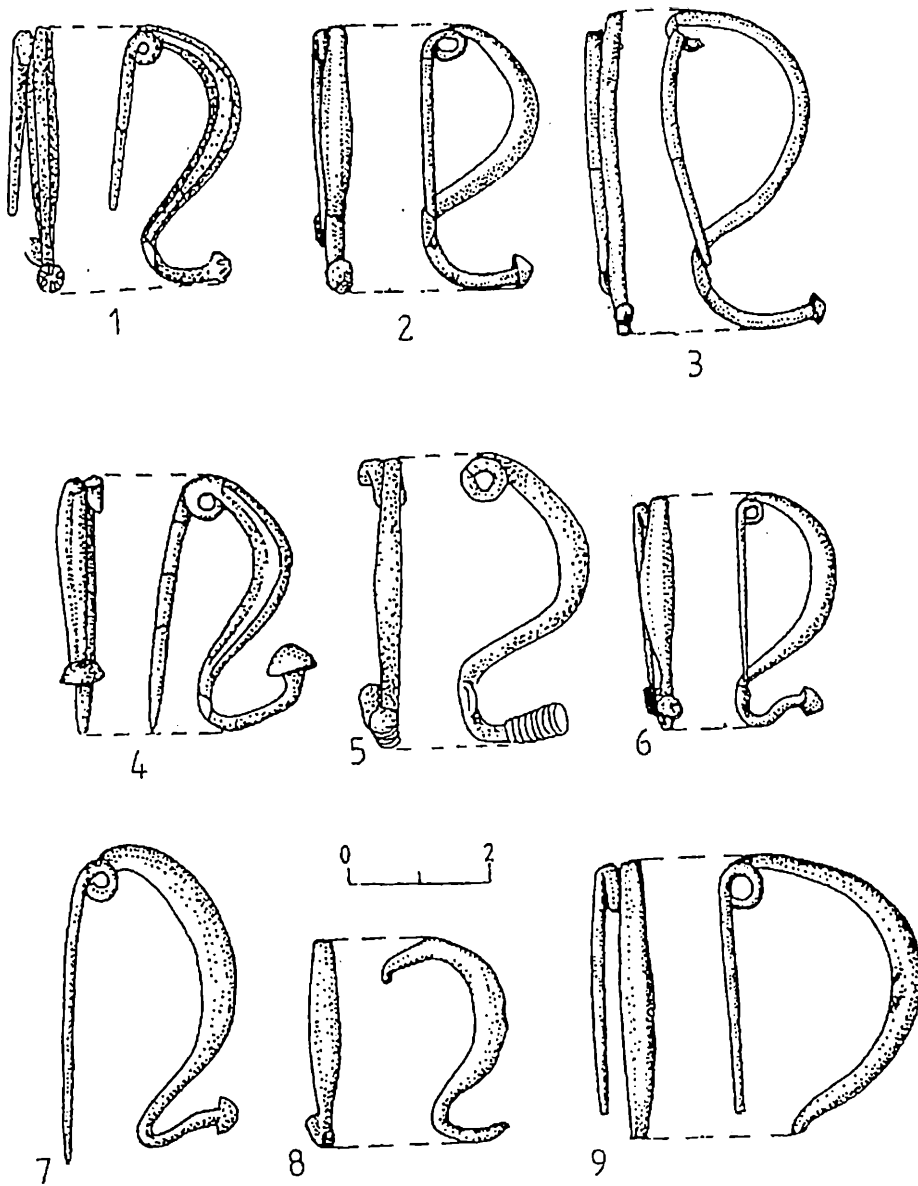

Fig. 1. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 1, 4-5, 2-3, 6, 9, 7-8.

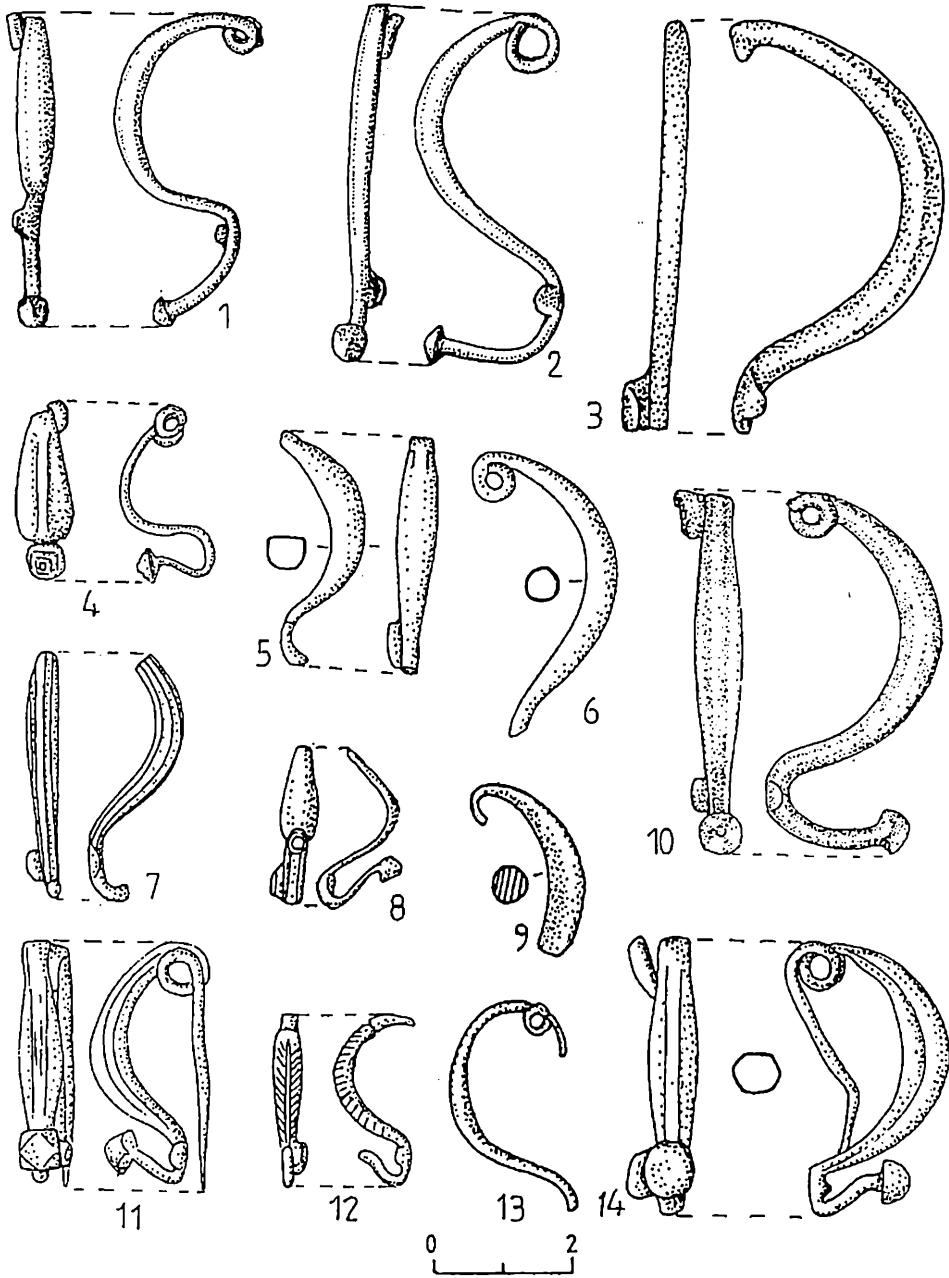

Fig. 2. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 10-23.

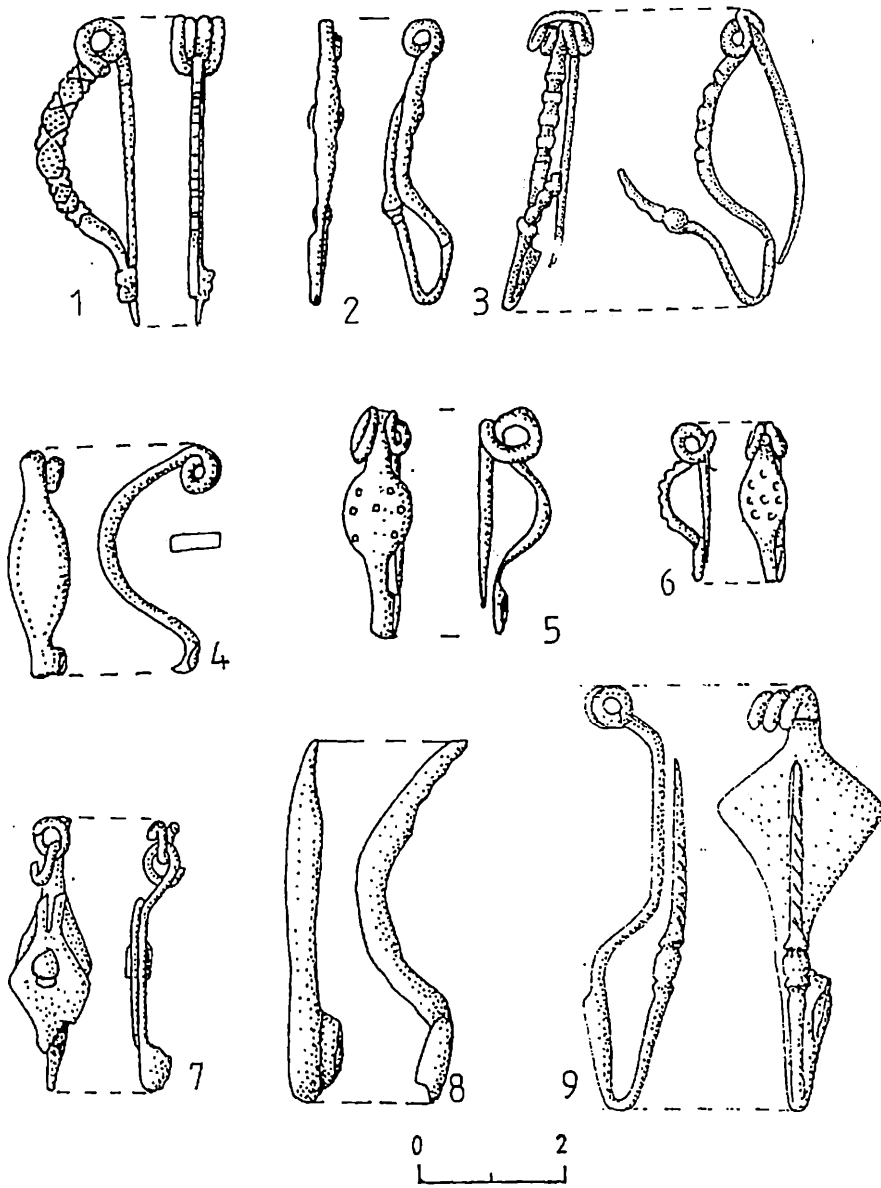

Fig. 3. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 24-32.

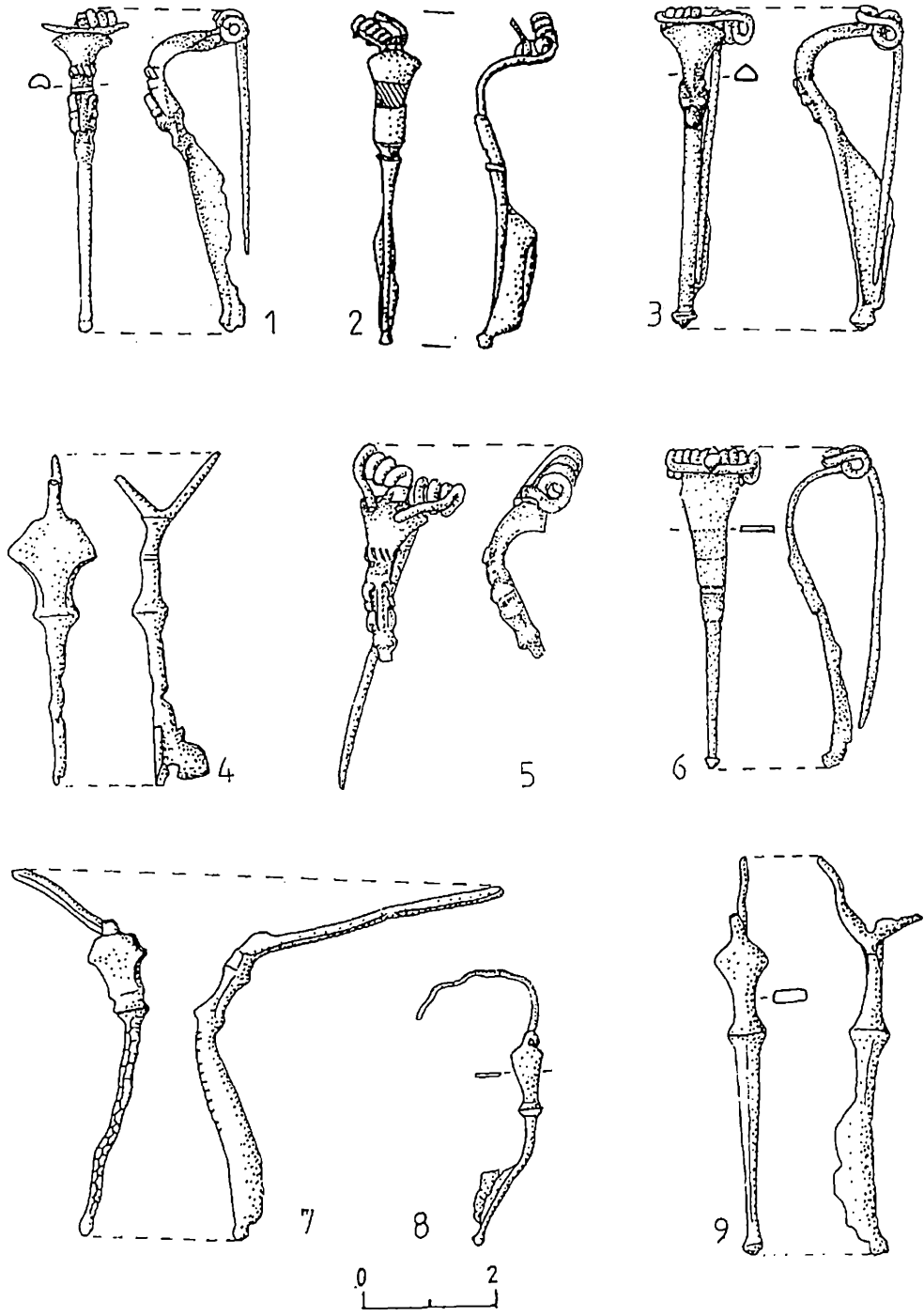

Fig. 4. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 33-41.

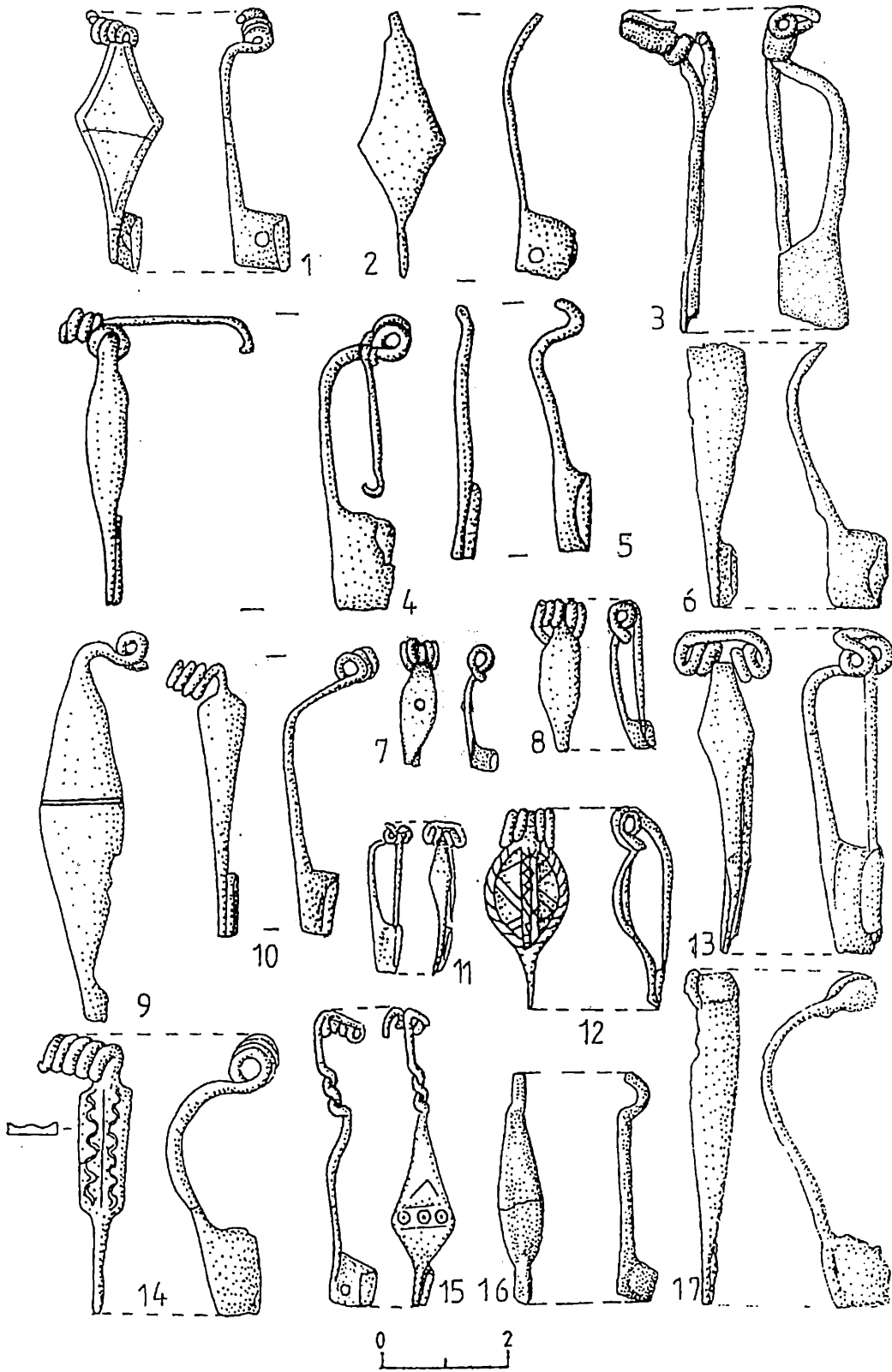

Fig. 5. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 42-58.

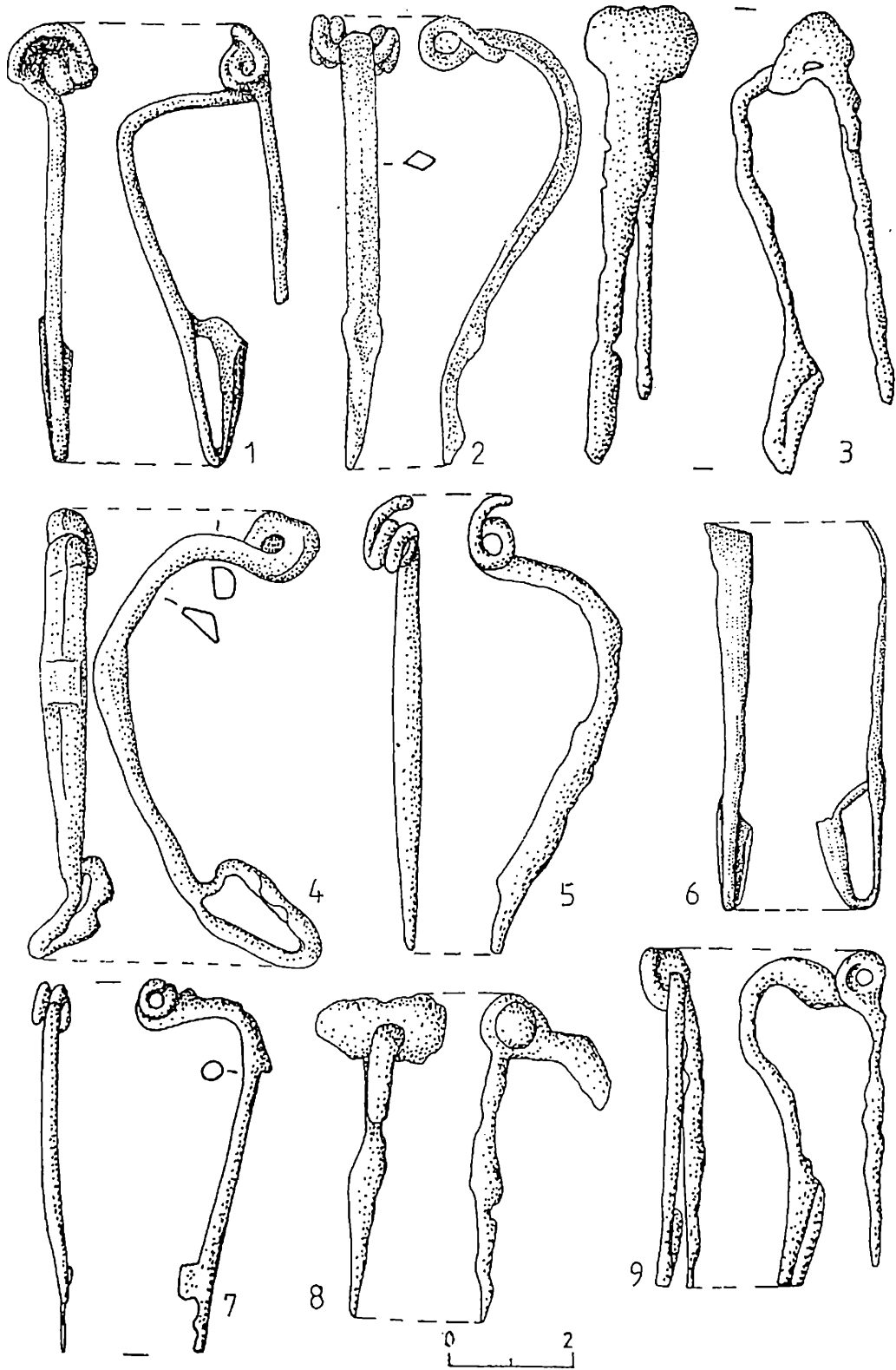

Fig. 6. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 59-67.

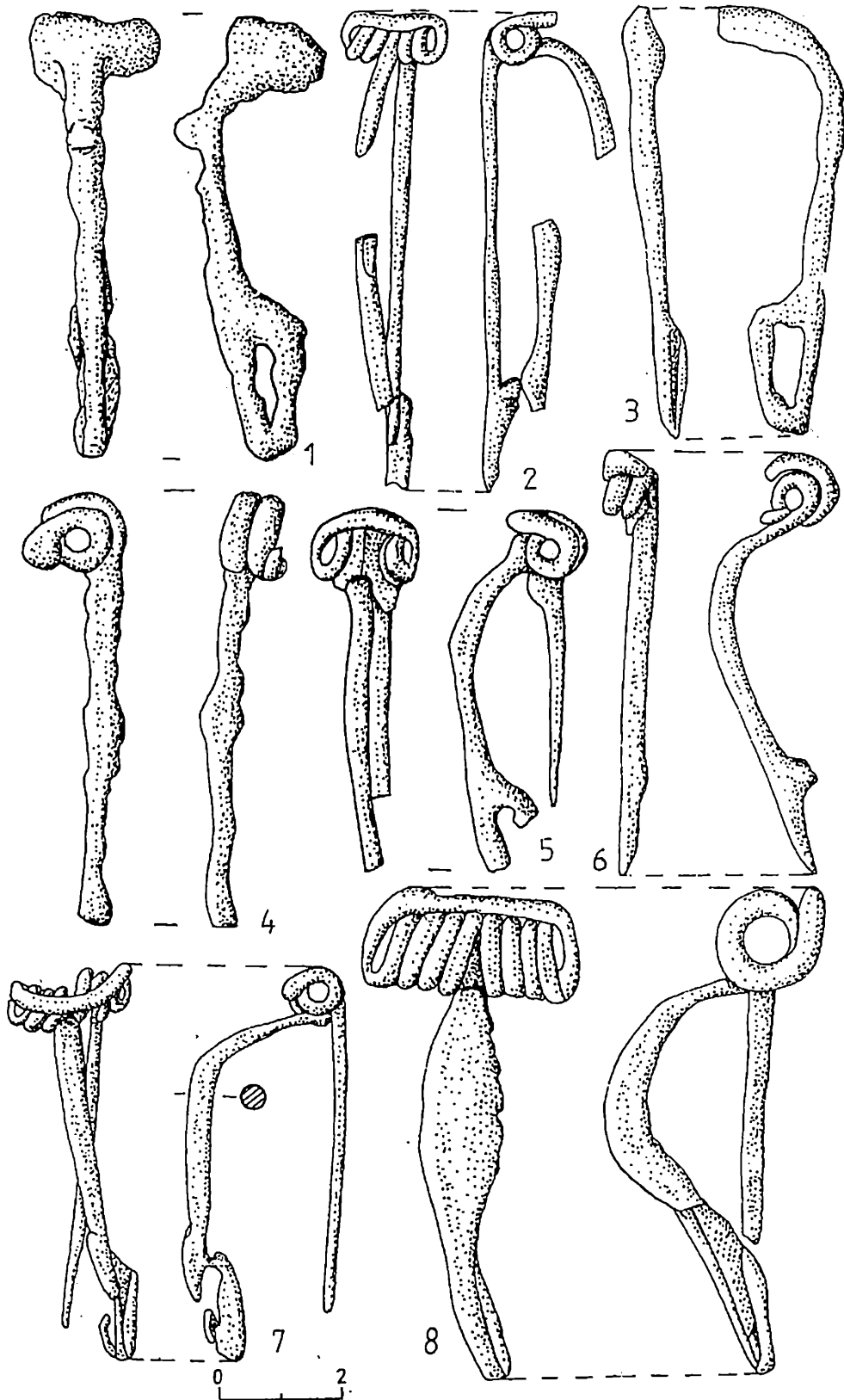

Fig. 7. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 68-75.

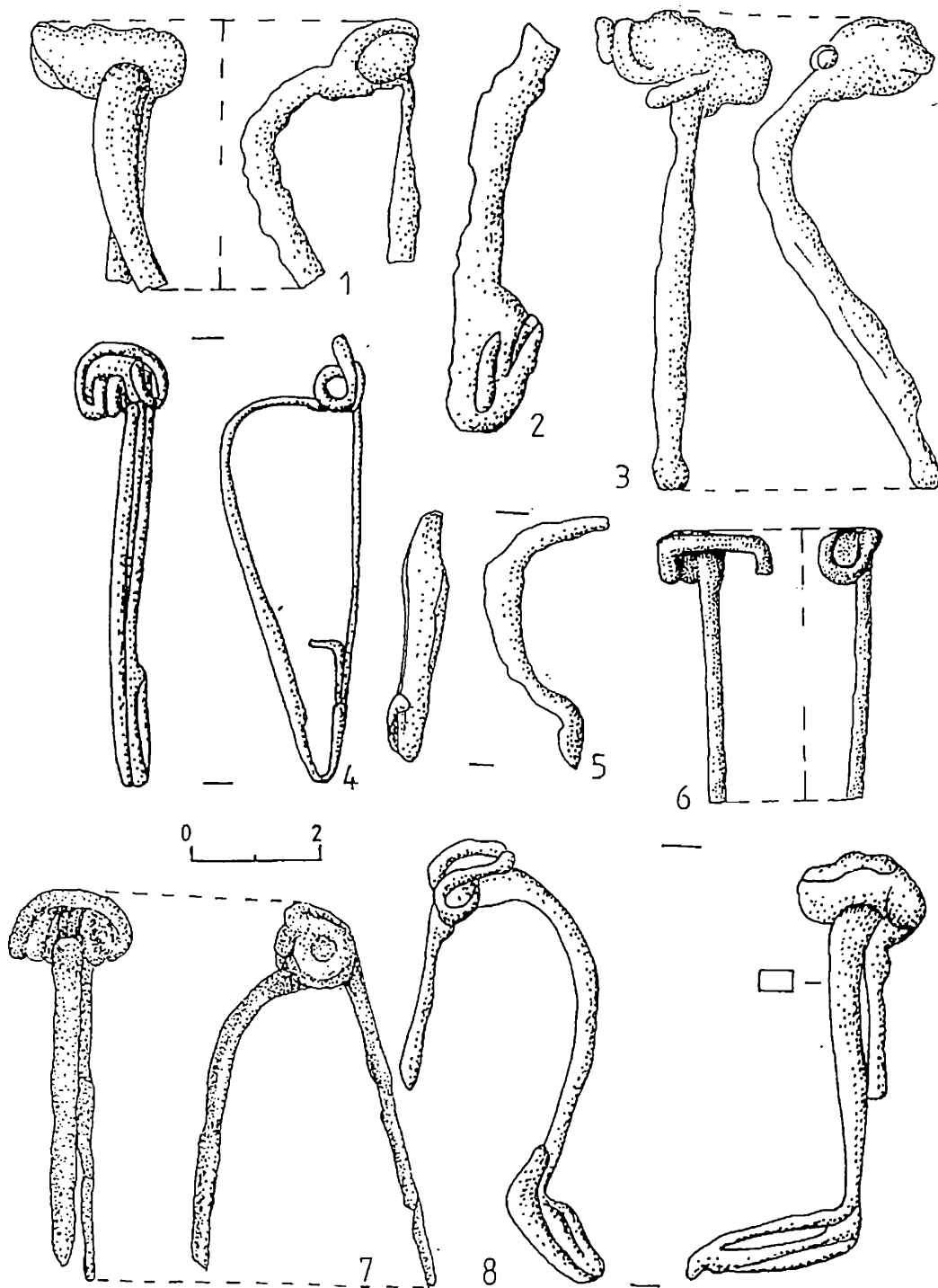

Fig. 8. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 76-83.

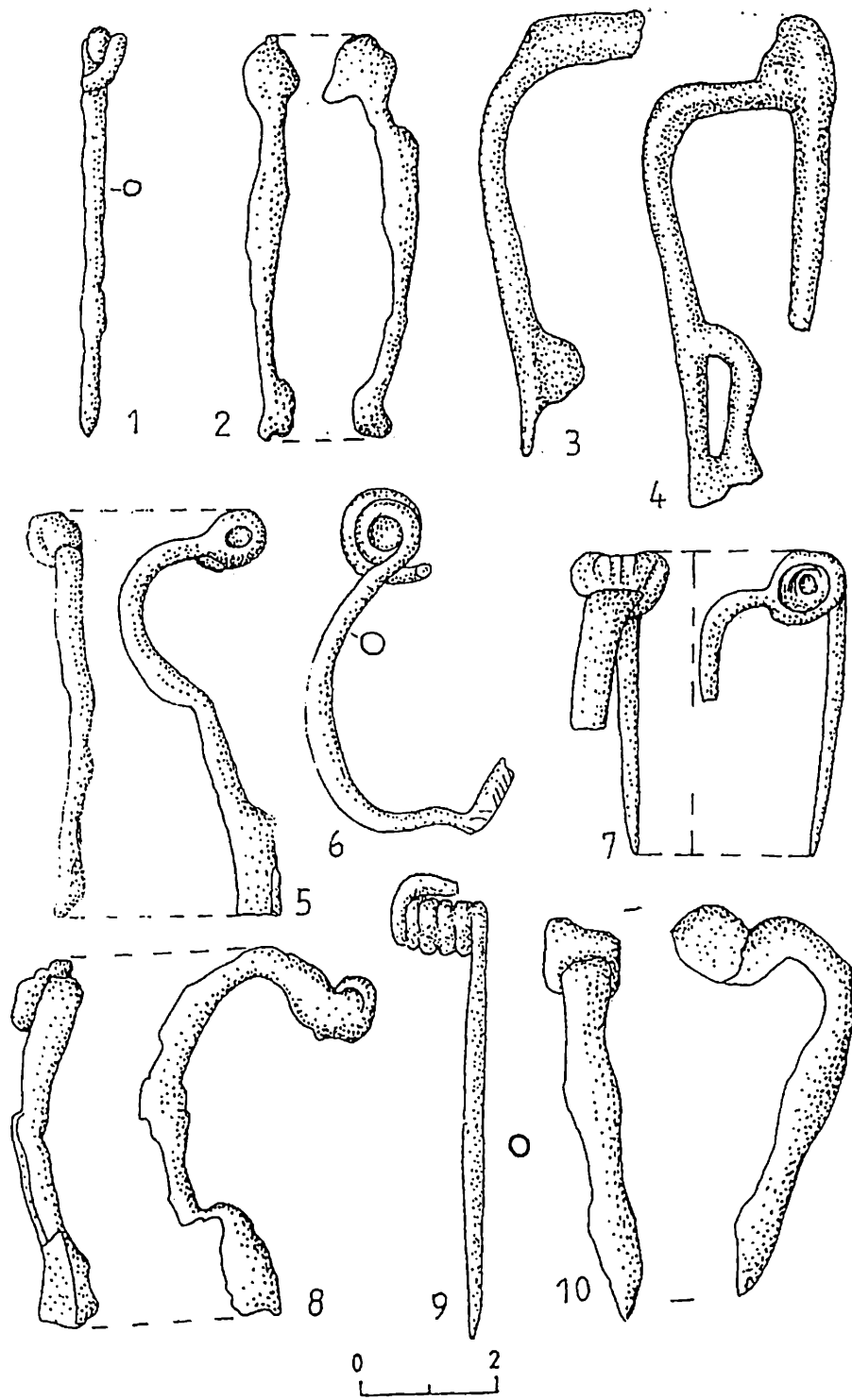

Fig. 9. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 84-92,94.

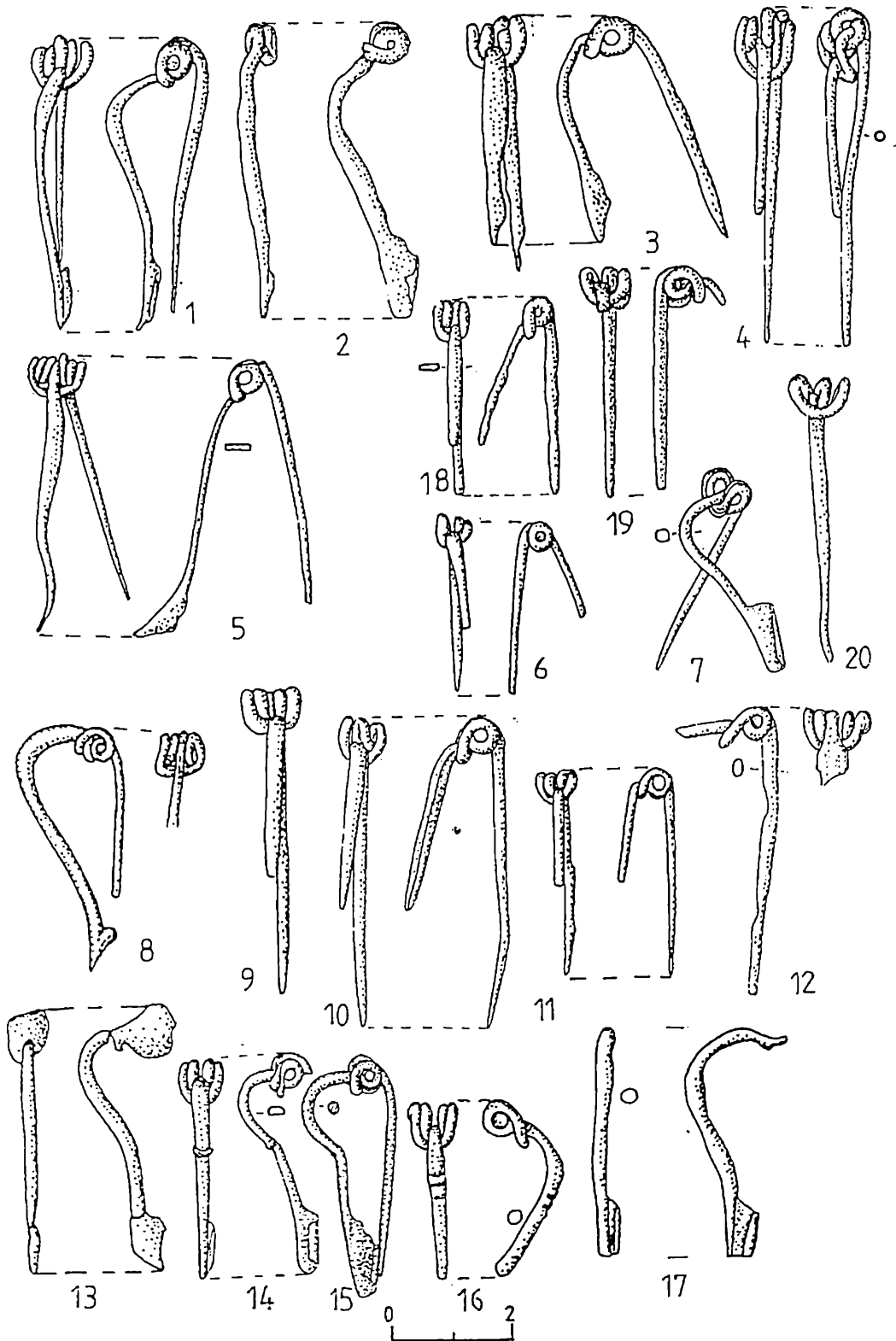

Fig. 10. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 93, 95-98, 101-102, 104-113, 99-100, 103.

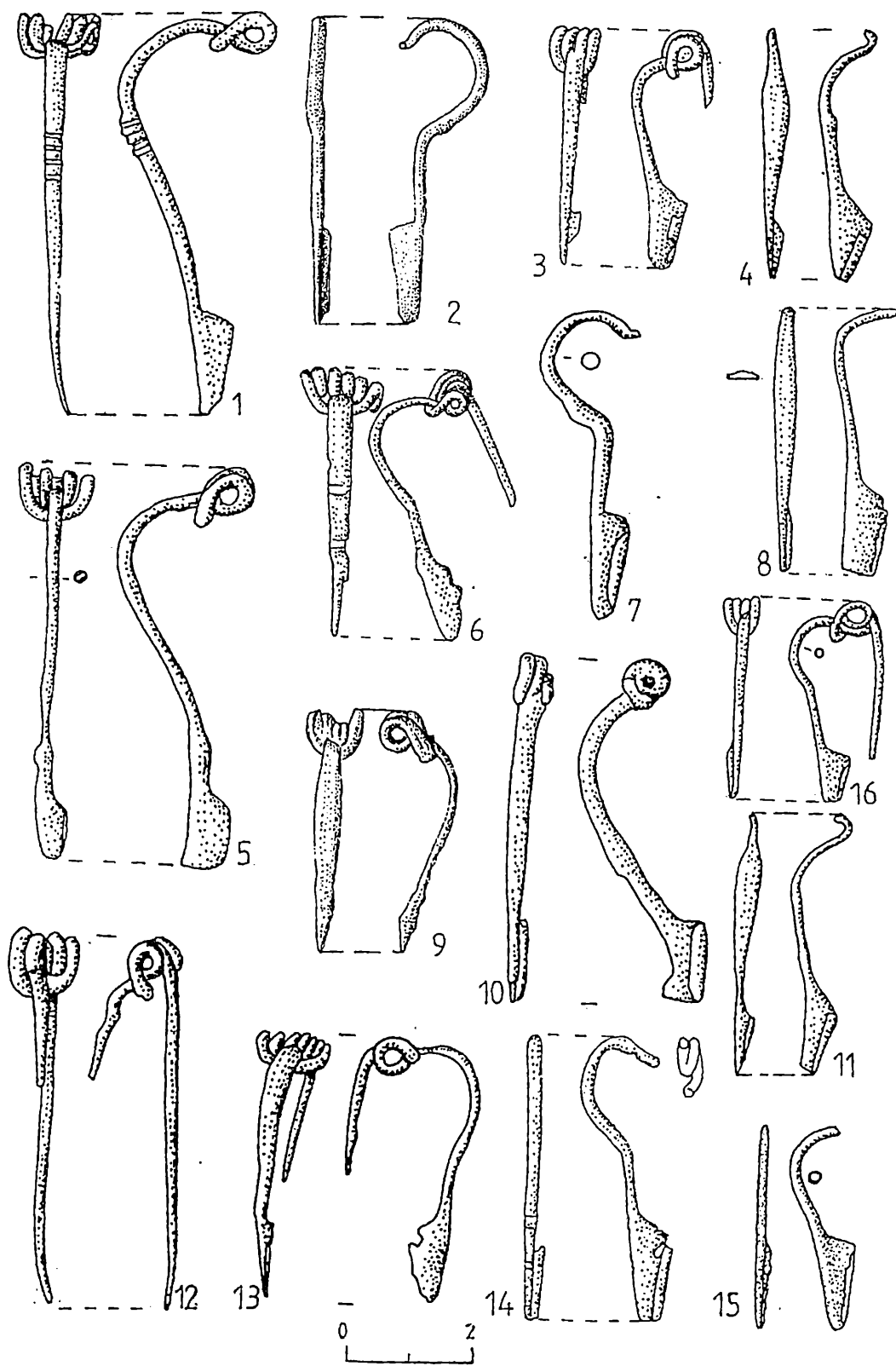

Fig. 11. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 114-123, 125-129, 124.

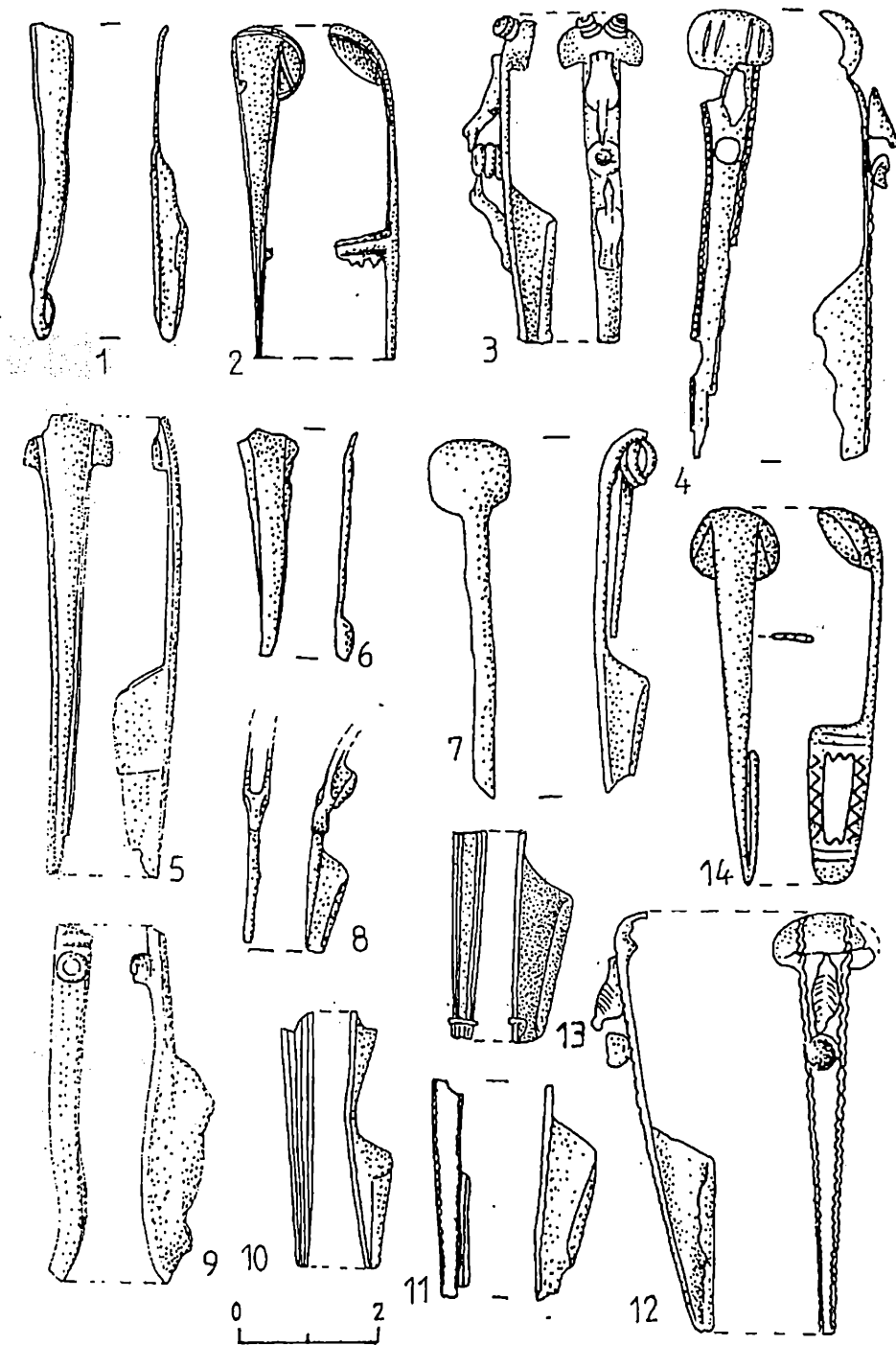

Fig. 12. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 130-143.

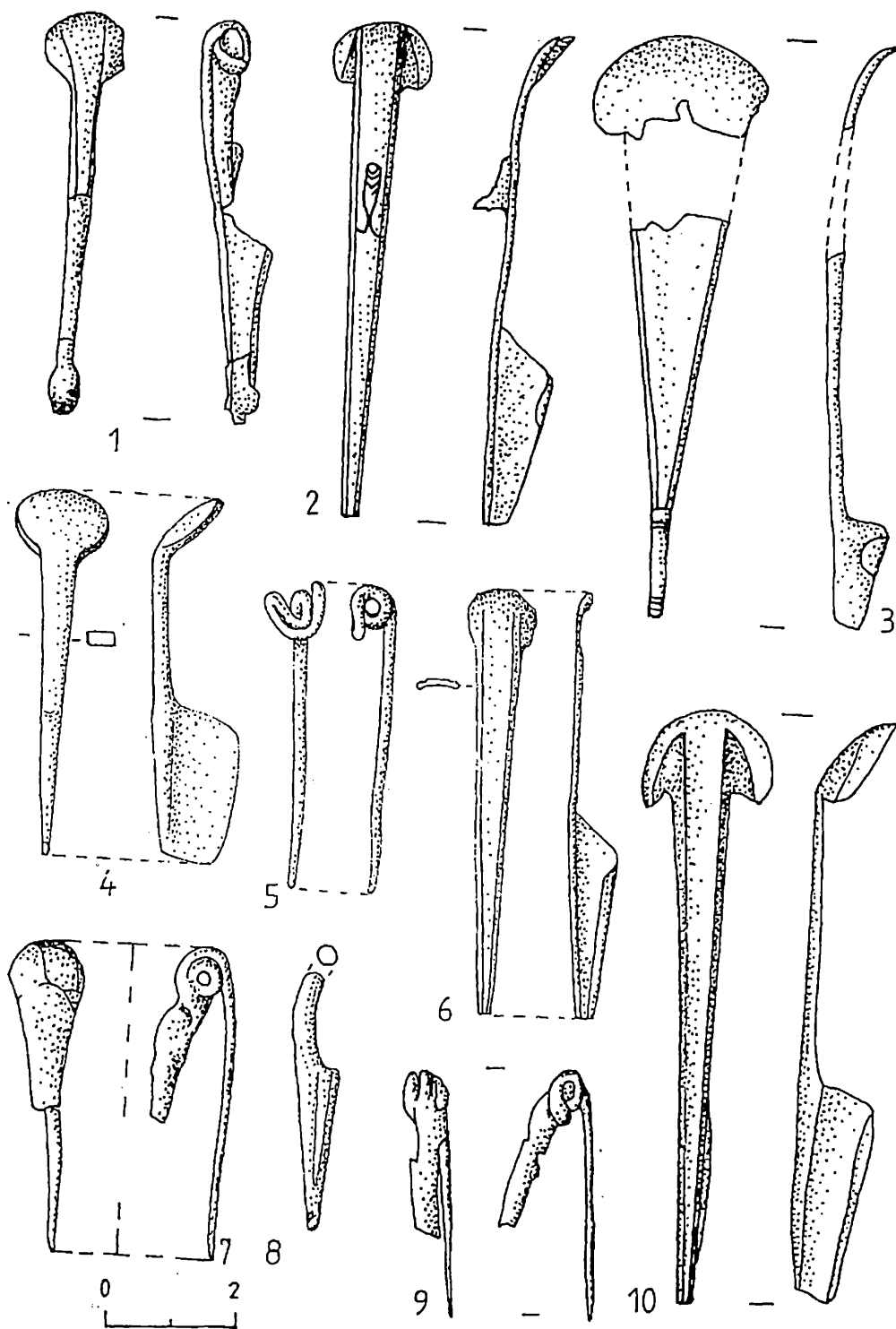

Fig. 13. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 144-153.

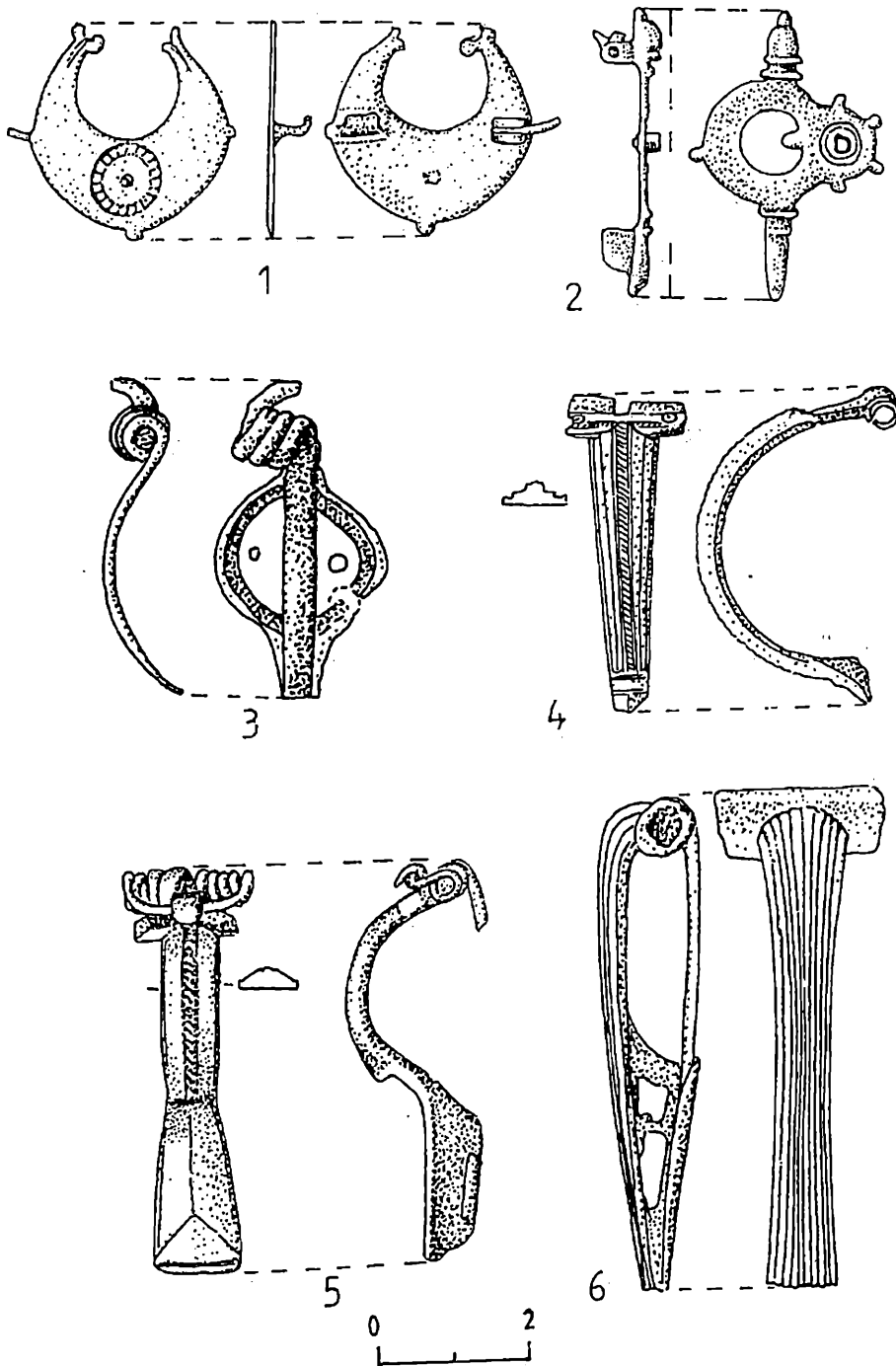

Fig. 14. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 154-159.

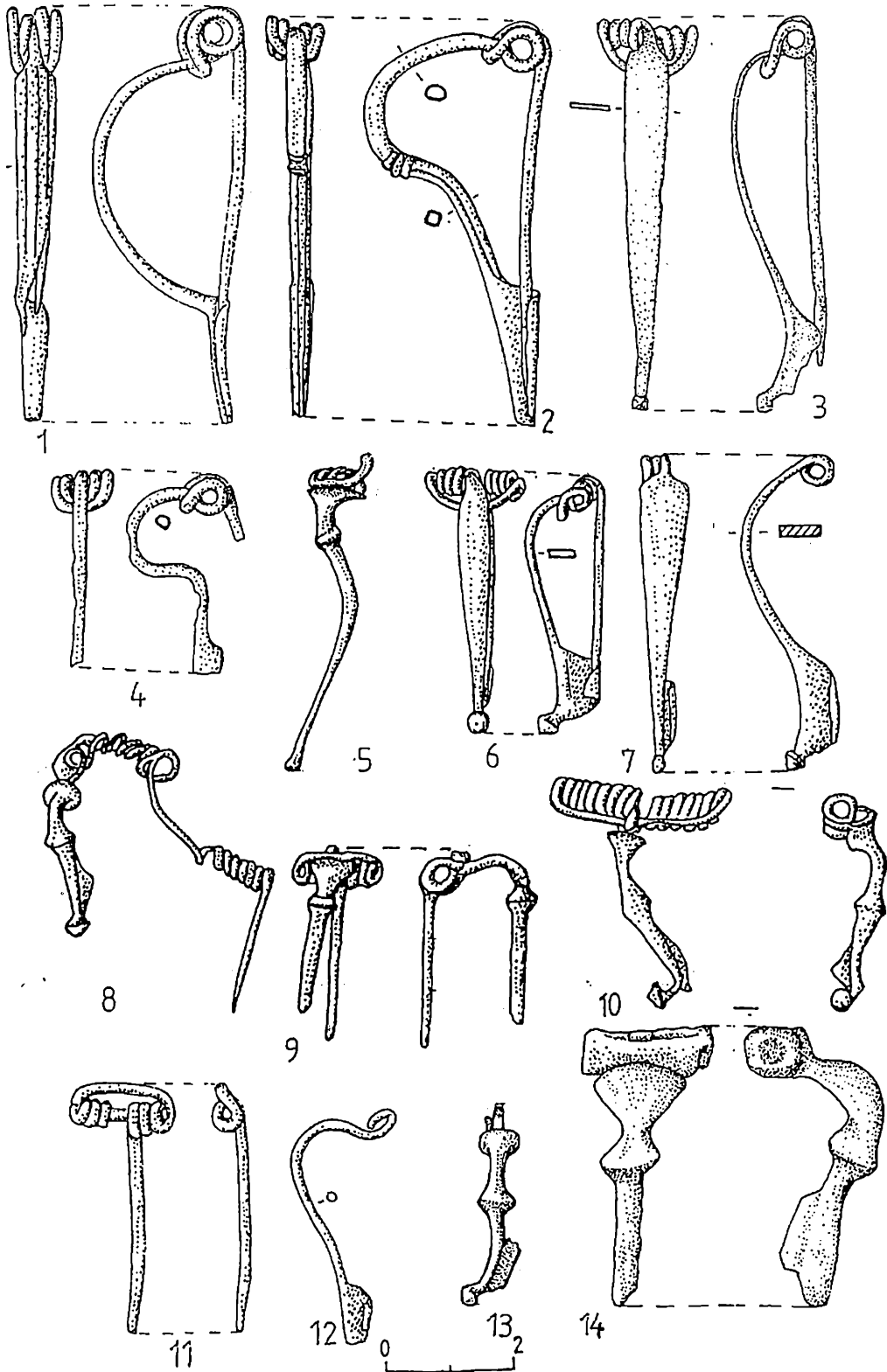

Fig. 15. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 160-173.

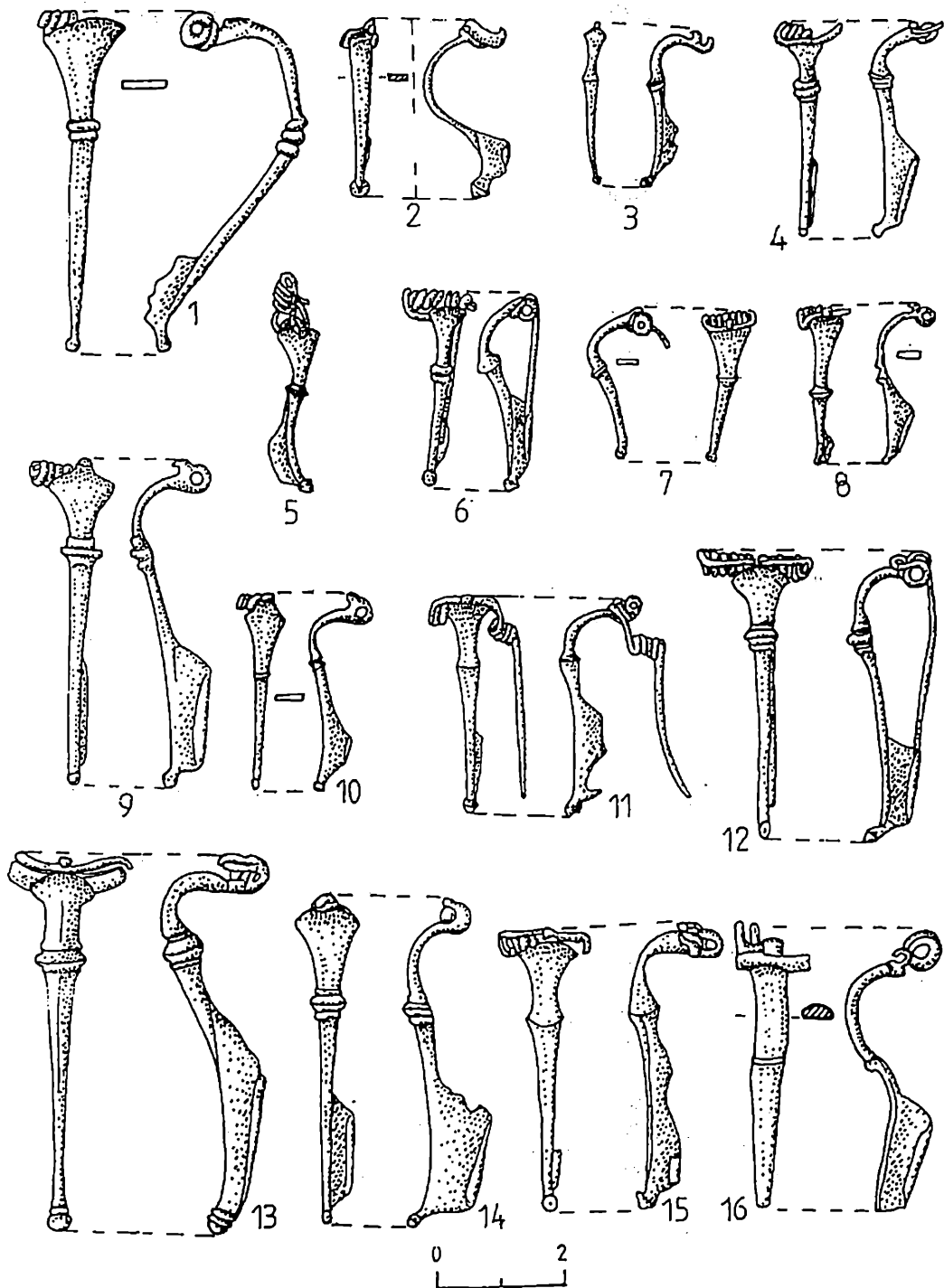

Fig. 16. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 174-189.

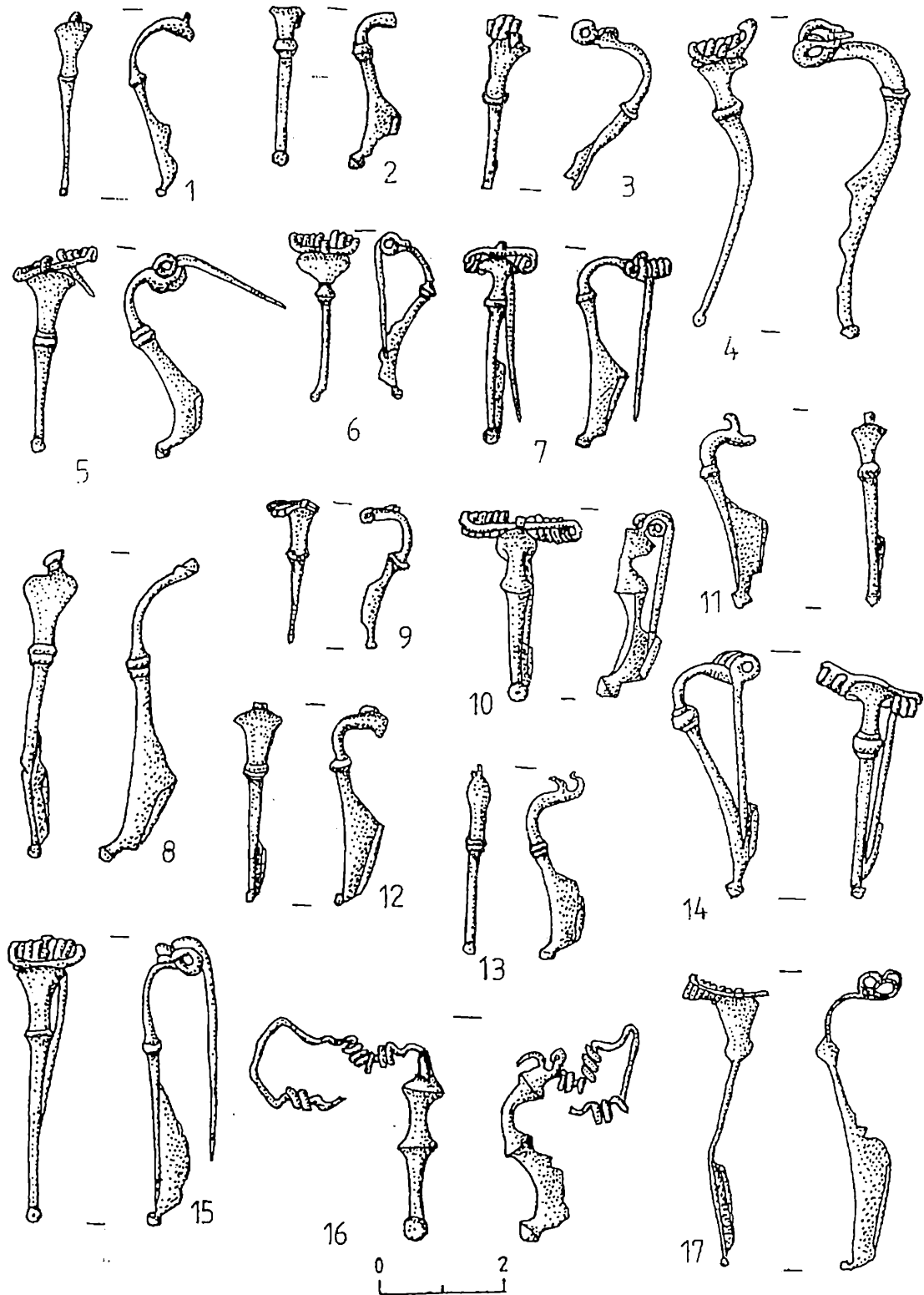

Fig. 17. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 190-206.

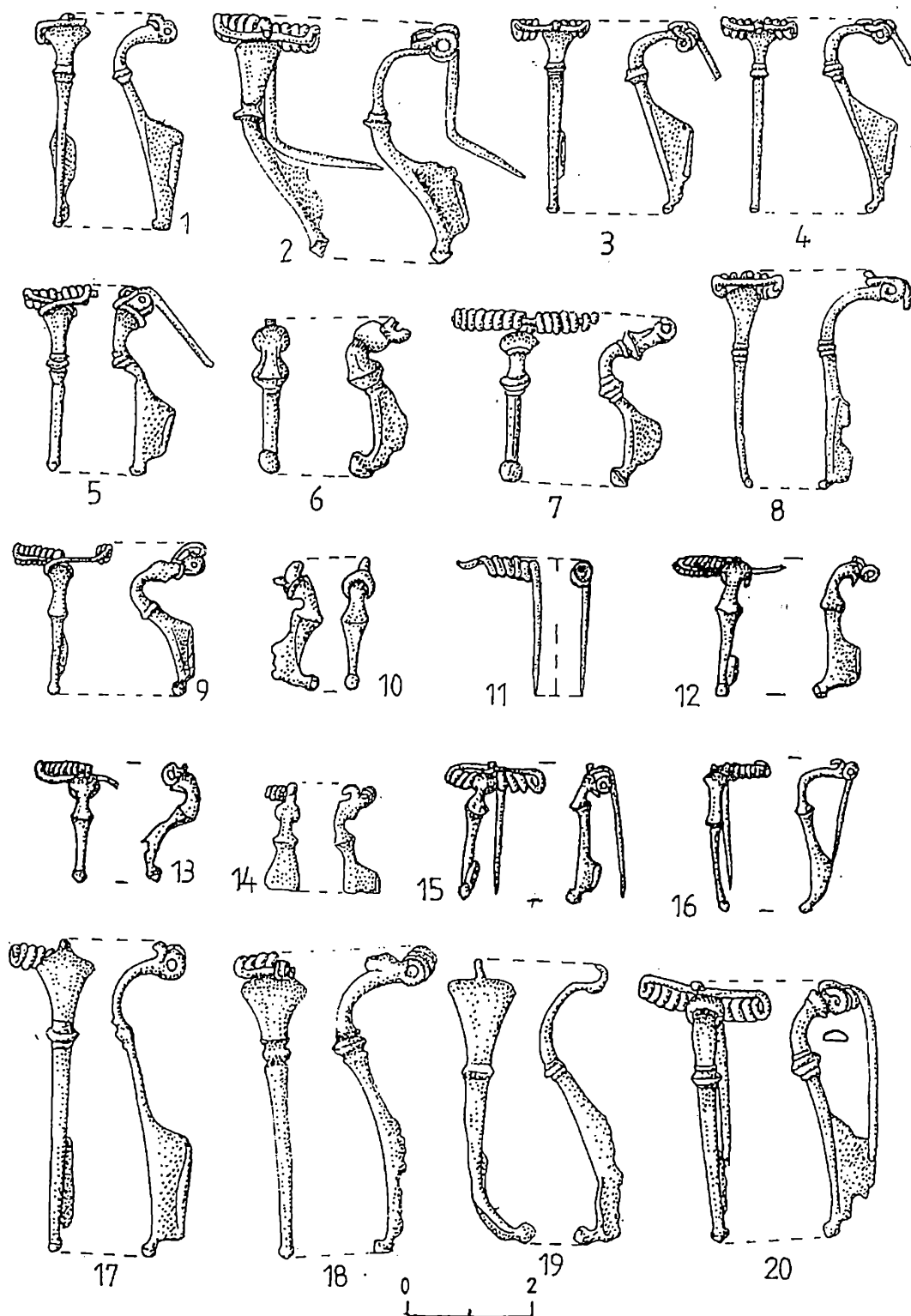

Fig. 18. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 207-226.

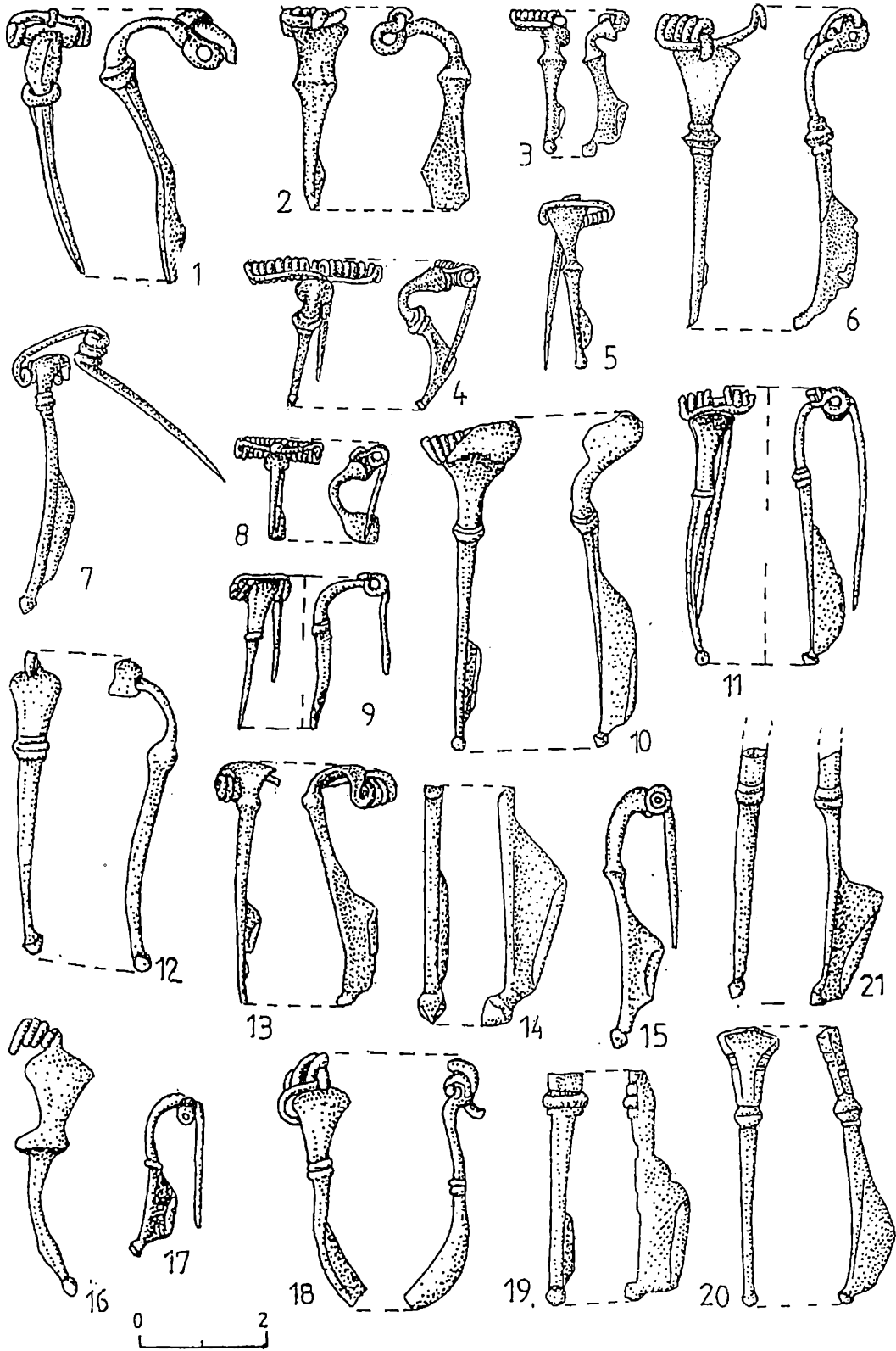

Fig. 19. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 227-247.

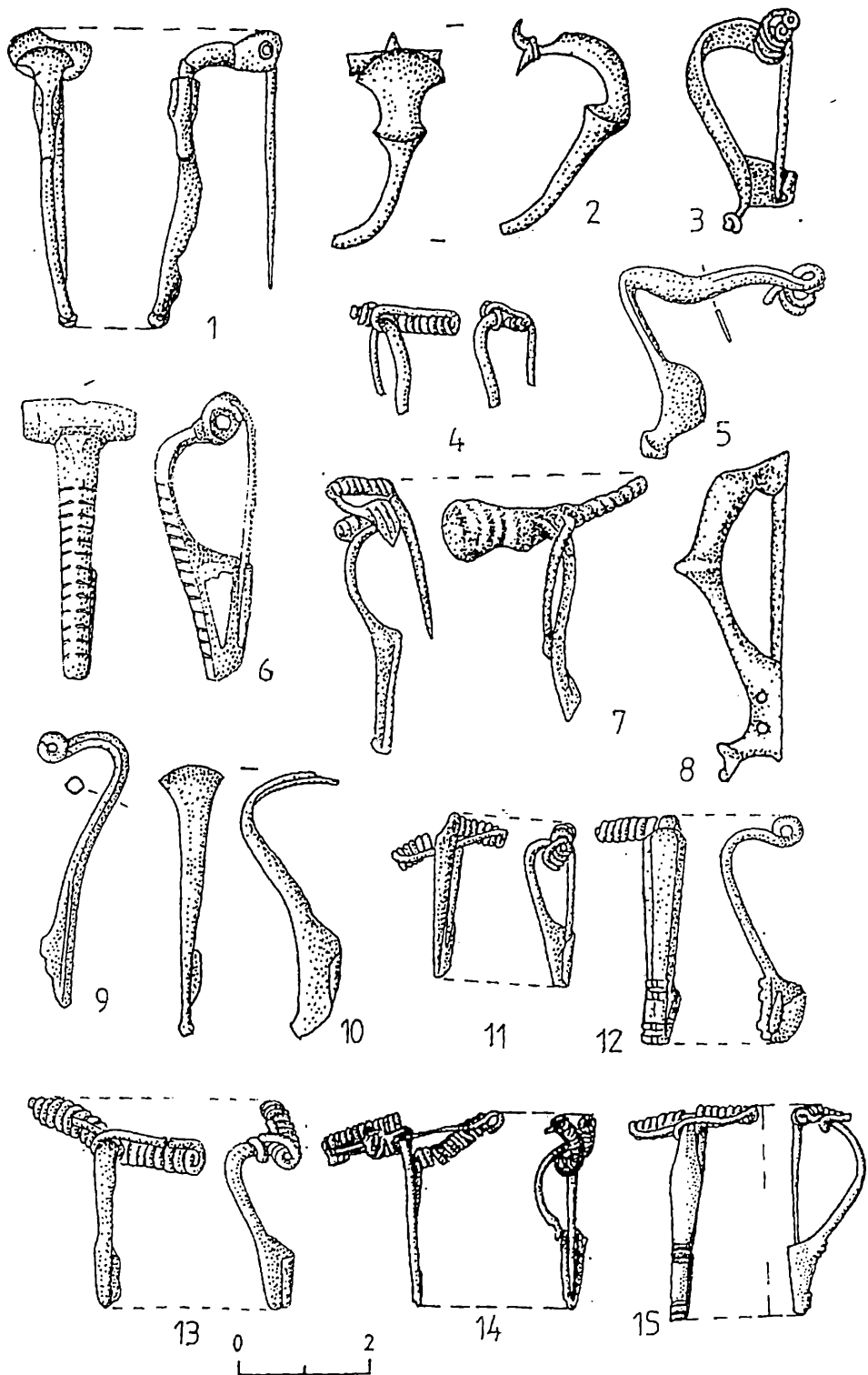

Fig. 20. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 248-262.

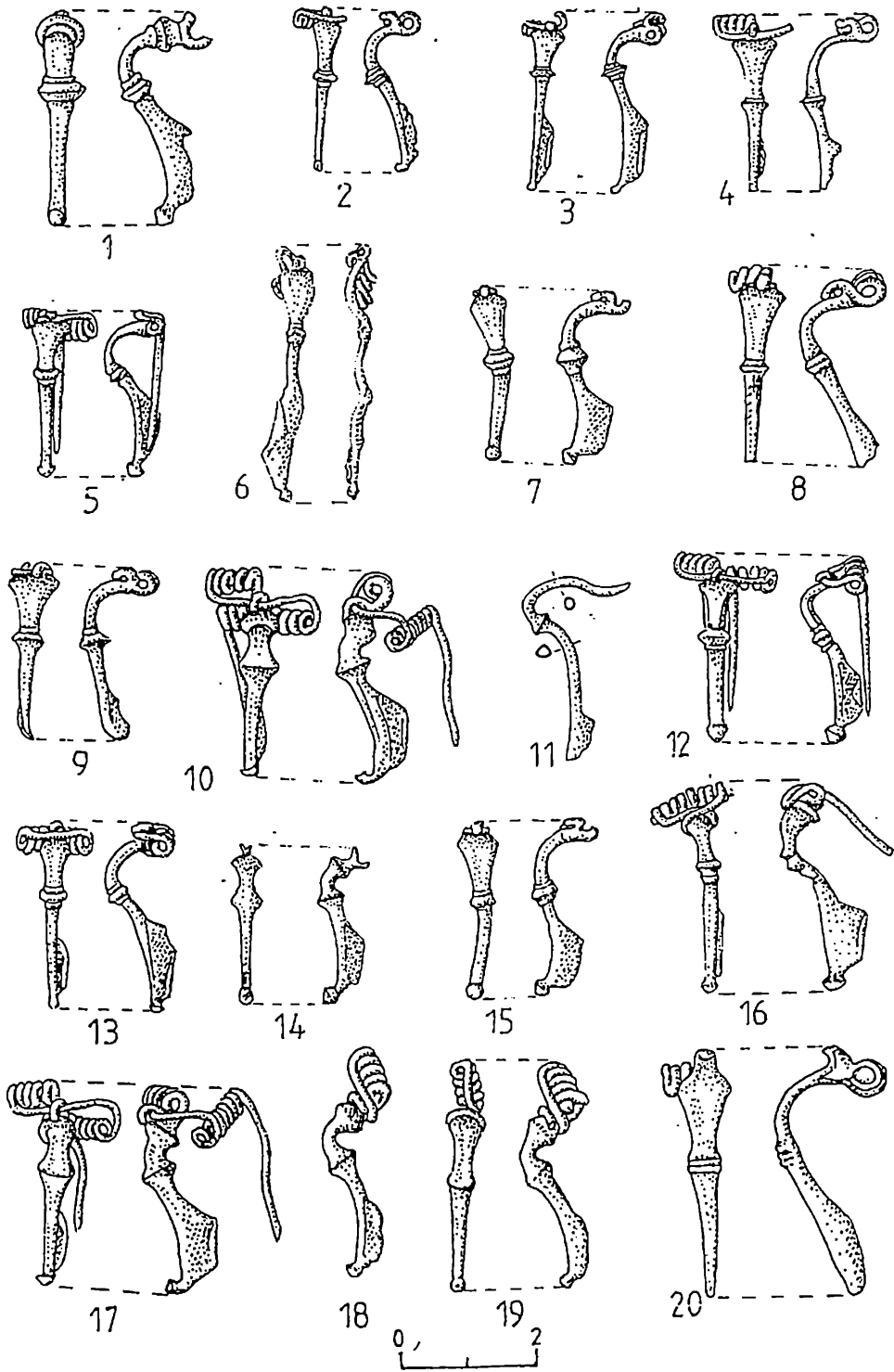

Fig. 21. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 263-282.

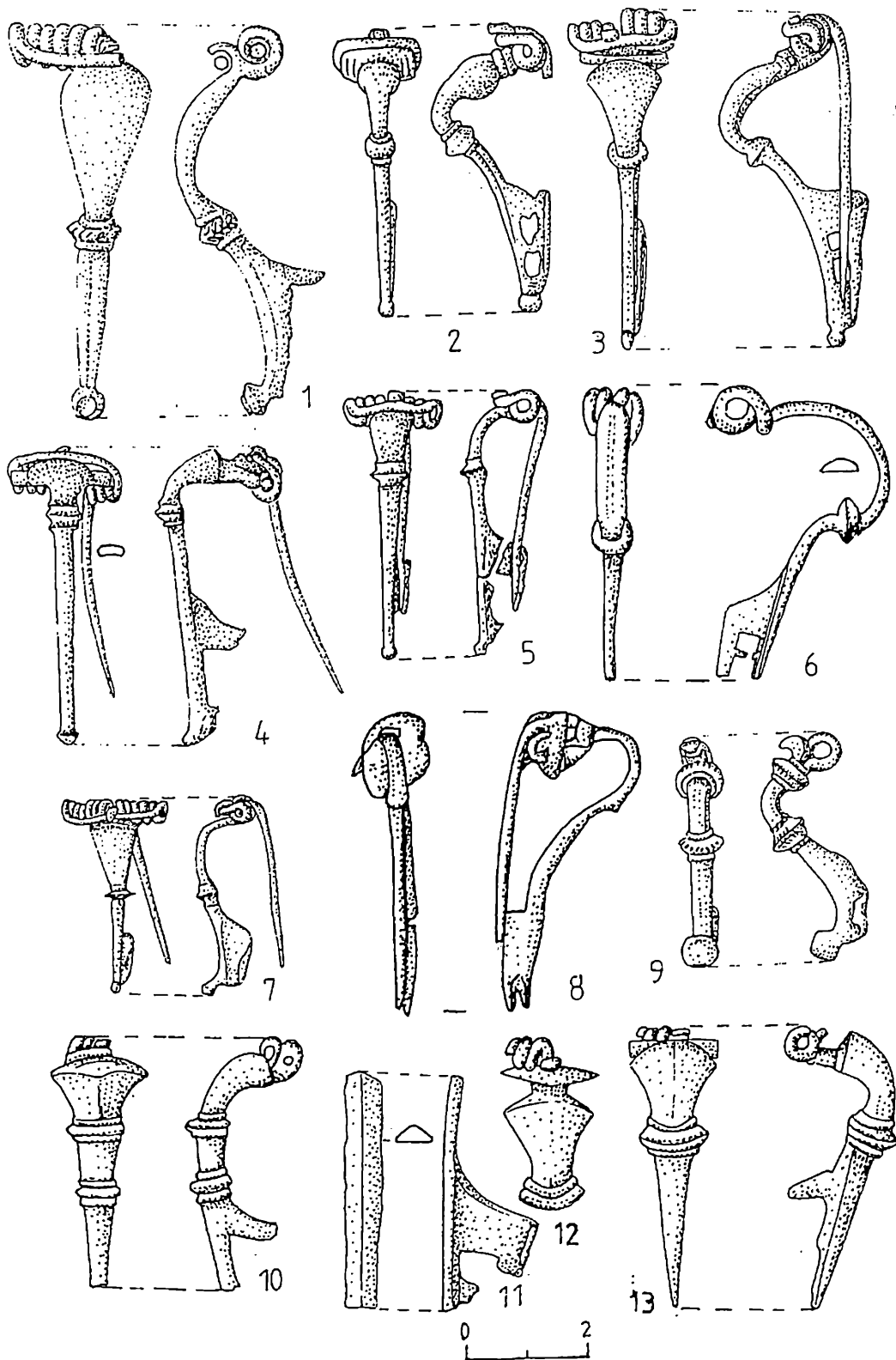

Fig. 22. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 283-289, 376, 290-294.

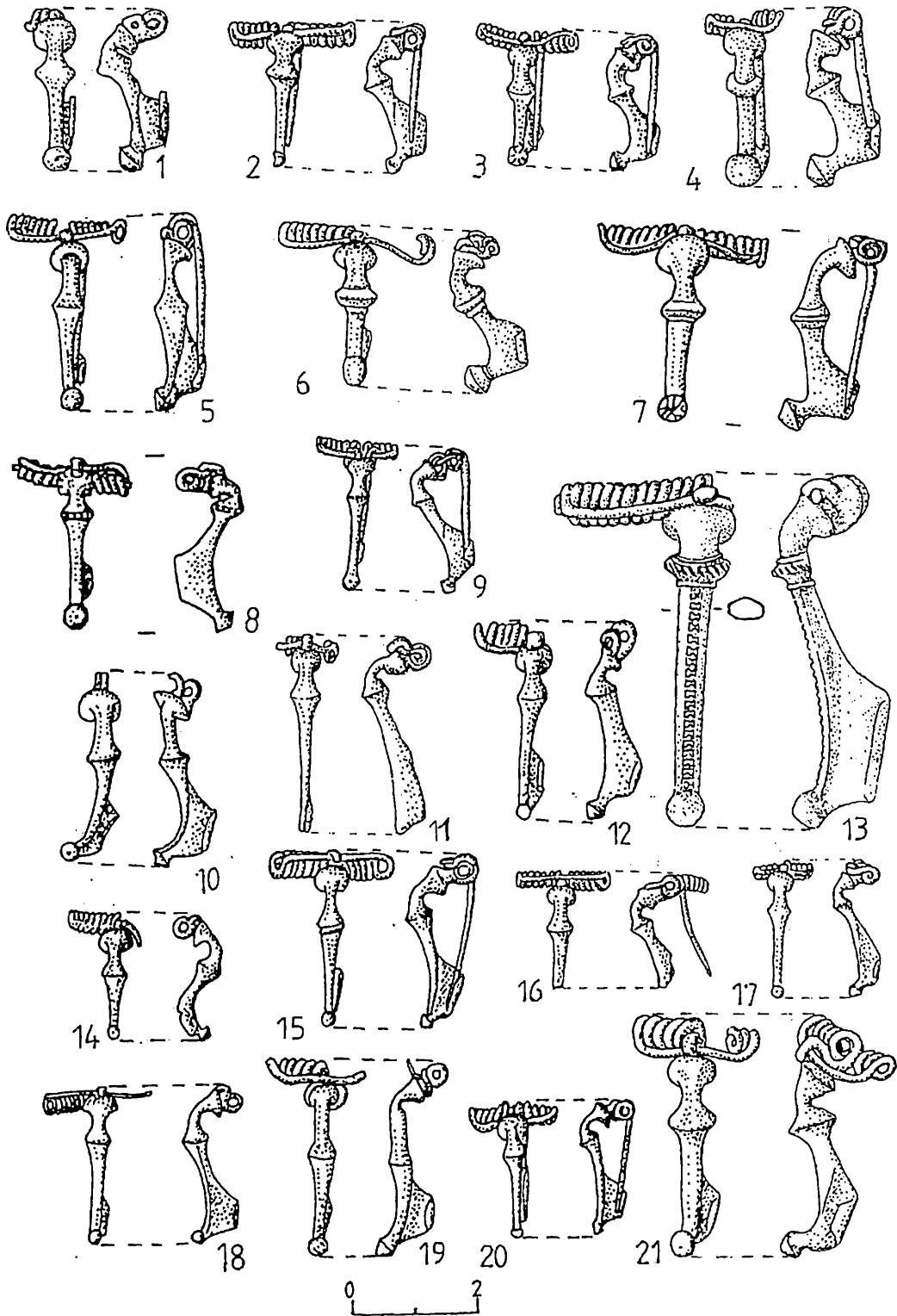

Fig. 23. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 295-315.

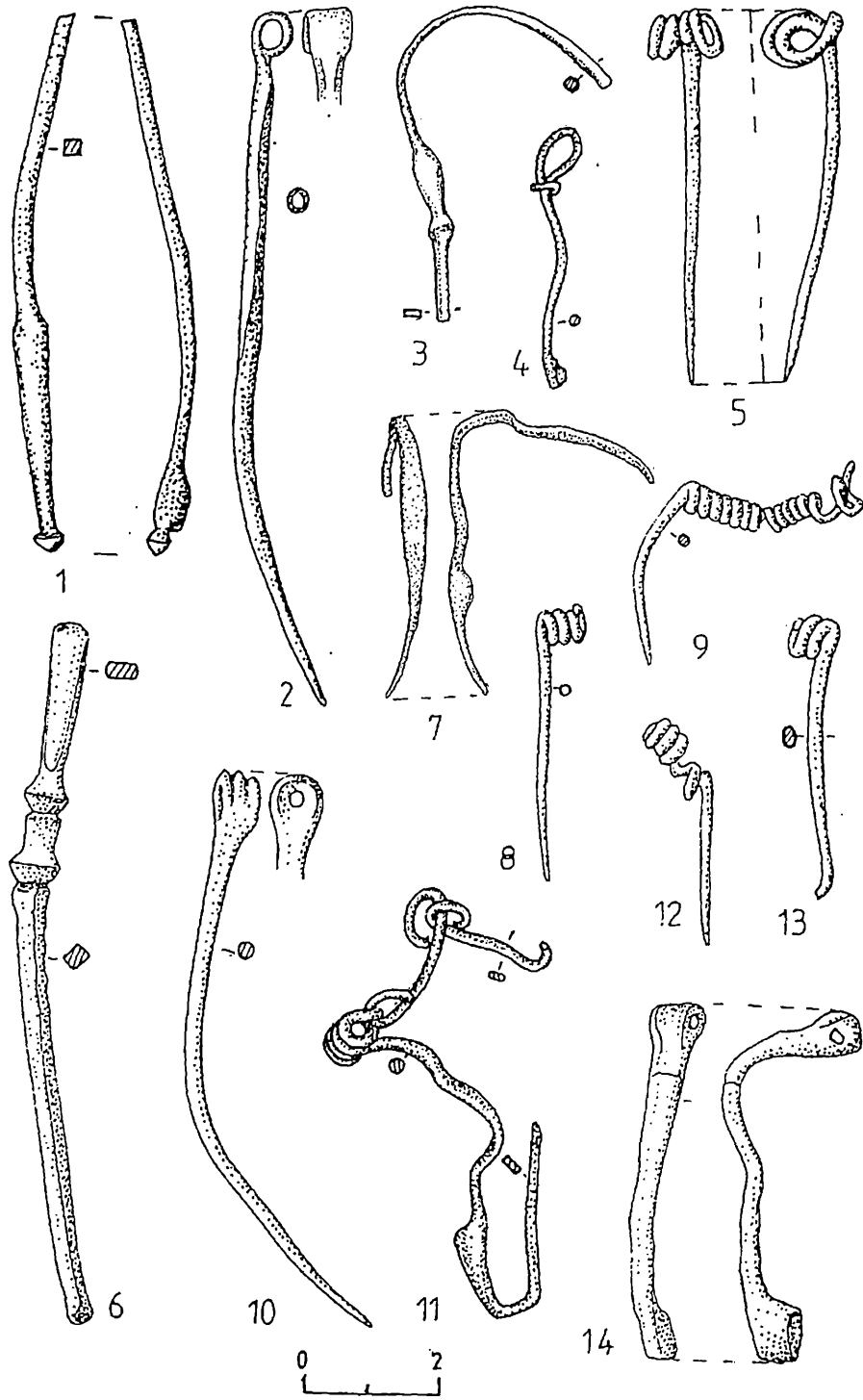

Fig. 24. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 316-320, 323, 321, 327, 322, 324-325, 329, 328, 326.

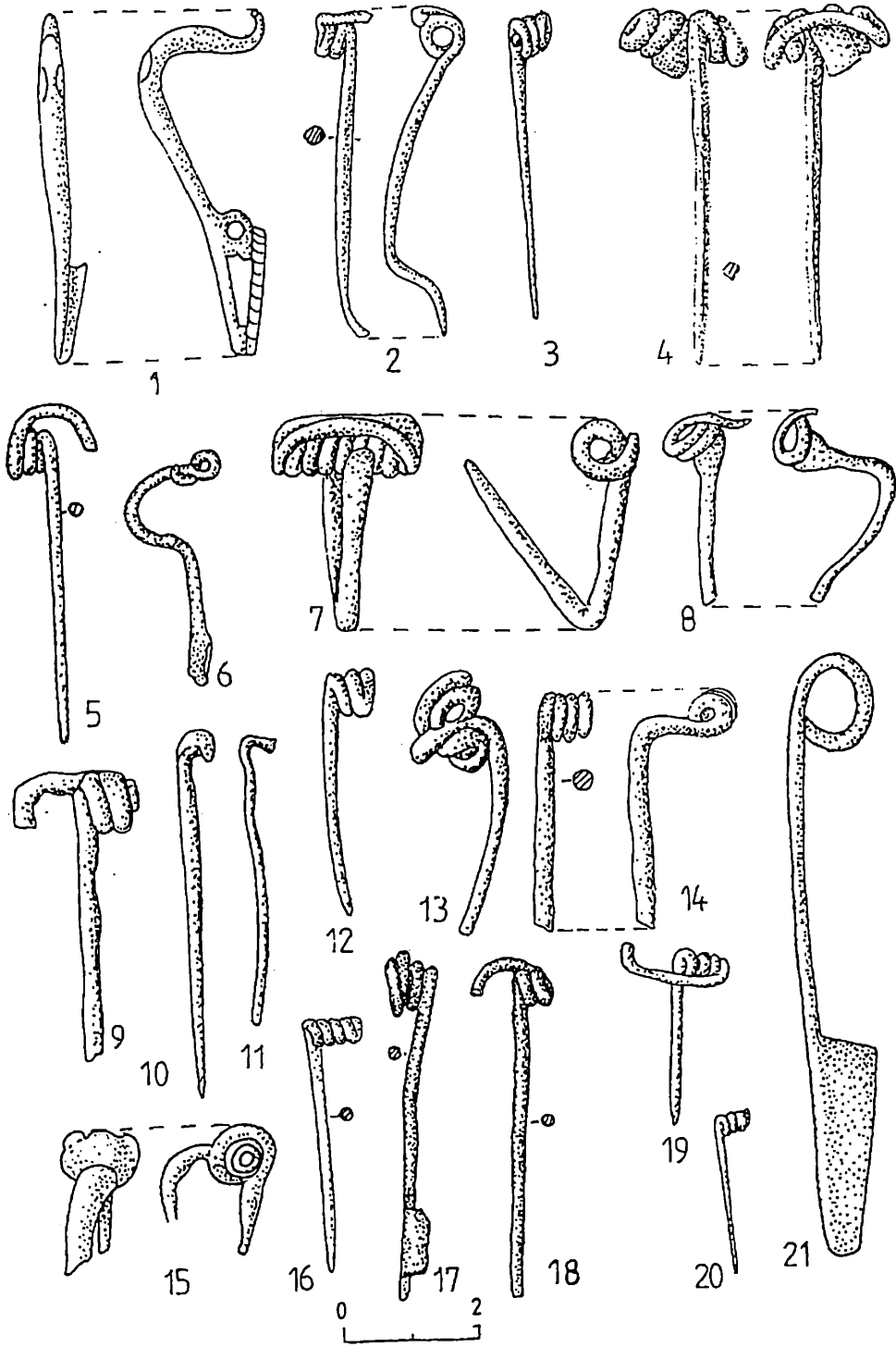

Fig. 25. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 330-350.

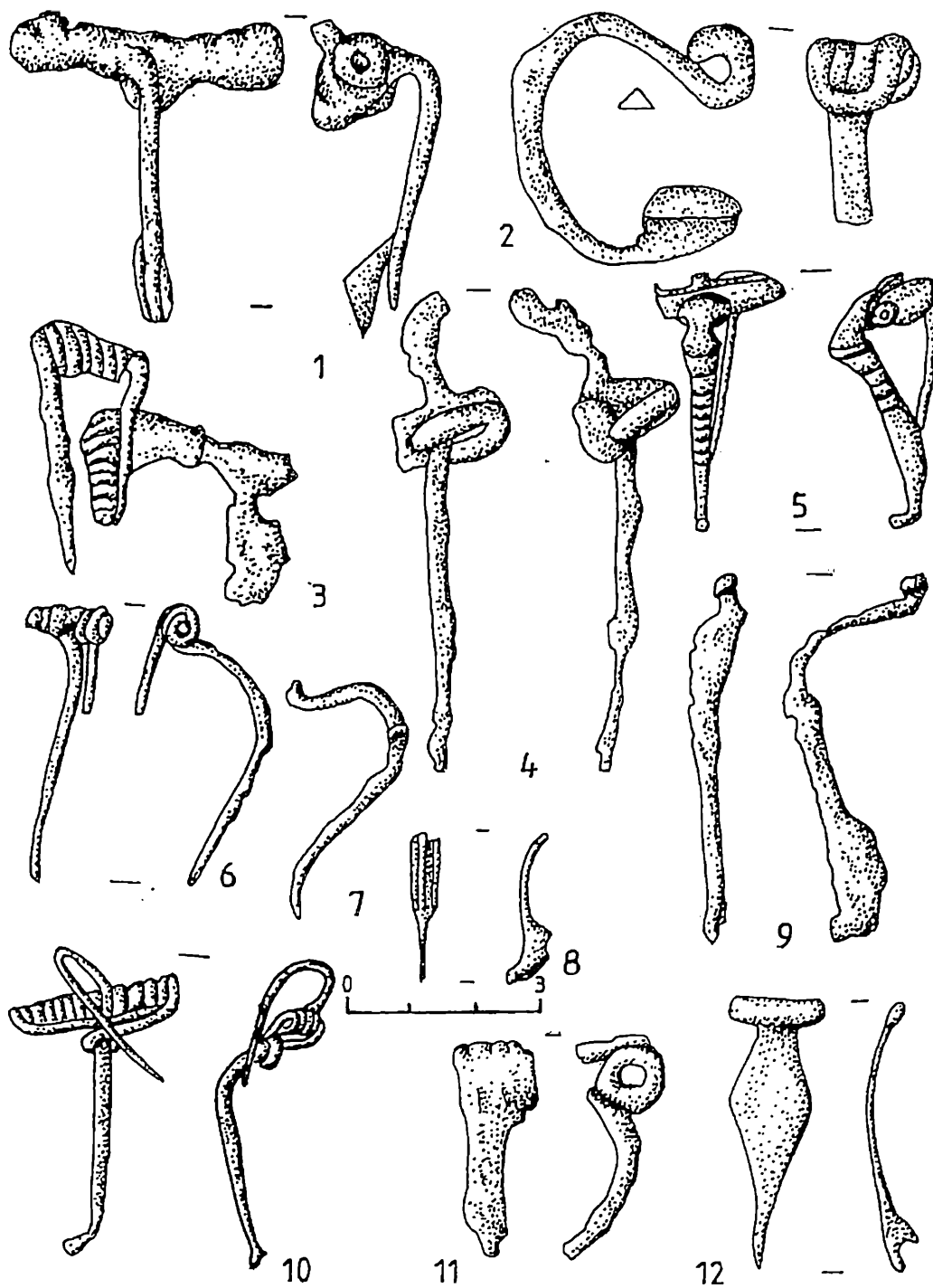

Fig. 26. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 351-362.

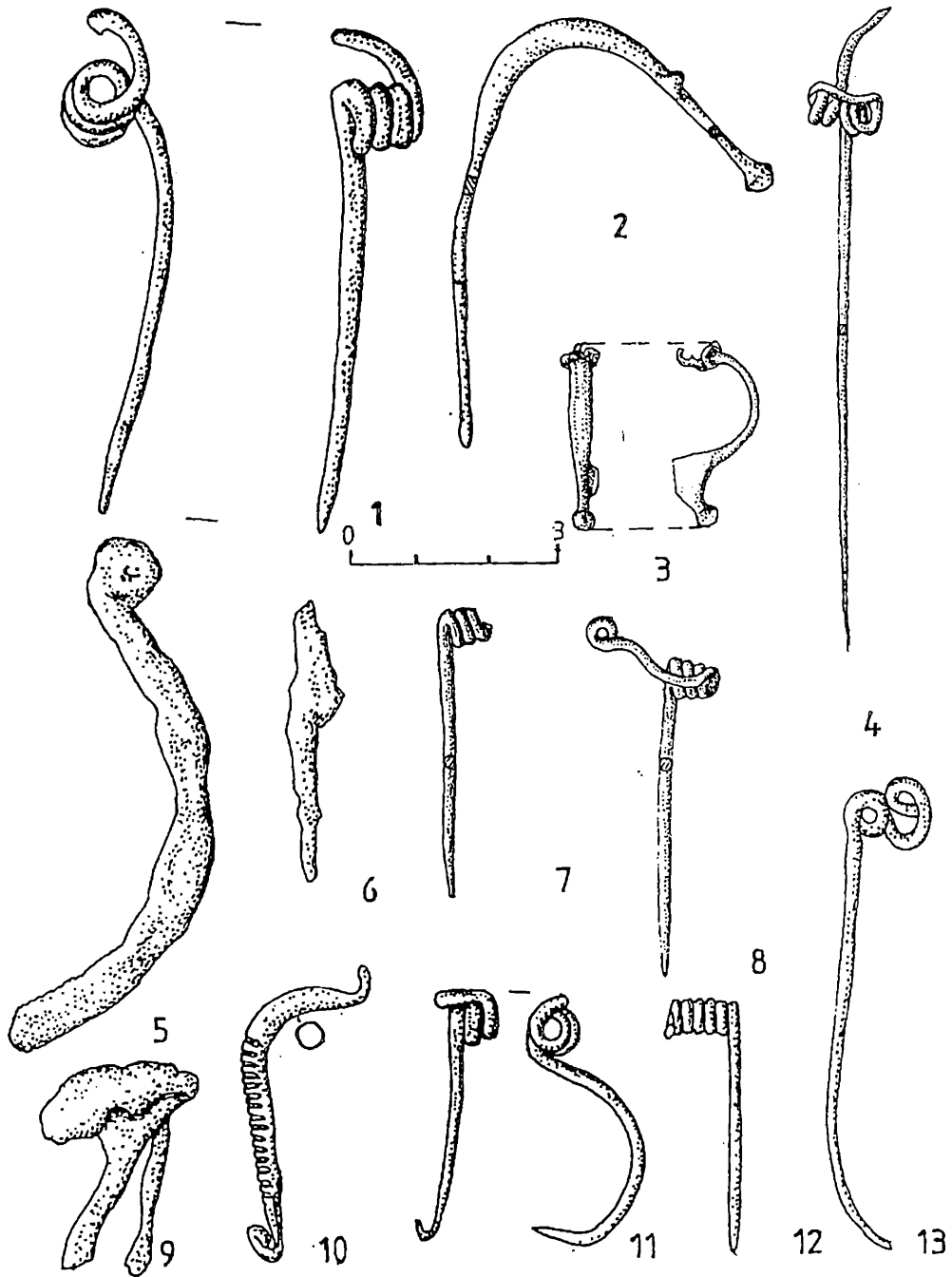

Fig. 27. Fibule descoperite la Poiana. Catalog nr. 363-375.

CATALOGUL FIBULELOR DESCOPERITE LA POIANA (1927-1990)

În acest *Catalog* s-au înregistrat fibulele descoperite în așezarea geto-dacică de la Poiana care se află în muzeele din Tecuci și Iași și câteva înregistrate doar în carnetele de șantier. El nu cuprinde fibulele din Muzeul Național de Istorie a României din București și multe din cele deja publicate în rapoartele de săpături, care n-au putut fi localizate. La întocmirea *Catalogului* s-au folosit următoarele prescurtări: MTinv. = numărul de inventar sub care piesele sunt înregistrate la Muzeul Tecuci; MIMinv. = numărul de inventar de la Muzeul de Istorie a Moldovei; P.=Poiana și anul descoperirii; secț=secțiunea; ps=passim; fig. =figura; L=dimensiunea piesei numai în lungime.

1. Fibulă de bronz cu corpul arcuit îngroșat și fațetat. Portagrafa mică, picior vertical terminat cu buton decorat cu o rozetă. L=3,8 cm. secolul III î. de H. MTinv. 2398; P. 1986, secț. N, - 1,90 m; fig. 1/1.

Bibl. Teodor, 1993, fig. 1.

2. Fibulă de bronz cu corpul arcuit, îngroșat și fațetat, portagrafa mică și piciorul terminat cu buton conic, întors spre spate. L=3,7 cm. secolele III-II î. de H. MTinv. 2399, P.1986, secț. N, - 1,90 m; fig. 1/4.

Bibl. Teodor, 1993, fig. 1.

3. Fibulă de bronz cu acul lipsă, cu corpul arcuit și îngroșat, portagrafa mică și picior vertical cu terminația plată. Capătul piciorului este înfășurat cu sârmă. L=4,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2400; P.1986, secț. N, - 1,90 m; fig. 1/5.

Bibl. Teodor, 1993, fig. 1.

4. Fibulă de bronz cu corpul arcuit și îngroșat, cu picior vertical terminat cu buton conic. L=3,8 cm. Secolele IV-III î. de H. MTinv. 3018; P.1951, secț. KF; fig. 1/2.

Bibl. Vulpe, R. și colab., 1952, p. 202, fig. 24/d(1).

5. Fibulă de bronz cu corpul arcuit și picior vertical terminat cu buton conic; acul rupt. L=4,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 3019; P.1951, secț. KF; fig. 1/3.

Bibl. Vulpe R. și colab., 1952, p. 202, fig. 24/f.

6. Fibulă de bronz cu corpul arcuit și îngroșat, piciorul în formă de S terminat cu buton conic. L=3,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 3020; P.1951, secț. KF; fig. 1/6.

Bibl. Vulpe R. și colab., 1952, p. 202, fig. 24/d(2).

7. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul arcuit și picior vertical. Aceeași datare. L=2,9 cm. MTinv. 3021; P.1951, secț. KF; fig. 1/8.

Bibl. Vulpe R. și colab., 1952, p. 202, fig. 24/e.

8. Fibulă de bronz cu corpul îngroșat, puternic arcuit. Piciorul rupt. L=4 cm. Aceeași datare. MTinv. 3022; P.1951, secț. KF; fig. 1/9.

Bibl. Vulpe R. și colab., 1952, p. 202, fig. 24/g.

9. Fibulă de bronz cu corpul arcuit și îngroșat, piciorul în formă de S; stare bună. L=4,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2395; P.1926; fig. 1/7. *Inedită.*

10. Fibulă de bronz cu corpul îngroșat și arcuit, piciorul vertical-oblic terminat cu buton conic; lipsește acul. L=4,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2386; P.1950, secț. K; fig. 2/1.

Bibl. Vulpe R. și colab., 1951, p. 187.

11. Fibulă de bronz cu corpul arcuit și îngroșat, portagrafa mică și piciorul vertical terminat cu buton conic; lipsește acul. L=5 cm. Aceeași datare. MTinv. 643; P.1950, secț. K; fig. 2/2.

Bibl. Vulpe R. și colab., 1951, fig. 24/1.

12. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul îngroșat și curbat; portagrafa mică; piciorul și acul lipsesc. L=5,8 cm. Secolul IV î. de H. Carnet de șantier. P.1968, - 2,10; fig. 2/3. *Inedită.*

13. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul curbat și lățit, decorat cu două linii longitudinale, piciorul în formă de S terminat cu buton conic decorat. L=2,6 cm. Secolele IV-III î. de H. MTinv. 43; P.ps.; fig. 2/4. *Inedită.*

14. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic îngroșat și arcuit; lipsesc acul și piciorul. L=3,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2384; P.1928, secț. T; fig. 2/5. *Inedită.*

15. Arcul unei fibule de bronz cu corpul îngroșat, în secțiune rotundă. L=4 cm. Secolul IV î. de H. MTinv. 2387; P.1949, secț. H; fig. 2/6. *Inedită.*

16. Fibulă de bronz cu corpul arcuit și îngroșat, cu fațete longitudinale, piciorul vertical terminat cu buton conic fațetat. L=5,1 cm. Secolele IV-III î. de H. MTinv. 644; P.1950, secț. K; fig. 2/10. *Inedită.*

17. Fibulă fragmentară din bronz cu corpul îngroșat și fațetat; piciorul vertical, rupt; acul lipsește. L=3,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 65; P.ps.; fig. 2/7. *Inedită.*

18. Fibulă fragmentară cu corpul arcuit și secțiune dreptunghiulară; picior vertical îndoit în formă de S, terminat cu buton discoidal. L=2,3 cm. Secolele IV-III î. de H. MTinv. 2388; P.1951; fig. 2/8. *Inedită.*

19. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul arcuit și îngroșat, cu secțiunea rotundă. L=2,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2389; P.ps., fig. 2/9. *Inedită.*

20. Fibulă de argint cu corpul puternic arcuit și îngroșat, fațetat longitudinal, cu portagrafa mică și picior vertical terminat cu buton decorat. L=3,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2410; P.1986, secț. N, -2,20; fig. 2/11. *Inedită.*

21. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul semicircular în secțiune decorat cu incizie în forma frunzelor de brad; picior vertical în formă de S, rupt. L=2,5 cm. Secolele IV-III î. de H. MTinv. 2385; P.1930; fig. 2/12. *Inedită.*

22. Fibulă fragmentară din bronz, cu corpul rotund în secțiune, puternic arcuit. L=2,9 cm. Secolele III-II î. de H. MTinv. 2390; P.1950; fig. 2/13. *Inedită.*

23. Fibulă de argint cu corpul arcuit, puternic îngroșat, și secțiunea hexagonală; piciorul în formă de S este terminat cu o proeminență semicirculară. L=3,9 cm. Secolul III î. de H. MTinv. 2391; P.1950, secț. L; fig. 2/14. *Inedită.*

24. Fibulă de bronz cu corpul arcuit și decorat cu puncte și romburi incizate; resort din patru spire și coardă interioară, portagrafa scurtă la capătul piciorului. L=4,40 cm. Secolele III-II î. de H. MTinv. 2401; P.1951; fig. 3/1.

Bibl. Vulpe R. și colab., 1952, fig. 26/5.

25. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul rotund în secțiune, cu piciorul prevăzut cu o proeminență, ridicat și lipit pe arc; lipsește acul. L=4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2250; P.ps.; fig. 3/2. *Inedită.*

26. Fibulă de bronz cu corpul prevăzut cu patru nodozități, resort cu patru spire, coardă exterioră și piciorul lung, prevăzut cu un nod mai mare și trei mai mici, ridicat și îndepărtat de arc; portagrafa lamelară. L=4,2 cm. Secolul III î. de H. MTinv. 6404; P.1950; fig. 3/3. *Inedită.*

27. Fibulă de bronz cu corpul dreptunghiular în secțiune, curbat și portagrafa mică; acul lipsă. L=3,3 cm. Secolele III-II î. de H. MTinv. 2402; P.1950, secț. L; fig. 3/4. *Inedită.*

28. Fibulă de bronz cu corpul de formă ovală prevăzut cu șapte proeminențe mici; resort cu două spirale, coardă exterioră și portagrafa lamelară. L=3,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2213; P.1951, secț. L; fig. 3/5. *Inedită.*

29. Fibulă de bronz cu corpul dreptunghiular în secțiune, decorat cu opt proeminențe dispuse în cerc cu una la mijloc; resort scurt și coardă exterioră. L=3,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2403; P.1950; fig. 3/6.

Bibl. Vulpe R. și colab., 1952, fig. 26/3.

30. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul plat acoperit cu o plăcuță prinsă cu un nit. L=3,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 886; P.ps.; fig. 3/7. *Inedită.*

31. Fibulă fragmentară de fier, cu corpul rotund în secțiune și portagrafa lamelară. L=5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2404, P.ps.; fig. 3/8. *Inedită.*

32. Fibulă fragmentară din bronz cu corpul plat de formă rombică, și piciorul decorat cu nodozități și incizii oblice, așezat deasupra corpului fără să fie lipit. L=5,8 cm. Secolele II-I î. de H. MTinv. 6388; P.ps., fig. 3/9. *Inedită.*

33. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, semicirculară în secțiune, cu terminația triunghiulară și piciorul alungit terminat cu buton; pe corp se află un decor format dintr-o proeminență cu incizii oblice și un cap de animal (?) despicat longitudinal; resort scurt și coardă exterioră. Aurită (?). L=4,9 cm. Secolele I î. de H. – I d.H. MTinv. 1404; P.ps.; fig. 4/1. *Inedită.*

34. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul arcuit și secțiune dreptunghiulară, decorat cu o plăcuță pătrată hașurată și un nod; picior alungit terminat cu un buton conic și portagrafa plină. L=5 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2405; P.1951; fig. 4/2. *Inedită.*

35. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și terminația triunghiulară; decor zoomorf (lup ?) pe arc; piciorul lung este terminat cu buton conic; resort bilateral din opt spire și coardă exterioră. L=4,8 cm. Secolele I î. de H. – I d.H. MTinv. 2406; P.1927; fig. 4/3. *Inedită.*

36. Fibulă de bronz neterminată. L=5,1 cm. Probabil sec. I d.H. MTinv. 2092; P.1928; fig. 4/4. *Inedită.*

37. Fibulă de bronz cu corpul lățit spre resort, decorat cu un cap de animal; piciorul lipsește. Resturi de aurire. L=5,2 cm. Secolul I d.H. MTinv. 2407; P.1990, secț. P; fig. 4/5. *Inedită.*

38. Fibulă de bronz cu corpul triunghiular, decorat cu două plăcuțe pătrate; picior terminat cu buton. L=4,8 cm. Secolele I î. de H. – I d.H. MTinv. 2408; P.1987, secț. N; fig. 4/6. *Inedită.*

39. Fibulă de bronz neterminată. L=5,6 cm. MTinv. 66; P.ps.; fig. 4/7. *Inedită.*

40. Fibulă de bronz cu nodul pe arc și picior terminat cu buton; deteriorată. L=4,2 cm. Secolul I d.H. MTinv. 2216; P.1951; fig. 4/8. *Inedită.*

41. Fibulă de bronz cu o nodozitate pe arc, picior cu buton; neterminată. L=6,1 cm. Aceeași datare. MTinv. 2229; P.1950 ps.; fig. 4/9. *Inedită.*

42. Fibulă din bronz cu corpul rombică, portagrafa pătrată prevăzută cu o perforație rotundă; resort bilateral format din 8

spire; coarda și acul lipsesc. L=4,2 cm. Secolele I î. de H. – I d.H. MTinv. 2409; P.1986, secț. N, – 1,90 m; fig. 5/1. *Inedită.*

43. Fibulă din bronz cu corpul plat, de formă rombică și portagrafa dreptunghiulară cu o perforație rotundă; lipsesc arcul și acul. L=4,4 cm. Secolele I î. de H. – I d.H. MTinv. 2168; P.1950, secț. KF; fig. 5/2. *Inedită.*

44. Fibulă din bronz cu arcul rotund în secțiune, ușor curbat spre resort; portagrafa simplă, dreptunghiulară; resort bilateral scurt, coardă exterioră. L=5,3 cm. Sfârșitul secolului I î. de H. MTinv. 2152; P.1950, secț. K, caroul 10-11; fig. 5/3. *Inedită.*

45. Fibulă din bronz cu arcul drept ușor lățit, portagrafa dreptunghiulară cu resortul format din patru spire și coardă exterioră. L=4,9 cm. Sfârșitul secolului I î. de H. – începutul secolului I d. H. MTinv. 2134, P.1950, secț. I-1'; fig. 5/4. *Inedită.*

46. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul din fir, rotund în secțiune și portagrafa dreptunghiulară. L=4,2 cm. Sfârșitul secolului I î. de H. MTinv. 2133; P.1950, secț. JF, caseta 9; fig. 5/5. *Inedită.*

47. Fibulă fragmentară din bronz cu corpul plat de formă triunghiulară și portagrafa dreptunghiulară. L=4,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2410; P.1989, secț. P; fig. 5/6. *Inedită.*

48. Fibulă din bronz cu corpul plat de formă romboidală, portagrafa dreptunghiulară, resort din patru spire și coardă exterioră. L=2,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2412; P.ps.; fig. 5/11.

Bibl. Vulpe R. și colab., 1952, fig. 25/4.

49. Fibulă fragmentară din bronz cu corpul plat romboidal și portagrafa scurtă; se păstrează o singură spirală. L=6,4 cm. Sfârșitul secolului I î. de H. – primele decenii ale secolului I d.H. MTinv. 2411; P.ps.; fig. 5/9. *Inedită.*

50. Fibulă fragmentară din bronz cu corpul plat triunghiular și portagrafa dreptunghiulară; se păstrează patru spire din resort. L=4,5 cm. A doua jumătate a secolului I î. de H. MTinv. 2254; P.ps.; fig. 5/10. *Inedită.*

51. Fibulă din bronz cu corpul plat de formă rectangulară, portagrafa mică, dreptunghiulară și resort din cinci spire și coardă interioră. L=2,5 cm. A doua jumătate a secolului I î. de H. – primul sfert al secolului I d.H. MTinv. 40; P.ps.; fig. 5/8. *Inedită.*

52. Fibulă din bronz cu corpul plat de formă ovală, prevăzută în centru cu un nit; portagrafa pătrată, resort din patru spire și coardă interioră. L=2,1 cm. Aceeași datare. MTinv. 14; P.1951, secț. KF; fig. 5/7. *Inedită.*

53. Fibulă de bronz cu arcul în formă de scut, decorat cu linii incizate; resort din patru spire și coardă interioră. L=3,3 cm. A doua jumătate a secolului I î. de H. MTinv. 2392; P.1950, secț. K, caseta 19; fig. 5/12. *Inedită.*

54. Fibulă din argint cu corpul plat, romboidal și portagrafa dreptunghiulară; resort bilateral din patru spire și coardă exterioră. L=5,3 cm. MTinv. 552; P.1928; fig. 5/13. *Inedită.*

55. Fibulă fragmentară din bronz cu corpul ușor boltit și format din bandă de formă dreptunghiulară, decorată la partea superioară cu două linii ondulate, incizate; portagrafa dreptunghiulară și resort cu opt spire. L=4,5 cm. Sfârșitul secolului I î. de H. MTinv. 39; P.ps.; fig. 5/14. *Inedită.*

56. Fibulă fragmentară din bronz cu corpul plat de formă romboidală, terminat spre resort printr-un fir răsucit; portagrafa trapezoidală prezintă o perforație rotundă; pe suprafața exterioră se află un decor incizat format din trei cercuri și punct central, mărginite de două linii și un semn în formă de V. L=4,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2414, P.ps.; fig. 5/15.

Bibl. Vulpe R. și colab., 1952, fig. 26/2.

57. Fibulă fragmentară din bronz cu corpul plat, în formă ovală alungită și portagrafa dreptunghiulară. L=3,7 cm. A doua jumătate a secolului I î. de H. MTinv. 2415; P.1987; fig. 5/16. *Inedită.*

58. Fibulă fragmentară din fier, cu corpul bombat în formă triunghiulară alungită și portagrafa dreptunghiulară. L=5,5 cm. Mijlocul secolului I î. de H. MTinv. 2232; P.1950; fig. 5/17. *Inedită.*

59. Fibulă din bronz cu corpul curbat spre partea terminală, cu portagrafa în formă de ramă; resort din patru spire și coardă exterioară. L=7,3 cm. Secolul I î. de H. MIMinv.5651; P.ps.; fig. 6/1. *Inedită.*

60. Fibulă fragmentară din fier cu corpul puternic arcuit și secțiunea romboidală; portagrafa ruptă; resort din patru spire și coardă interioară. L=7,4 cm. MTinv. 7526; P.1927; fig. 6/2. *Inedită.*

61. Fibulă din fier cu corpul ușor profilat, secțiunea ovală și portagrafa dreptunghiulară; resort din patru spire și coardă interioară. L=7,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2249; P.ps.; fig. 6/3. *Inedită.*

62. Fibulă fragmentară din fier cu corpul bombat, secțiunea triunghiulară și portagrafa în formă de ramă; din resort se păstrează două spire. L=7,5 cm. A aceeași datare. MTinv. 1288; P.1927, sect. B, caseta 10; fig. 6/4. *Inedită.*

63. Fibulă fragmentară din fier cu corpul bombat, secțiunea rotundă, cu portagrafa lipsă; resort din patru spire (două lipsă) și coardă exterioară. L=7,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2209; P.1951, caseta 9; fig. 6/5. *Inedită.*

64. Fibulă fragmentară din fier cu corpul plat și portagrafa în formă de ramă. L=6,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2416; P.1950, sect. KF; fig. 6/6. *Inedită.*

65. Fibulă fragmentară din fier cu corpul ușor arcuit, secțiunea rotundă cu portagrafa în formă de ramă. L=6,1 cm. Aceeași datare. MTinv. 2123; P.1950, sect. J, caseta 7; fig. 6/7. *Inedită.*

66. Fibulă fragmentară din fier cu corpul arcuit și portagrafa lipsă. L=5,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2417; P.1950, sect. K, caseta 10; fig. 6/8. *Inedită.*

67. Fibulă din bronz cu corpul bombat și portagrafa lamelară; resort scurt și coardă exterioară. L=5,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2162; P.1950, sect. K/6; fig. 6/9.

68. Fibulă fragmentară din fier cu corpul puțin curbat și portagrafa în formă de ramă. L=7,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2257; P.ps.; fig. 7/1. *Inedită.*

69. Fibulă din fier cu arcul rotund în secțiune (rupt în vechime), cu portagrafa în formă de ramă; resort bilateral din patru spire și coardă exterioară. L=8,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2203; P.1951, locuința 6; fig. 7/2. *Inedită.*

70. Fibulă fragmentară din fier cu portagrafa în formă de ramă. L=7,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2208; P.1951, locuința 10; fig. 7/3. *Inedită.*

71. Fibulă fragmentară din fier, cu resort scurt. L=7,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 7628; P.1927; P.ps.; fig. 7/4. *Inedită.*

72. Fibulă din fier cu corpul plat, portagrafa în formă de ramă; resort din patru spire și coardă exterioară. L=6,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2241; P.1951; sect. L, carou VIII/6; fig. 7/5. *Inedită.*

73. Fragment dintr-o fibulă de fier cu corpul ușor arcuit, portagrafa probabil în formă de ramă și resortul din spire puțin cu coardă exterioară. L=7,2 cm. Secolele I î. de H. – I d.H. MTinv. 2206; P.1951, sect. L; fig. 7/6. *Inedită.*

74. Fibulă din fier cu corpul din sârmă, portagrafa lamelară și resortul format din șase spire cu coarda exterioară. L=6,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2418; P.1951, locuința 6; fig. 7/7. *Inedită.*

75. Fibulă din fier cu corpul arcuit, de formă ovală, cu portagrafa în formă de ramă, resortul format din opt spire și coardă exterioară. L=8,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2235; P.1951, groapă; fig. 7/8. *Inedită.*

76. Fibulă fragmentară din fier, puternic oxidată, lipsesc portagrafa și piciorul. L=4,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2419; P.1950, sect. K; fig. 8/1. *Inedită.*

77. Fibulă fragmentară din fier; porțiunea cu portagrafa este în formă de ramă. L=6,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 7552; P.1927; fig. 8/2. *Inedită.*

78. Fibulă fragmentară din fier cu arcul ușor profilat, rotund în secțiune. L=7,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2420; P.1928, sect. B', caseta 11; fig. 8/3. *Inedită.*

79. Fibulă din fier cu corpul din fir, arcuit spre cap; portagrafa este în formă de ramă, resortul din patru spire și coardă exterioară. L=7,1 cm. Aceeași datare. MTinv. 2116; P.1950, sect. I; fig. 8/4. *Inedită.*

80. Fibulă fragmentară din fier, cu arcul boltit. L=4 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2421; P.1950, sect. K, caseta 18; fig. 8/5. *Inedită.*

81. Fibulă fragmentară din fier, formată din ac și jumătate de resort, cu două spire și coardă exterioară. L=4,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2422; P.1950, sect. K, caseta 10; fig. 8/6. *Inedită.*

82. Fibulă fragmentară din fier, cu corpul din fir, rotund în secțiune și coardă exterioară, cu resort din patru spire. L=6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2423; P.1988, sect. O, carou IV/2; fig. 8/7. *Inedită.*

83. Fibulă din fier cu corpul din bară, dreptunghiulară în secțiune, ușor curbată; portagrafa în formă de cadru și coardă exterioară. L=6,9 cm. Aceeași datare. MTinv. 2120; P.1950, sect. J, caseta 7; fig. 8/8. *Inedită.*

84. Ac, rotund în secțiune, de la o fibulă din fier; se păstrează un fragment de coardă. L=6,1 cm. Aceeași datare. MTinv. 2424; P.ps., fig. 9/1. *Inedită.*

85. Fragment de fibulă din fier; arcul simplu este ușor arcuit. L=6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2210; P.1951, locuința 9; fig. 9/2. *Inedită.*

86. Fragment de fibulă din fier cu portagrafa lamelară. L=6,7 cm. Secolele I î. de H. – I d.H. Carnet de șantier. P.1968, sect. M, la -1,90 m; fig. 9/3. *Inedită.*

87. Fibulă din fier cu portagrafa în formă de ramă, resortul scurt și coardă exterioară. L=7,4 cm. Aceeași datare. Carnet șantier; P.1968, sect. M, -1,80; fig. 9/4. *Inedită.*

88. Fibulă fragmentară din fier cu corpul rotund în secțiune, ușor arcuit și portagrafa dreptunghiulară. L=6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2184; P.1950, sect. L; fig. 9/5. *Inedită.*

89. Fibulă fragmentară din bronz, probabil cu coardă interioară, deformată. L=5,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2104; P.1930; fig. 9/6. *Inedită.*

90. Fibulă fragmentară din fier cu corpul ușor arcuit și lățit; are coardă interioară, dar portagrafa este lipsă. L=4,5 cm. Latcne târziu (?). MTinv. 2425; P.1950, sect. K, caseta 17; fig. 9/7. *Inedită.*

91. Fibulă fragmentară din fier cu arcul curbat. L=5,3 cm. Secolele I î. de H. – I d.H. MTinv. 2426; P.1950, sect. K, caseta 10; fig. 9/8. *Inedită.*

92. Ac și fragment de resort cu coardă exterioră, din bronz. L=6,9 cm. Aceeași datare. MTinv. 2427; P.1951, sect. L, groapă; fig. 9/9. *Inedită.*
93. Fibulă din bronz cu portagrafa lamelară și corpul din sârmă, ușor curbat, resort scurt și coardă interioară L=4,9 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2176; P.1950, locuință; fig. 10/1. *Inedită.*
94. Fibulă fragmentară din fier. L=6,1 cm. Latenc târziu. MTinv. 2259; P.ps.; fig. 9/10. *Inedită.*
95. Fibulă fragmentară din fier cu portagrafa lamelară. L=4,9 cm. Aceeași datare. MTinv. 2215; P.1950, complex XVIII; fig. 10/2. *Inedită.*
96. Fibulă din fier cu resortul scurt și coardă interioară; portagrafa lipsă. L=3,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2428; P.1950, sect. K, complex 12; fig. 10/3. *Inedită.*
97. Fibulă de bronz din sârmă subțire, resortul scurt și coardă interioară. L=5,6 cm. Secolul I d.H. MTinv. 46; P.ps.; fig. 10/4. *Inedită.*
98. Fibulă de bronz din sârmă subțire, portagrafa lamelară, resortul scurt și coardă interioară. L=4,7 cm. MTinv. 2178; P.1950, sect. L, caseta 3; fig. 10/5. *Inedită.*
99. Fibulă de bronz cu corpul subțire și dreptunghiular în secțiune, cu resortul scurt și coardă interioară. L=3,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2429; P.ps.; fig. 10/18. *Inedită.*
100. Arc de la o fibulă din bronz cu resortul scurt și coardă interioară. L=3,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2430; P. 1950, sect. J; fig. 10/19. *Inedită.*
101. Fibulă din bronz fragmentară, cu resortul scurt și portagrafa lipsă; coardă interioară. L=2,9 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2431; P.1951, sect. L; fig. 10/6. *Inedită.*
102. Fibulă din bronz cu corpul ușor curbat, portagrafa dreptunghiulară, ușor alungită și resortul din patru spire, cu coardă interioară. L=3,6 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 554; P.1950, ps.; fig. 10/7. *Inedită.*
103. Ac de la o fibulă de bronz, cu resortul scurt și coardă interioară. L=4,9 cm. Aceeași datare. MTinv. 2196; P.1950, sect. L, caseta 5; fig. 10/20. *Inedită.*
104. Fibulă de bronz cu corpul rotund în secțiune, ușor curbat și resortul scurt cu coardă interioară. L=4,1 cm. Aceeași datare. Carnet de șantier; P.1968, sect. M, la -2,25; fig. 10/8. *Inedită.*
105. Fibulă de bronz fragmentară cu resortul scurt și coardă interioară. L=5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2218; P.1951, sect. L; fig. 10/9. *Inedită.*
106. Fibulă de bronz fragmentară cu corpul plat, resortul scurt și coardă interioară. L=5,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 575; P.ps.; fig. 10/10. *Inedită.*
107. Fibulă de bronz fragmentară, cu coardă interioară și resort din patru spire. L=3,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2195; P.ps.; fig. 10/11. *Inedită.*
108. Fibulă de bronz fragmentară, cu arcul lipsă, resortul scurt și coardă interioară. L=4,7 cm. Aceeași datare. MTinv. 2160; P.1950, sect. KF; fig. 10/12. *Inedită.*
109. Fibulă de bronz fragmentară. L=4,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2204; P.1951, sect. L; fig. 10/13. *Inedită.*
110. Fibulă de bronz cu corpul arcuit, semicircular în secțiune și un prag în relief, între picior și corp; portagrafa lamelară, resortul scurt și coardă interioară L=3,7 cm. Secolul I d.H. MTinv. 150; P.1949, sect. H; fig. 10/14. *Inedită.*
111. Fibulă de bronz cu corpul rotund în secțiune, ușor curbat, picior lung cu portagrafa lamelară, resortul scurt și coardă interioară. L=4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2127; P.1950, sect. J, caseta 10; fig. 10/15. *Inedită.*
112. Fibulă de bronz fragmentară, cu corpul rotund în secțiune, curbat și cu trei incizii spre picior; resort din patru spire și coardă interioară. L=3. Aceeași datare. MTinv. 2234; P.1951, sect. L; fig. 10/16. *Inedită.*
113. Fibulă de bronz fragmentară, cu portagrafa lamelară. L=3,9 cm. Aceeași datare. MTinv. 2166; P.1950, sect. KF, caseta 6; fig. 10/17. *Inedită.*
114. Fibulă de bronz fragmentară, cu corpul rotund în secțiune, puțin arcuit și decorat cu patru nervuri; portagrafa lamelară, resortul scurt și coardă interioară. L=6,6 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2432; P.1950, sect. K, caseta 14; fig. 11/1. *Inedită.*
115. Fibulă de bronz fragmentară, cu corpul rotund în secțiune, puternic curbat și picior lung cu portagrafa lamelară. L=5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2433; P.1950, sect. K; fig. 11/2. *Inedită.*
116. Fibulă de bronz fragmentară, cu corpul ușor arcuit, piciorul alungit și portagrafa lamelară, resortul scurt și coardă interioară. L=4 cm. MTinv. 1864; P.1986, sect. N, - 1,20; fig. 11/3. *Inedită.*
117. Fibulă de bronz fragmentară și corpul ușor lățit în partea centrală, iar portagrafa dreptunghiulară alungită. L=4,1 cm. Aceeași datare. MTinv. 2148; P.1950, sect. K; fig. 11/4. *Inedită.*
118. Fibulă de bronz fragmentară, cu corpul din sârmă, ușor arcuit și portagrafa mică dreptunghiulară, resortul scurt și coardă interioară. L=6,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2164; P.1950, sect. K; fig. 11/5. *Inedită.*
119. Fibulă de bronz cu portagrafa incompletă, corpul arcuit, cu două caneluri transversale, resortul scurt și coardă interioară. L=4,4 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2527; P.1950, sect. K; fig. 11/6. *Inedită.*
120. Fibulă de bronz fragmentară cu corpul foarte arcuit, portagrafa lamelară. L=5 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2135; P.1950, sect. K; fig. 11/7. *Inedită.*
121. Fibulă de bronz fragmentară, cu corpul ușor lățit și portagrafa dreptunghiulară. L=4,3 cm. Secolul I d.H. MT.2434; P.1930; fig. 11/8. *Inedită.*
122. Fibulă din bronz cu corpul arcuit, portagrafa ruptă, resortul scurt și coardă interioară. L=3,9 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2155; P.1950; sect. K; fig. 11/9. *Inedită.*
123. Fibulă de fier fragmentară cu corpul arcuit, portagrafa dreptunghiulară scurtă și numai două spire. L=5,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2253; P.ps.; fig. 11/10. *Inedită.*
124. Fibulă din bronz cu portagrafa lamelară, resort din patru spire și coardă interioară. L=3,3 cm. Sfârșitul secolului I î. de H. MTinv. 586; P.ps.; fig. 11/16. *Inedită.*
125. Fibulă de bronz fragmentară, cu portagrafa lamelară și corpul ușor îngroșat. L=4,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2435; P.1950, sect. K, caseta; fig. 11/11. *Inedită.*
126. Fibulă fragmentară din fier de bronz, cu resort scurt și coardă interioară. L=5,9 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2262; P.ps.; fig. 11/12. *Inedită.*
127. Fibulă din bronz, cu corpul îngroșat spre cap, portagrafa lamelară, resortul din șase spire și coardă interioară. L=4,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2183; P.1950, sect. L; fig. 11/13. *Inedită.*
128. Corpul unei fibule din bronz, decorată cu trei incizii pe picior, și portagrafa lamelară. L=4,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2093; P.ps.; fig. 11/14. *Inedită.*
129. Fibulă de bronz fragmentară, cu corpul din sârmă și portagrafa lamelară. L=3,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2436; P.1950, sect. K; fig. 11/15. *Inedită.*

130. Fragment dintr-o fibulă de bronz, cu corpul plat și portagrafa alungită. L=4,7 cm. Sfârșitul secolului I î. de H. MTinv. 7534; P.1927; fig. 12/1. *Inedită*.

131. Arcul unei fibule de argint, de formă triunghiulară, îngustat deasupra portagrafei, cu capul bombat în formă de „linguriță”; suprafața este decorată pe părțile laterale cu două linii incizate, din care una se întoarce, în formă de V, pe cap; portagrafa ruptă. L=5 cm. A doua jumătate a secolului I î. de H. MIMinv.5649; P.1968, secț. M; fig. 12/2. *Inedit*.

132. Fibulă de argint cu arcul plat, decorat pe partea superioară cu două păsări față în față, care au între ele un caboșon, făcut dintr-o spirală de sârmă în care se află o bobită de sticlă; două spirale asemănătoare se află și pe capul în formă de „linguriță” a fibulei; portagrafa este simplă ușor alungită și îi lipsesc resortul și acul. L=4,9 cm. Aceeași datare. MTinv. 2217; P.1951, secț. L; fig. 12/3.

Bibl. Vulpe R. și colab.; 1952, fig. 28.

133. Fibulă de bronz fragmentară, cu corpul plat în formă triunghiulară alungită, decorat pe margini cu o linie ondulată incizată și cu o pasăre în fața căreia se află o proeminență; portagrafa ruptă; acul și resortul lipsă. L=6,7 cm. Aceeași datare. MTinv. 7523; P.1927; fig. 12/4. *Inedită*.

134. Fibulă de bronz fragmentară, cu corpul triunghiular decorat pe margini cu câte o linie dreaptă incizată, care se prelungesc și pe cap; portagrafa simplă, alungită. L=6,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2217; P.1951; fig. 12/5. *Inedită*.

135. Fragment de fibulă din argint, cu corpul triunghiular. L=3,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 1317; P.1927; fig. 12/6. *Inedit*.

136. Fibulă de fier, cu corpul în formă de „linguriță”; portagrafa alungită. L=5,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2437; P.ps.; fig. 12/7. *Inedită*.

137. Corpul în formă triunghiulară al unei fibule de argint, cu capul în formă de „linguriță”, decorat cu două incizii în formă de V; portagrafa are formă dreptunghiulară și este perforată și decorată cu linii în zig-zag pe laturile lungi și cu câte două linii drepte pe laturile scurte. L=5,6 cm. Aceeași datare. MIMinv.2251; P.1968, secț. M, -2,20; fig. 12/14. *Inedit*.

138. Piciorul unei fibule de argint, de același tip, cu corpul decorat. L=3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2100; P.1950, secț. L, caseta 3; fig. 12/8. *Inedit*.

139. Fragment dintr-o fibulă de argint, cu corpul plat și portagrafa alungită. L=3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2528; P.1988; secț. O, -1,50 m; fig. 12/13. *Inedit*.

140. Fragment dintr-o fibulă de bronz, cu corpul plat și portagrafa simplă mult alungită; pe corp se află lipit un cerc din sârmă. L=5,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2165; P.1950; secț. KF; fig. 12/9. *Inedit*.

141. Piciorul și portagrafa unei fibule de bronz, având pe corp un decor format din linii paralele, incizate. L=3,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2439; P.1951; fig. 12/10. *Inedită*.

142. Fragment dintr-o fibulă de bronz, cu corpul triunghiular decorat pe margini cu câte o linie ondulată; portagrafa simplă alungită. L=3,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 1272; P.ps.; fig. 12/11. *Inedit*.

143. Arcul unei fibule de bronz în formă de „linguriță”, decorat pe margini și pe cap cu linii ondulate; pe partea superioară se află o pasăre, care are capul îndreptat spre o proeminență în formă de vas; portagrafa este alungită, simplă. L=6,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2440; P.1927; fig. 12/12.

Bibl. Vulpe R., Vulpe Ec., 1933, p. 327, fig. 107.

144. Arcul unei fibule din bronz, în formă de „linguriță”, decorat cu linii longitudinale incizate; portagrafa este simplă și alungită; urme de resort. L=6,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2173; P.1950; secț. L; fig. 13/1. *Inedit*.

145. Arcul unei fibule de bronz, cu corpul în formă de „linguriță”, decorat pe margini cu linii incizate care formează pe cap două semne în formă de V; spre centrul arcului se află un decor zoomorf (pasăre ?); portagrafa este simplă, de formă trapezoidală. L=7,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2221; P.1951; secț. L, carou 7/51; fig. 13/2. *Inedit*.

146. Fibulă de argint fragmentară, cu corpul în formă triunghiulară, decorat cu incizii pe picior și de-a lungul părților laterale; capul este în formă de „linguriță”, portagrafa este simplă și mică. L=9,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2129; P.1950; secț. H.I, caseta XI; fig. 13/3. *Inedită*.

147. Corpul unei fibule de bronz, în formă de „linguriță” plată; portagrafa masivă. L=5,7 cm. Aceeași datare. MTinv. 638; P.ps.; fig. 13/4. *Inedit*.

148. Acul și resortul unei fibule de bronz. L=4,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2441; P.1928; fig. 13/5. *Inedită*.

149. Arcul unei fibule de bronz de formă triunghiulară, cu câte o linie incizată de-a lungul marginilor; capul în formă de „linguriță” și portagrafa alungită, simplă. L=6,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2442; P.ps.; fig. 13/6. *Inedit*.

150. Fibulă de bronz fragmentară, cu corpul triunghiular și capul în formă de „linguriță”; portagrafa este lipsă. L=4,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2443; P.1950; caseta VIII; fig. 13/7. *Inedită*.

151. Piciorul și portagrafa unei fibule de bronz. L=4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2444; P.1930; fig. 13/8. *Inedită*.

152. Fibulă de bronz fragmentară, cu resortul scurt și coardă interioară. L=3,9 cm. Aceeași datare. MTinv. 2169; P.1950; secț. KF; fig. 13/9. *Inedită*.

153. Fibulă de argint cu corpul triunghiular, piciorul îngust și capul în formă de „linguriță”; portagrafa este masivă, simplă; pe corp și pe cap sunt linii incizate. L=9,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2128; P.1950; secț. HI; fig. 13/10. *Inedită*.

154. Fibulă de bronz, cu corpul în formă de lunulă, acul fragmentar, rupt și portagrafa rectangulară redusă; ambele capete ale corpului sunt mărginite de câte două semiove, iar în partea opusă este o mică proeminență semicirculară; pe mijlocul corpului se află un nit în mijlocul a două cercuri concentrice ajurate. L=2,7 cm. Începutul secolului I d.H. MTinv. 7529. P.1950, secț. L, caroul 1/42; fig. 14/1. *Inedită*.

155. Fibulă din bronz, cu corpul discoidal perforat în centru în formă de pelta, prevăzut pe o latură ieșită mult în afară cu un caboșon în care a fost montată o piatră prețioasă (?), înconjurată de un inel în relief; capul și piciorul fibulei sunt delimitate de restul corpului prin câte două linii în relief; portagrafa este scurtă și are formă dreptunghiulară; acul este rupt din apropierea șarnierii. Câteva resturi de argintare. L=3,7 cm. Aceeași datare. MTinv. 136; P.1950; secț. KF; fig. 14/2. *Inedită*.

156. Corpul rotund al unei fibule de bronz, decorat cu un cerc și o linie în relief, de pe picior până la resort; resortul și un rest de coardă exterioară se află deasupra capului L=6 cm. Sfârșitul secolului I î. de H. – începutul secolului I d.H. MTinv. 2445; P.ps.; fig. 14/3.

Bibl. Vulpe R. și colab.; 1952; fig. 26/4.

157. Fibulă de bronz, cu corpul puternic boltit, din bandă lată de secțiune triunghiulară ce se îngustează spre picior și terminat cu o placă rectangulară; atât arcul, cât și această placă sunt decorate cu caneluri longitudinale și incizii oblice dispuse în șir de-a lungul întregii picse; acul lipsește. Tip *Aucissa*. L=4,2 cm. Începutul secolului I d.H. MTinv. 584; P.1949, secț. H; fig. 14/4. *Inedită*.

158. Fibulă de bronz cu corpul boltit, piciorul lung, lățit și portagrafa plină, de formă trapezoidală; capul se termină cu un cârlig în care este agățată coarda, resortul are 10 spire; de-a lungul părții centrale a corpului se află un brâu crestă, iar pe picior sunt linii incizate în formă de Y. Tip „cu ochi”. L=5,3 cm. Prima jumătate a secolului I d.H. MTinv. 2446; P.1990, secț. P; fig. 14/5. *Inedită*.

159. Fibulă de bronz cu corpul plat, ușor arcuit spre cap; portagrafa alungită și perforată; resortul este acoperit cu o placă; întreg corpul este decorat cu linii longitudinale incizate. Tip Longton-Down. L=6,5 cm. Aceeași datare, MTinv. 2447; P.ps.; fig. 14/6.

Bibl. Vulpe, R., Vulpe E., 1933, fig. 106/18; 108/14.

160. Fibulă de bronz cu corpul puternic arcuit, de formă aproximativ triunghiulară, decorat cu incizii longitudinale; portagrafa este lamelară, resortul este format din patru spire și arc coardă interioară. L=6,7 cm. Prima jumătate a secolului I d.H. MTinv. 7425; P.1927; fig. 15/1. *Inedită*.

161. Fibulă de bronz cu corpul scurt puternic boltit și piciorul lung separat prin trei caneluri; corpul are secțiunea rotundă, iar piciorul, rombic; portagrafa este lamelară, resortul este format din patru spire și arc coardă interioară. L=6,4 cm. Latène târziu. MTinv. 653; P.ps.; fig. 15/2. *Inedită*.

162. Fibulă de bronz cu corpul ușor boltit, de formă aproximativ triunghiulară, cu piciorul terminat cu un buton rombic; portagrafa este scurtă, cu resort din opt spire și coardă interioară. L=6,4 cm. Începutul secolului I d.H. MTinv. 7521; P.1927; fig. 15/3. *Inedită*.

163. Fibulă de fier fragmentară, cu corpul rotund în secțiune, puternic curbat și piciorul lung, cu portagrafa ruptă; resortul este format din patru spire și arc coardă interioară. L=3,2 cm. Secolul I d.H. MTinv. 2139; P.1950, secț. K, caseta 4; fig. 15/4. *Inedită*.

164. Fibulă de bronz fragmentară, cu corpul arcuit, lățit la cap și prevăzut cu un incl în apropiere; resortul are trei spire și coardă exterioară. L=5,2 cm. Începutul secolului I d.H. MTinv. 2448; P.1950, secț. K; carou 14; fig. 15/5. *Inedită*.

165. Fibulă din bronz, cu corpul ușor arcuit, de formă ovală, cu piciorul terminat cu buton conic și portagrafa trapezoidală; resortul are opt spire și coardă interioară. L=4,25 cm. Sfârșitul secolului I î. de H. – Începutul secolului I d.H. MTinv. 645; P.ps.; fig. 15/6. *Inedită*.

166. Fibulă de bronz fragmentară, cu corpul plat, ușor arcuit, de formă triunghiulară, subțiat la picior și terminat cu buton conic; spirala este scurtă. L=5,2 cm. Prima jumătate a secolului I d.H. MTinv. 2140; P.1950, secț. K; fig. 15/7. *Inedită*.

167. Fibulă de bronz, cu corpul puternic profilat și cu capul în formă de „trompetă”, iar piciorul terminat cu buton conic; resortul are 12 spire. L=2,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2130; P.1950, secț. J, caseta 6; fig. 15/8. *Inedită*.

168. Fibulă de bronz fragmentară, cu corpul puternic profilat și un nodul între corp și cap, care arc formă triunghiulară, resortul este lung și arc coardă exterioară. L=3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2238, P.ps.; fig. 15/9. *Inedită*.

169. Fibulă din bronz puternic profilată, cu nodul pe arc și cap în formă de „trompetă”; resortul este lung și arc coardă exterioară agățată de un cârlig. L=3,6 cm. MTinv. 2118; P.1950, secț. II, caseta 3; fig. 15/10. *Inedită*.

170. Resortul și acul de la o fibulă de bronz. L=4 cm. Începutul secolului I d.H. MTinv. 2449; P.1930; fig. 15/11. *Inedită*.

171. Fibulă cu corpul din sârmă de bronz, ușor boltit și portagrafa lamelară. L=3,6 cm. Începutul secolului I d.H. MTinv. 744; P.ps.; fig. 15/12. *Inedită*.

172. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, capul trompetiform și piciorul terminat cu buton; portagrafa este scurtă. L=3,2 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 2450; P.1950, secț. K; fig. 15/13. *Inedită*.

173. Fibulă de bronz, cu corpul gros, puternic și prevăzut cu proeminență centrală, iar capul de formă triunghiulară și resortul lung, acoperit. L=4,4 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 2451; P.1950, secț. KF, caseta 6; fig. 15/14. *Inedită*.

174. Fibulă de bronz, cu corpul arcuit și capul în formă triunghiulară, cu o proeminență dublă, inelară, pe corp și piciorul alungit, terminat cu buton; portagrafa este plină, cu resortul scurt. L=5,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2179; P.1950, secț. L, caseta 5; fig. 16/1. *Inedită*.

175. Fibulă din bronz cu corpul arcuit, de secțiune dreptunghiulară și piciorul terminat cu buton, iar portagrafa plină. L=2,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2452; P.1950, secț. K; fig. 16/2. *Inedită*.

176. Fibulă de bronz fragmentară, cu nodul pe corp, cap triunghiular și piciorul scurt terminat cu buton. L=2,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2453; P.1950, secț. L, caseta 3, fig. 16/3. *Inedită*.

177. Fibulă de bronz, cu corpul puternic profilat și un nodul pe arc, iar capul este triunghiular; piciorul este terminat cu nodul și portagrafa plină. MTinv. 2454; P.1950, secț. L, caseta 5; fig. 16/4. *Inedită*.

178. Fibulă de bronz cu corp profilat și nodul în apropierea piciorului, care este alungit și terminat cu o proeminență; resortul lung și acul prins cu cârlig. L=2,7 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 2198; P.1950, secț. L; fig. 16/5. *Inedită*.

179. Fibulă de bronz cu corp profilat și nodul pe arc, portagrafa plină și piciorul terminat cu o proeminență conică; resortul are 10 spire și coardă interioară. L=3,1 cm. Aceeași datare. MTinv. 2171; P.1950, secț. L; fig. 16/6. *Inedită*.

180. Fibulă de bronz de același tip, dar coarda este prinsă în cârlig. L=2,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2191; P.1950, secț. L; fig. 16/7. *Inedită*.

181. Fibulă de bronz asemănătoare cu precedentă. L=2,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2192; P.1950, secț. L; fig. 16/8. *Inedită*.

182. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, nodul pe arc, cap triunghiular, portagrafa plină și piciorul terminat cu buton; acul lipsă. L=5,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 879; P.1951; fig. 16/9. *Inedită*.

183. Fibulă asemănătoare cu precedentă. L=3,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2193; P.1950, secț. L, caseta 4; fig. 16/10. *Inedită*.

184. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, nod pe arc, capul triunghiular și piciorul terminat cu buton conic; resort lung și coardă agățată cu cârlig. L=3,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2138; P.1950, secț. K; fig. 16/11. *Inedită*.

185. Fibulă de bronz asemănătoare cu precedentă, dar cu nodul format din trei proeminente inelare și piciorul lung întors în sus și cu buton; portagrafa plină. L=4,6 cm. Prima jumătate a secolului I d.H. MTinv. 553; P.1951; fig. 16/12. *Inedită*.

186. Fibulă puternic profilată din bronz cu aceleași caracteristici ca precedenta. L=5,9 cm. Aceeași datare. MTinv. 2145; P.1950, sect. K; fig. 16/13. *Inedită.*

187. Fibulă de bronz asemănătoare cu precedenta. L=4,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2180; P.1950; sect. L; fig. 16/14. *Inedită.*

188. Fibulă de bronz cu corpul semicircular în secțiune, arcuit și cu nodul la îmbinarea cu piciorul; corpul este terminat cu un cârlig pentru agățat coarda. L=4,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2150, sect. KK'; fig. 16/15. *Inedită.*

189. Fibulă fragmentară de bronz, cu corpul oval în secțiune și portagrafa dreptunghiulară. L=4,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2455; P.1950, sect. KK'; fig. 16/16. *Inedită.*

190. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat și nodul pe arc. cu piciorul terminat cu buton mic. L=3,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2224; P.1951; fig. 17/1. *Inedită.*

191. Fibulă fragmentară de bronz, cu corpul puternic profilat și cu nodul circular; piciorul terminat cu buton. L=2,7 cm. Aceeași datare. MTinv. 2258; P.ps.; fig. 17/2. *Inedită.*

192. Fibulă fragmentară din bronz cu corpul puternic profilat. L=2,9 cm. Aceeași datare. MTinv. 2456; P.1930; fig. 17/3. *Inedită.*

193. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat și cu nodul pe arc; piciorul mult alungit este terminat cu un buton. L=5,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2157; P.1950, sect. K; fig. 17/4. *Inedită.*

194. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și nodul pe arc; piciorul arc buton terminal, resortul este lung și coarda agățată de cârlig. L=3,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2256; P.ps.; fig. 17/5. *Inedită.*

195. Fibulă de bronz asemănătoare cu precedenta, dar arc capul foarte lăjit. L=2,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2244; P.ps.; fig. 17/6. *Inedită.*

196. Fibulă de bronz asemănătoare cu precedenta. L=3,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2243; P.ps.; fig. 17/7. *Inedită.*

197. Fibulă de bronz asemănătoare cu precedenta. L=2,4 cm. MTinv. 2225; P.1950; fig. 17/9. *Inedită.*

198. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, scurt și îngroșat; resort lung și cârlig. L=3,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2188; P.1950, sect. L; fig. 17/10. *Inedită.*

199. Fibulă fragmentară de bronz, cu corpul puternic profilat. L=3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2222; P.1951, sect. L; fig. 17/11. *Inedită.*

200. Fibulă fragmentară de bronz asemănătoare cu precedenta. L=5,1 cm. Aceeași datare. MTinv. 2245; P.ps.; fig. 17/8. *Inedită.*

201. Fibulă de bronz, cu piciorul alungit și portagrafa plină. L=3,3 cm. Prima jumătate a secolului I d.H. MTinv. 2170; P.1951, sect. KF; fig. 17/12. *Inedită.*

202. Fibulă fragmentară de același tip. L=3,1 cm. MTinv. 2251; P.ps.; fig. 17/13. *Inedită.*

203. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și nodul circular pe arc; piciorul lung este terminat cu buton, resort lung și coardă exterioară. L=4,1 cm. Aceeași datare. MTinv. 2117; P.1950, sect. J'; fig. 17/14. *Inedită.*

204. Fibulă de bronz de același tip cu precedenta. L=4,7 cm. MTinv. 2146; P.1950, sect. K; fig. 17/15. *Inedită.*

205. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, piciorul arcuit în sus și terminat cu buton; capul în formă rombică terminat cu cârlig, iar resortul este lung, desfășurat. L=3,2 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 2236; P.ps.; fig. 17/16. *Inedită.*

206. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, capul triunghiular și piciorul terminat cu buton. L=5 cm. Aceeași datare. MTinv. 7514; P.1928; fig. 17/17. *Inedită.*

207. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat; arcul este lipsă. L=3,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2105; P.1930; fig. 18/1. *Inedită.*

208. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, portagrafa plină și picior terminat cu buton conic; resortul arc 10 spire și coardă exterioară agățată cu cârlig. L=4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2227; P.1950, groapa 5; fig. 18/2. *Inedită.*

209. Fibulă de bronz de același tip; o mică perforație pe portagrafa. L=3,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2456; P.1930; fig. 18/3. *Inedită.*

210. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat; acul este rupt. L=3,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2457; P.1930; fig. 18/4. *Inedită.*

211. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, nodul pe arc, resortul lung și coardă exterioară, care înconjoară capul fibulci. L=3,1 cm. Aceeași datare. MTinv. 2458; P.ps.; fig. 18/5. *Inedită.*

212. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat. L=2,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2096; P.1928; fig. 18/6. *Inedită.*

213. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și două nodozități pe corp; resort cu 14 spire; coarda lipsă. L=2,9 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 2098; P.ps.; fig. 18/7. *Inedită.*

214. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat. L=3,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2099; P.1930; fig. 18/8. *Inedită.*

215. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și coarda răsucită în jurul capului. L=2,6 cm. A doua jumătate a secolului I d.H. MTinv. 2090; P.1986; sect. N; fig. 18/9. *Inedită.*

216. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat. L=2,2 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 2459; P.ps.; fig. 18/10. *Inedită.*

217. Acul și o jumătate de resort de la o fibulă de bronz. L=2,3 cm. Secolul I d.H. MTinv. 2460; P.1950; sect. K; fig. 18/11. *Inedită.*

218. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat. L=2,3 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 2175; P.1950, sect. L; fig. 18/12. *Inedită.*

219. Fibulă de bronz puternic profilată, cu nodul pe arc și cap de formă tronconică. L=2 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 2190; P.1950, sect. L; fig. 18/13. *Inedită.*

220. Fibulă de bronz puternic profilată cu portagrafa înaltă și capătul piciorului lipsă. L=1,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2089; P.1950; fig. 18/14. *Inedită.*

221. Fibulă de bronz puternic profilată. L=2,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2167; P.1951, sect. KF; fig. 18/15. *Inedită.*

222. Fibulă de bronz profilată cu corpul alungit spre picior și portagrafa plină. L=5,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 59; P.1949, sect. H'; fig. 18/17. *Inedită.*

223. Fibulă puternic profilată din bronz. L=2,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2187; P.1950, sect. L; fig. 18/16. *Inedită.*

224. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat. L=5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2461; P.1950, sect. J; fig. 18/18. *Inedită.*

225. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat. L=4,7 cm. Aceeași datare. MTinv. 988; P.1949; fig. 18/19. *Inedită.*

226. Fibula de bronz puternic profilată. L=4,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 573; P.1930; fig. 18/30. *Inedită.*

227. Fibulă fragmentară din bronz cu corpul puternic profilat și lățit. L=4,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2151; P.1950, sect. K, caseta 14; fig. 19/1. *Inedită*.

228. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat și capul de formă trapezoidală. L=3,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2462; P.ps.; fig. 19/2. *Inedită*.

229. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și capul „trompetiform”; acul lipsă. L=2,5 cm. MTinv. 2463; P.ps.; fig. 19/3. *Inedită*.

230. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și coarda prinsă în cârlig. L=5,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2464; P.1950, sect. KF; fig. 19/6. *Inedită*.

231. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat; pe arc are nodul triplu inclasat; resort lung și coarda răsucită; capul arc formă de „trompetă”. L=2,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2125; P.1950, sect. J; fig. 19/4. *Inedită*.

232. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, triunghiular. L=2,8 cm. Aceeași datare. Carnet de șantier. P.1986, -1,40 m; fig. 19/5. *Inedită*.

233. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, deformată. L=4,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2126; P.1950, sect. J; fig. 19/7. *Inedită*.

234. Fibulă de bronz cu corpul simplu, capul bitronconic, piciorul scurt și portagrafa dreptunghiulară înaltă; resortul este un ș și arc coarda exterioară agățată de un cârlig. L=1,7 cm. A doua jumătate a secolului I d.H. MTinv. 2108; P.1949; fig. 19/8. *Inedită*.

235. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul profilat; lipsește portagrafa. L=2,5 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 2465; P.1950; sect. K; fig. 19/9. *Inedită*.

236. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat; portagrafa este lungă. L=5,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2466; P.1950, sect. K; fig. 19/10. *Inedită*.

237. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și nodul pe arc; piciorul terminat cu buton; portagrafa este plină, alunecătoare. L=4,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2467; P.1950, sect. K; fig. 19/11. *Inedită*.

238. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat. L=5,1 cm. Aceeași datare. MTinv. 2257; P.ps.; fig. 19/12. *Inedită*.

239. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat capul triunghiular. L=4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2468; P.ps.; fig. 19/13. *Inedită*.

240. Piciorul și portagrafa unei fibule de bronz. L=3,9 cm. Aceeași datare. MTinv. 2142; P.1950, sect. K; fig. 19/14. *Inedită*.

241. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat. L=4,3 cm. Prima jumătate a secolului I d.H. MTinv. 2469; P.ps.; fig. 19/15. *Inedită*.

242. Piciorul și portagrafa unei fibule de bronz cu corpul puternic profilat. L=4,2 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 170; P.1950; sect. KK'; fig. 19/21. *Inedită*.

243. Fibulă fragmentară din bronz cu corpul puternic profilat. L=4,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2189; P.1950, sect. L; fig. 19/16. *Inedită*.

244. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat. L=2,6 cm. Aceeași datare. Carnet șantier. P.1968, sect. M, -1,40; fig. 19/17. *Inedită*.

245. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul profilat. L=4,2 cm. Prima jumătate a secolului I d.H. MTinv. 2471; P.1950; sect. fig. 19/18. *Inedită*.

246. Piciorul și portagrafa de la o fibulă de bronz cu o proeminență în apropierea piciorului. L=3,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2472, P.1949; fig. 19/19. *Inedită*.

247. Capătul cu piciorul și portagrafa de la o fibulă de bronz, cu corpul lățit și decorat. L=4,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 982; P.1949; fig. 19/20. *Inedită*.

248. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat; stare rea de conservare. L=4,7 cm. Aceeași datare. L=4,7 cm. MTinv. 2473; P.1950, sect. K; fig. 20/1. *Inedită*.

249. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat. L=3,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2214; P.1951, caseta 13; fig. 20/2. *Inedită*.

250. Fibulă de bronz cu corpul de secțiune dreptunghiulară, portagrafa înaltă și piciorul terminat cu buton. L=3,5 cm. A doua jumătate a secolului I d.H. MTinv. 2474; P.1950; sect. L; fig. 20/3. *Inedită*.

251. Fibulă fragmentară cu corpul din sârmă de bronz, resortul lung și coarda înfășurată. L=1,8 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 645; P.ps.; fig. 20/4. *Inedită*.

252. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul dreptunghiular în secțiune și piciorul terminat cu un buton conic. L=4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2186; P.1950; sect. L; fig. 20/5. *Inedită*.

253. Fibulă de bronz cu corpul ușor arcuit, decorat transversal cu incizii paralele; portagrafa este în formă de ramă. L=4,5 cm. Prima jumătate a secolului I d.H. MTinv. 2230; P.1951; fig. 20/6. *Inedită*.

254. Fibulă de bronz cu corp arcuit, portagrafa simplă și resort lung. L=4,2 cm. Aceeași datare. Carnet de șantier. P.1968, sect. M, -1,50; fig. 20/7. *Inedită*.

255. Fibulă de bronz cu corpul arcuit și prevăzut cu o proeminență; portagrafa este perforată cu două găuri rotunde; piciorul este terminat cu un buton. L=5,1 cm. Începutul secolului I d.H. MTinv. 2529; P.1950, sect. L; fig. 20/8. *Inedită*.

256. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul arcuit și pătrat în secțiune. L=4,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2475; P.1951; fig. 20/9. *Inedită*.

257. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul profilat. L=4,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2255; P.ps.; fig. 20/10. *Inedită*.

258. Fibulă de bronz cu corpul ușor arcuit, de formă aproximativ triunghiulară și cu portagrafa lamelară, resortul lung și coardă interioară. L=2,6 cm. A doua jumătate a secolului I d.H. MTinv. 2476; P.1950, sect. K; fig. 20/11. *Inedită*.

259. Fibulă de bronz cu corpul dreptunghiular în secțiune, decorat de-a lungul părților laterale cu câte o linie adâncită și câte două grupe de linii transversale, în relief, pe picior; portagrafa este goală, iar resortul lung; coarda și acul lipsesc. L=3,6 cm. Prima jumătate a secolului I d.H. MTinv. 987; P.ps.; fig. 20/12. *Inedită*.

260. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul simplu, portagrafa lamelară, resort lung și coardă înfășurată pe corp. L=3,3 cm. A doua jumătate a secolului I d.H. MTinv. 86; P.ps.; fig. 20/13. *Inedită*.

261. Fibulă de bronz cu corpul din sârmă subțire, portagrafa lamelară, resortul are 26 de spire și coarda exterioară este înfășurată. L=3 cm. Aceeași datare. MTinv. 5650; P.1968, sect. M; fig. 20/14. *Inedită*.

262. Fibulă cu corpul puternic arcuit de formă aproximativ romboidală, cu piciorul decorat cu două grupe de linii transversale, în relief; resortul este lung și are coarda înfășurată. L=3,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2143; P.1950, sect. K, ps.; fig. 20/15. *Inedită*.

263. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat și prevăzut cu un nodul inelar, iar capul de formă rombică; piciorul este terminat cu buton conic. L=3,3 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 881; P.ps.; fig. 21/1. *Inedită.*

264. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat. L=2,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2153; P.1950; fig. 21/2. *Inedită.*

265. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat; acul lipsește. L=2,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2107; P.ps.; fig. 21/3. *Inedită.*

266. Fibulă de bronz fragmentară cu corpul puternic profilat. L=2,7 cm. Aceeași datare. MTinv. 2477; P.1950, secț. K; fig. 21/4. *Inedită.*

267. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat. L=2,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 754; P.ps.; fig. 21/5. *Inedită.*

268. Fibulă fragmentară de bronz de același tip, deformată. L=3,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2478; P.1951; secț. L; fig. 21/6. *Inedită.*

269. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat; acul este lipsă. L=2,7 cm. Aceeași datare. MTinv. 409; P.ps.; fig. 21/7. *Inedită.*

270. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat; lipsesc portagrafa și acul. L=3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2479; P.1930; fig. 21/8. *Inedită.*

271. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat; lipsesc acul și portagrafa. L=2,7 cm. Aceeași datare. MTinv. 2154; P.1950; fig. 21/9. *Inedită.*

272. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, cu un nodul pe arc și capul de formă rombică; resortul este lung și arc coarda agățată; deformată. L=3,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2480; P.1951; fig. 21/10. *Inedită.*

273. Arcul de la o fibulă de bronz cu corpul puternic arcuit. L=2,8 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 2113; P.ps.; fig. 21/11. *Inedită.*

274. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat. L=2,9 cm. Aceeași datare. MTinv. 385; P.ps.; fig. 21/12. *Inedită.*

275. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat; lipsește acul. L=2,9 cm. Aceeași datare. MTinv. 2088; P.1929, secț. B"; fig. 21/13. *Inedită.*

276. Fibulă cu corpul puternic profilat, fragmentară. L=2,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2101; P.1930; fig. 21/14. *Inedită.*

277. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat. L=2,7 cm. Aceeași datare. MTinv. 2114; P.ps.; fig. 21/15. *Inedită.*

278. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și coarda răsucită pe corp. L=3,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 12; P.ps.; fig. 21/16. *Inedită.*

279. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, resort lung și coarda agățată în cârlig. L=3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2239; P.1951; fig. 21/17. *Inedită.*

280. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat. L=2,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 13; P.ps.; fig. 21/18. *Inedită.*

281. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat. L=3,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2483; P.ps.; fig. 21/19. *Inedită.*

282. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat. Aceeași datare. MTinv. 878; P.ps.; fig. 21/20. *Inedită.*

283. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul arcuit, de formă triunghiulară și un nodul decorat între arc și picior; portagrafa este ajurată. L=6,5 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 2174; P.1950; fig. 22/1. *Inedită.*

284. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și portagrafa ajurată; capul are formă de romb. L=4,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2484; P.1985; secț. N; fig. 22/2. *Inedită.*

285. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, capul triunghiular și portagrafa marc ajurată. L=5,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 574; P.ps.; fig. 22/3. *Inedită.*

286. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, capul triunghiular și portagrafa ajurată. L=5 cm. Prima jumătate a secolului I d.H. MTinv. 2485; P.1985, secț. N; fig. 22/4. *Inedită.*

287. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și portagrafa ajurată. L=4,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2530; P.1986, secț. N', -0,60; fig. 22/5. *Inedită.*

288. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, portagrafa ajurată și coarda în interior. L=4,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2182; P.1950, secț. L; fig. 22/6. *Inedită.*

289. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, portagrafa plină, resortul lung și coarda agățată. L=3,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2486; P.1986; secț. N; fig. 22/7. *Inedită.*

290. Fibulă fragmentară de bronz cu două nodozități decore pe corp, portagrafa plină și piciorul terminat cu buton rombic. L=3,8 cm. Sfârșitul secolului I d.H. MTinv. 589; P.1987; secț. O; fig. 22/9. *Inedită.*

291. Fibulă din bronz cu corpul puternic profilat și două nodozități pe arc; terminația triunghiulară și portagrafa perforată. L=4,2 cm. Sfârșitul secolului I d.H. – începutul secolului II d.H. MTinv. 2144; P.1950, secț. K; fig. 22/10. *Inedită.*

292. Fragment dintr-o fibulă de bronz, cu portagrafa ajurată și corpul triunghiular în secțiune. L=3,9 cm. Aceeași datare. MTinv. 745; P.ps.; fig. 22/11. *Inedită.*

293. Fragment din corpul unei fibule de bronz puternic profilată și capul de formă triunghiulară. L=2,9 cm. Aceeași datare. MTinv. 2487; P.ps.; fig. 22/12. *Inedită.*

294. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat și portagrafa ajurată. L=4,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2488; P.1950, secț. L; fig. 22/13. *Inedită.*

295. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, terminat în formă de trompetă; acul este rupt. L=2,7 cm. A doua jumătate a secolului I d.H. MTinv. 2489; P.1949, secț. H; fig. 23/1. *Inedită.*

296. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și nodul pe arc, terminat în formă de romb; resortul este lung și arc coarda exterioră prinsă în cârlig. L=2,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 589; P.ps.; fig. 23/2. *Inedită.*

297. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și picior scurt terminat cu buton; resortul este lung și coarda agățată în cârlig. L=2,3 cm. Aceeași datare. MTinv. 2490; P.1985, secț. N; fig. 23/3. *Inedită.*

298. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, terminat în formă de „trompetă” cu nodul pe arc și buton la capătul piciorului; portagrafa este plină. L=2,9 cm. Aceeași datare. MTinv. 756; P.ps.; fig. 23/4. *Inedită.*

299. Fibulă de bronz de același tip. L=3,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 2491; P.1950, secț. L; fig. 23/5. *Inedită.*

300. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat; lipsesc parțial resortul și acul. L=2,6 cm. Aceeași datare. MTinv. 2492; P.1951, secț. H; fig. 23/6. *Inedită.*

301. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, resortul lung și coarda agățată; portagrafa este plină și piciorul este terminat cu un buton decorat. L=3,2 cm. Aceeași datare. MTinv. 7564; P.1927; fig. 23/7. *Inedită.*

302. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat; nodul de pe arc și terminația în formă de „trompetă” sunt decorate cu incizii. L=2,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2242; P.ps.; fig. 23/8. *Inedită.*

303. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat; resortul este lung, iar coarda agățată. L=2,9 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2233; P.ps.; fig. 23/9. *Inedită.*
304. Fibulă de bronz cu corpul profilat și terminat în formă de „trompetă”, resortul și acul lipsesc. L=3,1 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2493; P.1950; secț. K; fig. 23/10. *Inedită.*
305. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat. L=3,2 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2091; P.1951; fig. 23/11. *Inedită.*
306. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat și terminat sub formă de „trompetă”. L=3,2 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2494; P.1950, secț. L; fig. 23/12. *Inedită.*
307. Fibulă de bronz, cu corpul puternic profilat, terminat în formă de „trompetă”; nodul de pe corp și piciorul sunt decorate cu incizii și reliefuluri. L=5,7 cm. Aceeași datarc. *Inedită.*
308. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul puternic profilat și terminat în formă de „trompetă”. L=2,1 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2496; P.1950, secț. L; fig. 23/14. *Inedită.*
309. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și terminație bitronconică; resortul este lung și coardă agățată în cârlig. L=2,9 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2497; P.1951; fig. 23/15. *Inedită.*
310. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, resortul lung și coardă agățată. L=1,9 cm. Aceeași datarc. MT.19; P.1949; fig. 23/16. *Inedită.*
311. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și coardă prinsă în cârlig; acul lipsă. L=2,3 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2106; P.ps.; fig. 23/17. *Inedită.*
312. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat, dar lipsesc o parte de resort și acul. L=2,5 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2498; P.1950, secț. L; fig. 23/18. *Inedită.*
313. Fibulă de bronz fragmentară cu corpul puternic profilat și coarda înfășurată. L=3,2 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2499; P.1950, secț. L, caseta 3; fig. 23/19. *Inedită.*
314. Fibulă de bronz cu corpul puternic profilat și terminat în formă de „trompetă”. L=2,3 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2500; P.1951; fig. 23/20. *Inedită.*
315. Fibulă de bronz fragmentară cu corpul puternic profilat și cu terminația în formă de „trompetă”; piciorul are buton vertical. L=3,9 cm. Aceeași datarc. MTinv. 755; P.ps.; fig. 23/21. *Inedită.*
316. Fragment din corpul și piciorul unei fibule de bronz neterminată. L=8 cm. Secolul I î. de H. – I d.H. MTinv. 2501; P.1930; fig. 24/1. *Inedit.*
317. Fragment dintr-o fibulă de bronz neterminată. L=10,4 cm. Secolul I d.H. MTinv. 2502; P.ps.; fig. 24/2. *Inedit.*
318. Fragment de fibulă de bronz neterminată. L=4,7 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2503; P.1950; fig. 24/3. *Inedit.*
319. Fragment dintr-o fibulă de bronz. L=4,9 cm. MTinv. 2531; P.ps.; fig. 24/4. *Inedit.*
320. Resortul și acul de la o fibulă de bronz. L=5,5 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2156; P.1950, secț. K; fig. 24/5. *Inedit.*
321. Fragment dintr-o fibulă de bronz neterminată. L=4,3 cm. MTinv. 2504; P.1988, secț. O; fig. 24/7. *Inedit.*
322. Resort cu 14 spire și acul, de la o fibulă de bronz. L=2,7 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 2505; P.1928; fig. 24/9. *Inedit.*
323. Fragment dintr-o fibulă de bronz neterminată. L=10,3 cm. MTinv. 2506; P.ps.; fig. 24/6. *Inedit.*
324. Fragment de fibulă de bronz (?). L=7,9 cm. Mijlocul secolului I d.H. MTinv. 12; P.ps.; fig. 24/10. *Inedit.*
325. Fibulă din sârmă de bronz, deformată. L=6,5 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2510; P.ps.; fig. 24/11. *Inedită.*
326. Corpul rotund în secțiune și portagrafa de la o fibulă de bronz. L=5,3 cm. Secolul I d.H. MTinv. 986; P.ps.; fig. 24/14. *Inedit.*
327. Acul și un fragment de resort de la o fibulă de bronz. L=4 cm. Secolele I î. de H – I d.H. MTinv. 2510; P.ps.; fig. 24/8. *Inedit.*
328. Acul și o porțiune de resort de la o fibulă de bronz. L=4,1 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2509; P.ps.; fig. 24/13. *Inedit.*
329. Acul și resortul din bronz de la o fibulă. L=3,2 cm. MTinv. 2508; P.1950, secț. L; fig. 24/12. *Inedit.*
330. Corpul profilat rotund în secțiune, de la o fibulă de bronz cu portagrafa ajurată și decorată cu incizii; lipsesc resortul și acul. L=5,2 cm. Prima jumătate a secolului I d.H. MTinv. 2211; P.1951; secț. L; fig. 25/1. *Inedit.*
331. Acul și o latură a resortului de la o fibulă de bronz cu coardă exterioară. L=4,9 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2511; P.1950; fig. 25/2. *Inedit.*
332. Acul și un fragment de resort din bronz de la o fibulă. L=4,5 cm. Secolul I î. de H. – I d.H. MTinv. 2512; P.1950, secț. L; fig. 25/3. *Inedit.*
333. Acul, resortul și coarda unei fibule de bronz. L=5,4 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2513; P.1950; fig. 25/4. *Inedit.*
334. Acul, un fragment de resort și coarda exterioară de la o fibulă de bronz. L=5,1 cm. Aceeași datarc. Carnet de șantier; P.1968, secț. M; fig. 25/5. *Inedit.*
335. Corpul de sârmă de la o fibulă de bronz. L=3,7 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2515; P.1949; fig. 25/6. *Inedit.*
336. Acul îndoit de la o fibulă de fier cu resortul lung și coarda exterioară. L=3,3 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2207; P.1951, secț. L; fig. 25/7. *Inedit.*
337. Fragment de fibulă de bronz. L=2,9 cm. Secolul I d.H. MTinv. 2201; P.1950, secț. L; fig. 25/8. *Inedit.*
338. Acul și un fragment de resort din bronz de la o fibulă. L=4,3 cm. Sfârșitul secolului I î. de H. MTinv. 2516; P.1950; fig. 25/9. *Inedit.*
339. Acul de la o fibulă de bronz. L=5,5 cm. Secolul I î. de H. – I d.H. MTinv. 2517; P.1950; fig. 25/10. *Inedit.*
340. Ac de fibulă. L=4,4 cm. Secolul I î. de H. – I d.H. MTinv. 2518; P.1950; secț. L; fig. 25/11. *Inedit.*
341. Acul și un fragment de resort din bronz de la o fibulă. L=3,6 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2197; P.1950; fig. 25/12. *Inedit.*
342. Acul și resortul din bronz de la o fibulă. L=4 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2519; P.1950, secț. L; fig. 25/13. *Inedit.*
343. Fragment de fibulă de bronz. L=3,5 cm. Aceeași datarc. MTinv. 294; P.ps.; fig. 25/14. *Inedit.*
344. Fragment din capul unei fibule de bronz. L=2 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2520; P.1950, secț. L; fig. 25/15. *Inedit.*
345. Acul și resortul fragmentar din bronz ale unei fibule. L=3,8 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2521; P.ps.; fig. 26/16. *Inedit.*
346. Corpul și portagrafa de la o fibulă din fir de bronz. L=5,3 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2522; P.ps.; fig. 25/17. *Inedit.*
347. Acul, resortul și coarda de la o fibulă de fier. L=5,1 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2523; P.ps.; fig. 25/18. *Inedit.*
348. Acul, resortul și coarda de la o fibulă de bronz. L=2,8 cm. Aceeași datarc. MTinv. 2524; P.1950, secț. L; fig. 25/19. *Inedit.*

349. Acul și un fragment de resort din bronz de la o fibulă. L=2,4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2525; P.1950; fig. 25/20. *Inedită.*

350. Acul și portagrafa unei fibule de bronz. L=9 cm. Mijlocul secolului I î. de H. MTinv. 2526; P.1949; secț. H; fig. 25/21. *Inedită.*

351. Fibulă fragmentară de fier, cu corpul rotund în secțiune și resort. L=5 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2248, P.ps.; fig. 26/1. *Inedită.*

352. Fibulă fragmentară de fier; deformată. L=3,9 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2240, P.1951, secț. L; fig. 26/2. *Inedită.*

353. Fibulă fragmentară de fier; resort lung. L=4 cm. Aceeași datare. MTinv. 2225; P.1951; secț. L; fig. 26/3. *Inedită.*

354. Fibulă fragmentară de fier. L=7,8 cm. Aceeași datare. MTinv. 2260; P.ps.; fig. 26/4. *Inedită.*

355. Fibulă de fier cu corpul profilat și terminat în formă tronconică cu resortul acoperit; pe corp are incizii transversale. L=4 cm. Secolul I d.H. MTinv. 2131; P.1950, secț. H-I; fig. 26/5. *Inedită.*

356. Fibulă fragmentară de fier rotundă în secțiune. L=4,3 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2115; P.1950, secț. I; fig. 26/6. *Inedită.*

357. Arcul în formă arcuită, rotund în secțiune, al unei fibule din fier. L=3,7 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2237; P.ps.; fig. 26/7. *Inedit.*

358. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul decorat cu incizii longitudinale. L=2,4 cm. Începutul secolului I d.H. MTinv. 2527; P.1950; fig. 26/8. *Inedită.*

359. Fibulă fragmentară de fier. L=5,7 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2246; P.ps.; fig. 26/9. *Inedită.*

360. Fibulă fragmentară de bronz. L=5 cm. Secolul I d.H. MTinv. 2247; P.ps.; fig. 26/10. *Inedită.*

361. Fragment de fibulă de fier. L=3,6 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2252; P.ps.; fig. 26/11. *Inedit.*

362. Fibulă fragmentară de bronz cu arcul plat, în formă de romb. L=4,3 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 7528; P.1927; fig. 26/12. *Inedită.*

363. Acul și un fragment de resort de la o fibulă de fier. L=7,3 cm. Sfârșitul secolului I î. de H. MTinv. 2220; P.1951, secț. L; fig. 27/1. *Inedită.*

364. Fibulă neterminată din bronz, de tip tracic. L=10 cm. Secolele III-II î. de H. MTinv. 7529; P.1927; fig. 27/2.

Bibl. Vulpe R., Vulpe, E., 1933, fig. 106/24.

365. Fibulă fragmentară de bronz cu piciorul terminat cu buton și portagrafa rectangulară. L=2,8 cm. Începutul secolului I d.H. MTinv. 2528; P.ps.; fig. 27/3. *Inedită.*

366. Acul și resortul unei fibule de fier. L=9,5 cm. Sfârșitul secolului I î. de H. MTinv. 2529, P.1950, secț. KF; fig. 27/4. *Inedită.*

367. Fibulă fragmentară de fier. L=8 cm. Sfârșitul secolului I î. de H. MTinv. 1035; P.1968, secț. M; fig. 27/5. *Inedită.*

368. Fragment de fibulă din fier. L=4,2 cm. MTinv. 2261; P.ps.; fig. 27/6. *Inedit.*

369. Acul și un fragment de resort de la o fibulă din bronz. L=2,2 cm. Secolul I d.H. MTinv. 2530; P.1950, secț. KF; fig. 27/7. *Inedită.*

370. Acul și un fragment de resort de la o fibulă de bronz. L=5,5 cm. Aceeași datare. MTinv. 2531; P.1950, secț. KF; fig. 27/8. *Inedită.*

371. Fibulă fragmentară de fier. L=3,2 cm. MTinv. 2264; P.ps.; fig. 27/9. *Inedită.*

372. Fibulă fragmentară de bronz care are corpul decorat cu incizii transversale. L=4,4 cm. MTinv. 105; P.ps.; fig. 27/10. *Inedită.*

373. Fibulă fragmentară de bronz cu corpul arcuit, rotund în secțiune. L=3,6 cm. Secolul I î. de H. MTinv. 2263; P.ps.; fig. 27/11. *Inedită.*

374. Acul și un fragment de resort de la o fibulă de fier. L=3,7 cm. Secolele I î. de H. - I d.H. MTinv. 2254; P.ps.; fig. 27/12. *Inedită.*

375. Fibulă fragmentară de fier. L=7 cm. MTinv. 2532; P.1950, secț. L; fig. 27/13. *Inedită.*

376. Fibulă de fier cu corpul profilat, rotund în secțiune și prevăzută cu o mică proeminență; resortul este scurt și portagrafa lamelară, alungită. L=4,8 cm. Sfârșitul secolului I î. de H. MTinv. 2533; P.ps.; fig. 22/8. *Inedită.*

TRACHT- UND SCHMUCKGEGENSTÄNDE AUS DER GETO-DAKISCHEN SIEDLUNG VON POIANA, KREIS GALAȚI. I. FIBELN

ZUSAMMENFASSUNG

Von all den Gegenständen, die Kleidung betreffend, die in den letzten zwei geto-dakischen Schichten aus Poiana entdeckt wurden, nehmen die Fibeln, durch ihre grosse Anzahl und Verschiedenartigkeit, den ersten Platz ein. Sie wurden, nebenbei, in Berichten über Ausgrabungen (1927, 1950-1952) und in einigen Studien erwähnt, ohne zu einer ausführlichen Beschreibung des ganzen Stoffes zu gelangen.

Die hier analysierte Anzahl ist relativ unvollständig, da wir, vor allem, nur Fibeln aus der Sammlung des Museums aus Tecuci und des Geschichtsmuseums aus Iași im Auge haben. Ziemlich viele Stücke aus frühereren Ausgrabungen (erwähnt in Aufzeichnungen aus den Jahren 1930, 1939-1940) konnten nicht gerettet werden. Nur eine kleine Anzahl der analysierten Fibeln stammen aus geschlossenen Komplexen, die Mehrheit wurden in der antiken Schicht gefunden, und können deshalb nicht immer genau datiert werden. Aus diesem Grund stützt man sich in der chronologischen Einstufung der meisten Exemplare auf die Analogie mit ähnlichen Exemplaren, die in zeitgenössischen Schichten, von demselben Typ, entdeckt wurden; darunter nehmen die berühmten *davae* aus der linken Terasse des Sirets, aus Răcătău und Brad, Kreis Bacău, sowie auch aus anderen Siedlungen und geto-dakischen Nekropolen, ein bedeutenden Platz ein.

Die meisten Fibeln sind aus Bronze und Eisen, und nur einige aus Silber. Sie sind alle sehr mannigfaltig, sowohl die einheimischen als auch die importierten. Das ganze Material wurde in mehrere Arten gruppiert: Thrakische Fibeln (Abb. I-2), von denen viele aus den

Schätzen, die in den Jahren 1951 und 1986 entdeckt wurden, stammen; Mittellatène Fibeln (Abb. 3; 5/13); Spätlatène Fibeln (Abb. 4/2, 6; 5-9; 14/3; 15/2), zu denen auch eine Armbrustfibel gehört; Fibeln mit Tierkopf (Abb. 4/1, 3, 5); Nauheimer Fibeln (Abb. 10/1-10; 12-15; 11/9, 13); Langdon-Down Fibeln (Abb. 14/6; 20/6); Scharnierfibeln (Abb. 14/1-2); Lucissa Fibeln (Abb. 14/4); Soldatenfibeln (Abb. 15/1, 3-7; 10/11, 16-20; 11/1-8, 10-12, 14-16; 15/11-12); Schusselbibeln (Abb. 12-13); Augenfibeln (Abb. 14/5); Trompetenfibeln (Abb. 15/8, 10, 13; 17/9; 21/17; 23/1-21); kräftig profilierte Fibeln (Abb. 15/8-10, 13-14; 16-23).

Eine Sonderstellung nehmen die unfertigen Fibeln ein (Abb. 4/4, 7-9; 24/1-4, 6, 8-9, 13; 27/2). Diese weisen darauf hin, dass es Werkstätte gab, in der Poiana-Siedlung, die solche Fibeln herstellte. Ein anderes Kapitel stellt fragmentäre Eisen- und Bronzefibeln vor, die zu den je verschiedenen Arten gehören (Abb. 24/5; 25-27). Der Katalog enthält 375 ganze und fragmentäre Fibeln, und alle werden in den 27 Tafeln dargestellt.

ABBILDUNGSVERZEICHNIS

- Abb. 1. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 1, 4-5, 2-3, 6, 9, 7-8.
 Abb. 2. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 10-23.
 Abb. 3. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 24-32.
 Abb. 4. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 33-41.
 Abb. 5. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 42-58.
 Abb. 6. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 59-67.
 Abb. 7. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 68-75.
 Abb. 8. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 76-83.
 Abb. 9. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 84-92, 94.
 Abb. 10. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 93, 95-98, 101-102, 104-113, 99-100, 103.
 Abb. 11. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 114-123, 125-129, 124.
 Abb. 12. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 130-143.
 Abb. 13. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 144-153.
 Abb. 14. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 154-159.
 Abb. 15. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 160-173.
 Abb. 16. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 174-189.
 Abb. 17. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 190-206.
 Abb. 18. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 207-226.
 Abb. 19. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 227-247.
 Abb. 20. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 248-262.
 Abb. 21. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 263-282.
 Abb. 22. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 283-289, 376, 290-294.
 Abb. 23. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 395-315.
 Abb. 24. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 316-320, 323, 321, 327, 322, 324-325, 329, 328, 326.
 Abb. 25. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 330-350.
 Abb. 26. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 351-362.
 Abb. 27. Fibeln aus der Poiana-Siedlung. Katalog nr. 363-375.

Übersetzt von
 ANNELIESE PORUCIUC